לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

יום ה', י"ח באדר תשמ"ז, 19 במרס 1987 / שנה מ"ד מס' 13298 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

תרגיל גיוס גדול ללא התראה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

תרגיל גיוס פומבי גדול של צה"ל מסתיים הבוקר. התרגיל הוא ראשון מסוגו והקריאה הפומבית בוצעה ללא כל התראה מוקדמת. מקורות צבאיים מסרו כי צה"ל הגיע למסקנה שניתן לבצע תרגילים ללא התראה, לאחר שנסתבר כי הציבור מבין את הצורך ומשתף פעולה.

תרגיל הגיוס הפומבי הנוכחי הינו גדול במיוחד ונקראו אליו יחידות רבות. הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי ביקר אמש במרכז גיוס עוצבתי בתל־אביב. כתשובה לשאלות כתבים הוא אמר: "תרגילי גיוס עושים תמיד בכל מיני תסריטים; יש גם תסריט כזה של גיוס ללא התראה כלל. צריך לשמור על כוננות ומוכנות וזה דבר שצריך לתרגל אותו, אמר הרמטכ"ל.

משבר בחקירה: עו"ד ליבאי יעץ ל־3 מעורבים בפרשה לא להופיע בוועדת רוטנשטרייך

ד"ר רוטנשטרייך – יו"ר ועדת הבירור

חבר הוועדה, צבי צור, ל"על המשמר": לפי שעה אין שום בעייה — השלושה טרם זומנו לחקירה ● סרב להגיב על שאלת ההתפטרות ואמר כי הד"ר רוטנשטרייך כבר דיבר יותר מדי בעניין

עו"ד ליבאי, מייצג בפרשה את יוסי יגור, אירית ארב ואילן רביד, ● גרנות קרא לרוטנשטרייך להתפטר

מאת אתי רונאל ואבי בניהו, כתבי "על המשמר"

ח"כ דוד ליבאי, המשמש פרקליטם של שלושה מהמעורבים בפרשת פולארד, הודיע במכתב לראש־הממשלה כי יעץ להם שלא להופיע בפני וועדת הבירור, בה מכהנים הד"ר יהושע רוטנשטרייך והרמטכ"ל לשעבר צבי צור. (המשך בעמוד 4)

עו"ד, ח"כ ליבאי – פרקליט החשודים

צלצול מהיר — אתי רונאל

עורך־הדין, ח"כ ליבאי:

הסכנות האורבות למי שיעיד בפני הוועדה

למה יעצת לשלושת מפעיליו של פולארד — אירית ארב, יוסי יגור ואילן רביד — שלא להעיד בפני וועדת הבירור של רוטנשטרייך וצור?

—מפני שהחוק הקיים איננו מבטיח שהסודות שיתגלו בפני הוועדה אכן יישמרו על־ידיה. והיה — וכך כתבתי גם במכתבי לרה"מ — וממשלת ארה"ב, המבקשת להעמיד את מפעיליו של פולארד לדין, תדרוש מממשלת ישראל את פרוטוקול העדויות שיימסרו לוועדת רוטנשטרייך — מה תעשה אז ממשלת ישראל, שהבטיחה לשתף פעולה עם ממשלת ארה"ב, במקרה כזה?

ומה באשר לוועדת החקירה — האם וועדה כזו מחוייבת בשמירה על סודיות העדויות?

— כן. החוק מגן על זכויות הנחקרים בוועדת החקירה מכיוון שלוועדת חקירה ניתן שיקול דעת אם להעביר את פרוטוקול העדויות לממשלה. אם לאו. ואז תוכל הממשלה לטעון, שהחוק אוסר עליה להעביר את פרוטוקול העדויות לידיים זרות. ולכן כתבתי, שמרשי מוכנים ומעוניינים להתייצב בפני כל וועדה, שתבטיח את הגנת סודות המדינה, וימסרו בפניה את כל הפרטים.

ומה באשר לוועדת המשנה של וועדת החוץ והבטחון הבודקת אף היא את פרשת פולארד?

— הוועדה הזו — וגם אמרתי את זה לח"כ אבא אבן — מוגנת יותר מכיוון שהיא פועלת על פי תקנון הכנסת, המבטיח את סודיות הדיונים ואי־מסירת הפרוטוקולים לגורם זר.

כלומר, ארה"ב מתכוונת לחפור את הסכם החסינות

— כן. ארה"ב בוחנת את האפשרות לבטל אותו.

קצינים מפצירים בסלע להתפטר

קצינים בכירים בח"א שלחצו בשעתו לקידומו של אל"מ אביאם סלע אומרים עתה כי חזרו בהם מעמדתם הקודמת וכי "הוליכו אותם באף" ● פרקליטיו של סלע מתנגדים להתפטרות לפני תום הבדיקה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

קצינים בכירים בחיל האוויר, שלחצו בשעתו על שר־הבטחון, יצחק רבין, לקדם את חברם אלוף משנה אביאם סלע, חזרו בהם מעמדתם הקודמת ודאגו להשמיע דברם בעניין זה לגורמים המתאימים.

"הובילו אותם באף"

לכתבנו הצבאי נודע כי חלק מהקצינים בצמרת חיל האוויר טוענים כי פעלו בתום לב תוך "שמובילים אותם באף" וכי בדיעבד הם סבורים כי הלחץ שהפעילו יחד עם האלוף לפידות על רבין היה מיותר וגרם נזק.

פרקליטיו מונעים התפטרות

למרות זאת נמנע אלוף משנה אביאם סלע להתפטר מתפקידו כמפקד בסיס חיל האוויר בתל־נוף, וזאת בעצת פרקליטיו הטוענים כי עליו להישאר בתפקידו עד תום הבדיקה שנערכת בעניין פרשת פולארד.

פרס ישמיע היום בכנסת גינוי חריף למשטר האפרטהייד

הקבינט התקשה להטיל עיצומים על דרא"פ

הוחלט על עיצומים "באורח עקרוני" — אולם ההחלטה המפורטת בנושא הועברה לממשלה ● בתחום האזרחי הוחלט על הורדת פרופיל מוחלט כמעט אולם בתחום הצבאי התגלעה מחלוקת בין השרים ● שר הבטחון הזהיר כי הפסקת חוזים בתחום הבטחוני תביא לאבטלה מיידית בתעשייה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס ימסור היום בכנסת, בתשובה להצעות לסדר היום בעניין יחסי ישראל עם דרום־אפריקה, הודעה מטעם הממשלה בעניין זה. על כך סוכם אמש בקבינט.

פרס ישמיע גינוי חריף ביותר למדיניות האפרטהייד ויודיע, כי ישראל החליטה באורח עקרוני לנקוט בעיצומים נגד דרום־אפריקה, כפי שנהגו מדינות המערב ובראשן ארה"ב.

ללא החלטות

יחד עם זאת לא ייכנס פרס לפירוט העיצומים שישראל תנקוט בהם מאחר שהקבינט, שהתכנס אתמול לשתי ישיבות בעניין זה, התפזר בלי להחליט לגופו של עניין, בשל חילוקי־דעות שהתעוררו גם לגבי טיב הסאנקציות (סוף בעמוד 2)

איתן: בארץ הזאת הכל אפשרי

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

"רפי איתן ערב טוב. אפשר לקבל את תגובתך להודעתו של ח"כ ליבאי?"

איתן: "לא יודע במה מדובר, כרגע הגעתי הביתה תוכל לספר לי מה העניין?".

"ליבאי הודיע, כי לא יתיר למרשיו להופיע בפני ועדת הבירור."

איתן: "באמת? טוב, כל אדם הוא עצמאי".

"בכל זאת מהי תגובתך?"

איתן: "רציתם דמוקרטיה במדינה וקיבלתם. בארץ הזאת הכל אפשרי".

במקום החלטה — עוד הכרזה

הישיבה הארוכה, הדו־חלקית (שהופסקה באמצע כדי לתת לשרי הליכוד הזדמנות לריב בינם לבין עצמם על הנושא החשוב באמת, הלא הוא איוש מוסכם של תפקידים בתנועת החרות על מנת שהוועידה הקרובה לא תתפוצץ; ההסכם כשל, והפיצוץ בוא יבוא) של הקבינט אתמול, שדן בעתיד היחסים בין ישראל לדרום אפריקה, הסתיימה בלא־כלום. אומנם בקול גדול יוכרז מכל במה ממלכתית על גינוי משטר האפרטהייד, אך ניתוק קשרים מעשי, שלא לדבר על חרם כלכלי וצבאי מכל צורה שהיא, לא צפוי בינתיים, עד סוף החודש. ומדוע עד סוף החודש? משום שאז יתפרסם בוואשינגטון דין וחשבון מטעם נשיא ארה"ב, ובו רשימת מדינות שלהן סחר־נשק הדוק עם פרטוריה; גורמים יודעי דבר בירושלים – וחם כנראה מאוד יודעי־דבר – משערים, כי ישראל תימצא בראש הרשימה הבלתי־מטבבת הנ"ל, או לכל הפחות באחד המקומות בצמרת. לאחר הפירסום, יחזור על עצמו המחזה הקבוע של השנה האחרונה: הדוד סאם יפעיל את מכבש הלחץ, ישראל הרשמית תחילה תגמגם, תנסה להשביע את הזאב ולהשאיר את הכיבשה שלמה, ולבסוף, בתום כל ההתחכמויות הנבישות והחיפויים העקלקלים, תודה בכל האשמות המיוחסות ותבטיח מעתה ואילך, מעכשיו ועד עולם, נחיה כבר ילדים טובים, ממושמעים, לא נמכור טילים מדגם מיושן לחומייני, לא נפעיל רשתות של מרגלים הנבנים מן השגרירות אל חצי האמריקני, ולא נספק אמצעי לחימה לממשלת האפרטהייד. מעכשיו, לאחר שקיבלנו את שיעורנו, אנחנו מבטיחים לאח הגדול להתנהג כראוי. האימפוטנציה הישראלית בניחול המדיניות של הסקת מסקנות עצמית היא מחלה הדורשת טיפול פסיכיאטרי מהיר מאוד, שמא תתפוך לתרגל מגונה ומושרש.

הלא המקרה של דרום אפריקה הוא חד וחלק. לכל בר־דעת היה ברור, כבר לפני שנתיים ימים, שהחרם המערבי על המשטר הגזעני במדינה זו צובר תאוצה, ועתיד להיות לגורם קובעת ביחסים בינלאומיים. אין זו צביעות, אלא תגובה – מאוחרת במקצת של הדמוקראטיות המערביות למה שנראה בעיני דעת קהל נאורת שם. בראשיתה של מלחמת אזרחים עקובת־דם, שאת סופה מי ישער. ושמן החכרח לבלום אותה. ממשלת ישראל היתה חייבת להיות חלק בלתי־נפרד ממדיניות חוץ ובטחון של מדינה שהוקמה כדי להעניק מולדת לנרדפים בגלל "גזעם" לא נרחיב כאן את הדיבור) להתרחק כמו מפני אש. במקום זאת, נתנו לאינרציה להתגלגל, מתוך אטימות, טיפשות ואותה אמונה מסנוורת בגאונות ובחוצפה ישראלים; שבסופו של דבר יאפשרו לנו לצאת יבשים מכל סערה בינלאומית. ולא הוא; גם הפעם, היא תקבל, לבסוף, כתכתיב. לקשרים המיוחדים עם דרום אפריקה יבוא קץ, ובמהרה, אך לא כמעשה של אצילות מוסרית ותבונה מדינית ישראלית, אלא פשוט מפחד.

פוצץ ההסדר — תהיה התמודדות

לוי סרב לקבל ההסכם המוקדם בדבר חלוקת התפקידים ב"חירות"— האשים חבריו השרים בהכפשת שמו ובטפטוף רעל נגדו ● יושב־ראש הנשיאות, קצב: הכל חזר לנקודת הפתיחה

מאת דורית גפן
כתבתנו לענייני מפלגות

ההסכם הזמני בין שרי "חירות" "פוצץ" אתמול לאחר שבפגישה שהתקיימה בביתו של רה"מ יצחק שמיר, התברר כי השר דוד לוי אינו מוכן לקבל כל הסדר מוקדם של חלוקת התפקידים המרכזיים בינו לבין השרים שרון וארנס, והוא דורש שתהיה התמודדות פתוחה לכל מי שמבקש להתמודד על כל אחד משלושת תפקידי המפתח: מ"מ יו"ר התנועה, יו"ר המרכז ויו"ר המזכירות.

לאחר שהסתבר, לשרים ארנס ושרון כי לוי עומד על דעתו, הודיעו כי הם חוזרים בהם מהסכמתם לסדר היום של מושב הוועידה. מקורבי ארנס ושרון טענו אמש, כי, בהידברות שהיתה לפני כשבועיים, היה ברור כי הסכמתם להכנסת תפקיד חדש בתנועה, של מ"מ היו"ר וההנהלה, שאותו ביקש דוד לוי לעצמו, הותנתה בהסכמתו של לוי לבחירתו של שרון כיו"ר המרכז, ושל ארנס ליו"ר המזכירות.

רה"מ שמיר הודיע אתמול כי יהיה מוכן לקבל כל הצעה ובלבד (המשך בעמוד 2)

"מוצרי תכן" חברה לשיווק בע"מ
מודיעה למפעלים וללקוחות
כי סניפינו ומחסנינו בתל־אביב,
ירושלים, חיפה ובאר־שבע
יהיו סגורים ביום ו'
20.3.87

אמוראי נגד ברונו: תובע להוריד את הריבית במשק

מצפים שוועדת השרים לענייני כלכלה תקרא לבנק ישראל להוריד שערי הריבית

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

המלחמה על שערי הריבית התרחבה אתמול לממשלה ולוועדת הכספים של הכנסת. סגן שר האוצר עדי אמוראי יצא בביקורת גלויה על בנק ישראל ותבע להוריד את שיעור הריבית ב־2/3 האחוז. אמוראי דרש עוד שתונהג שיטה של קביעת שער ריבית משבוע לשבוע.

גם בוועדת השרים לענייני כלכלה נשמעה ביקורת אתמול על בנק ישראל בעקבות מדיניות שער הריבית. שר הכלכלה גד יעקובי העלה את הנושא אתמול בישיבת ועדת השרים והוא ידון בשבוע הבא. לוועדה אין סמכות פורמאלית להורות לבנק ישראל לשנות את שער הריבית; אך מצפים שהיא תקרא לבנק ישראל להוריד את שערי הריבית.

שר התקשורת אמנון רובינשטיין ושר החקלאות אריה נחמקין שניהם חברים בוועדת השרים, קראו אף הם להורדת הריביות. נחמקין אמר שהריבית נופלת במיוחד על הסקטורים היצרניים במשק. רובינשטיין אמר, כי במקום לפעול דרך שער הריבית, יש לקצץ את תקציב המדינה.

ח"כ דן תיכון (ליכוד) הציע אתמול לחייב את נגיד בנק ישראל לבקש את אישור ועדת הכספים לפני כל שינוי בשער הריבית. לדברי תיכון כל זמן שאין לבנק ישראל ועדה מייעצת, הרי זה הכרחי שעל הבנק יהיה פיקוח מצד הכנסת.

שלושה חיילי צה"ל נפצעו אתמול בהפגזת מרגמות ברצועת הביטחון

באיזור היו בשבועות האחרונים תקריות בין כוחות צה"ל למחבלים

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

שלושה חיילי צה"ל נפצעו אתמול אחרי הצהריים ברצועת הביטחון מירי פגזי מרגמות, שנורו לעברם בגיזרה המרכזית ברצועת הביטחון. אחד מן הפצועים נפגע באורח בינוני ושניים אחרים קל. הפצועים פונו במסוק לבית־החולים בארץ.

התקרית אירעה סמוך לשעה 14.50, כשמכה פגזי מרגמה נורו לעבר כוח צה"ל סמוך לקו הגבול באיזור הביטחון. שלושת החיילים נפצעו מהרסיסים.

מקורות הירי זוהו וצה"ל השיב באש ארטילרית. המרגמות נורו מחוץ לאיזור הביטחון. התקרית אירעה מערבית לטייבה. יש לציין שבגיזרה המרכזית בדרום לבנון, נהרג בסוף שבוע מ"פ בגבעתי וחייל נוסף נפצע, יומיים לפני כן. באותו איזור, סיכלו חיילי צה"ל ניסיון של חוליית מחבלים למקש את האיזור. המחבלים נמלטו והותירו מאחוריהם פח מלא חומר נפץ שעמד להיות מופעל מרחוק וכבל חשמלי.

באותו איזור היו בשבועות האחרונים מספר תקריות בין כוחות צה"ל ומחבלים. לפני כ־3 שבועות נהרגו בגזרה המזרחית ארבעה מחבלים, בהיתקלות עם כוחות צה"ל.

שלושה תושבי הרצועה נפצעו מירי חיילי צה"ל – במהלך הפרות סדר

שלושה תושבי רצועת עזה נפצעו באורח קל עד בינוני מיריות חיילי צה"ל, במהלך הפרות סדר שאירעו אתמול ברצועה.

פצוע ראשון הגיע סמוך לשעה 07.00 בבוקר לבית החולים "שיפא" בעזה. אובחנה אצלו פציעה קלה, ככל הנראה מפגיעת נתז של ירי. הפצוע סיפר, שנורה בידי חיילי צה"ל במחסום ארז. בירור ראשוני העלה, שאכן נורו יריות באוויר במחסום ארז, במהלך הפרות סדר במקום.

באותו בוקר נערכו באיזור ביקורות קפדניות של כלי רכב. פקק תנועה ענק נוצר מעזה ועד קיבוץ יד מרדכי, בשל העיכובים שגרמו הבדיקות. פועלים רבים איחרו להגיע למקומות העבודה בישראל ותלמידים ממתיישבי חבל עזה איחרו ללימודים בבתי הספר באשקלון. אנשים שכעסו על פקק התנועה יידו אבנים לעבר חיילי המחסום ואלה ירו בתגובה באוויר. ככל הנראה. נפגע האיש מנתז מירי החיילים.

גם ברפיח היו הפרות סדר, שבמהלכן נפצעו מירי חיילי צה"ל שני תושבים מקומיים. השניים ניסו לתקוף את סיור צה"ל, שעבר בצומת "פילקו". בתגובה ירו החיילים באוויר. כשהשניים לא עצרו לדרישת החיילים, ירו החיילים לעבר רגליהם ופצעו אותם. האחד נפצע באורח קל והשני — באורח בינוני. שני הפצועים פונו לטיפול בבית החולים בחאן יונס. (עתים)

הושעה מפקד המחסום שמיריות חייליו נהרג צעיר משכם

מאת מנחם ענברי ואבי בניהו, כתבי "על המשמר"

ועדת בדיקה בצה"ל קבעה במסקנות־ביניים, כי חיילי המחסום, מיריותיהם נהרג לפני כשבועיים הצעיר השכמי אמגד יעיש, לא פעלה לפי נוהל הפתיחה באש. מפקד המחסום, שהוא מפקד כיתה, הושעה מתפקידו עד סיום הבדיקה. נוהלי הפתיחה באש מחייבים את החיילים להזהיר את החשוד, אחר כך לירות באוויר ואחר־כך לירות ברגליים. ככל הנראה, חיילי אותו מחסום לא הקפידו על נוהל זה.

צה"ל טרם סיים את החקירה בעניין הריגתו של הנער הערבי במחנה הפליטים בלאטה לפני למעלה משבועיים. מקור צבאי בכיר מסר אתמול, כי בשלבי החקירה עלה חשד, כי מדובר באזרחים שביצעו את ההרג, אולם בהמשך רוכזה החקירה שוב בחיילי צה"ל. "הגורמים העוסקים בפרשה טענו בפני הפרקליטות כי אין ביכולתם לאתר את מבצעי ההרג, אולם צה"ל לא קיבל את התשובה הזו והורה לחקור עד תום," אמר המקור.

מוסקבה ירושלים: להקה צוענית מבריה"מ להופעות בארץ

25 רקדנים, זמרים ונגנים של תיאטרון הצוענים הממלכתי של בריה"מ הגיעו אמש לנמל התעופה בן גוריון לסדרת הופעות בארץ.

חברי הלהקה, שנראו שופעי חיים ועליזים, יצאו ביום ג' בשלוש לפנות בוקר ממוסקבה והגיעו לכאן דרך קפריסין. הלהקה תשהה בארץ 12 יום ותופיע בשמונה קונצרטים בתל אביב, נתניה, באר שבע, ירושלים ומקומות אחרים.

הלהקה, שהובאה לישראל על ידי האגודה לידידות ישראל־בריה"מ, נתקבלה בנמל התעופה על ידי נציגי האגודה והאמרגן ויקטור פריליך.

"אנחנו שליחי התרבות הסובייטית ● "זאת הדרך לקרב עמים""

מנהל הלהקה ניקולאי סליצ'נקו המכהן גם כמנהל האמנותי של התיאטרון הגדול של הצוענים, שהלהקה היא חלק ממנו, אמר בתשובה לשאלות עתונאים, שאין לו כל מושג, אם בואה של הלהקה לכאן מהווה שלב חדש ביחסים בין שתי המדינות.

"אנחנו שליחי התרבות הסובייטית וזאת הדרך לקרב עמים", אמר.

סליצ'נקו אמר, שלהקת הצוענים נוסדה על־ידי יהודי והכמאי הראשון של הלהקה היה יהודי. גם היום יש לנו יהודים בלהקה, וכולנו משפחה אחת".

אמר. עוד הוסיף, כי קיימת התחדשות בבריה"מ וזה מורגש בכל התיאטראות. (עתים)

חברי הלהקה בהגיעם לנתב"ג אתמול (צילום מאיר פרטוש)

הסטודנטים — להפגנת ענק היום בירושלים

הפגנת ענק של סטודנטים מכל הארץ המוחים על הכוונה להעלות את שכר הלימוד באוניברסיטאות, תיערך היום באזור קריית הממשלה והכנסת בירושלים. צפויים שיבושי תנועה.

ההפגנה צפויה להתחיל בשעה 1 בצהריים. הסטודנטים יתכנסו באיזור בתי המלון בצומת שדרות הרצל ושדרות רופין ומשם יצעדו ברגל לאורך שדרות רופין וקפלן עד רחבת ההפגנות שמול משכן הכנסת. במהלך התהלוכה תחסום המשטרה לתנועה את הכבישים.

במשכן הכנסת יאזינו הסטודנטים לנאומים של ראשי התאחדות הסטודנטים ואחר כך יתפצלו לשתי הפגנות מול משרד האוצר ומול משרד ראש הממשלה.

ההפגנה קיבלה רשיון של המשטרה והסטודנטים אף הודיעו כי יחלקו לשוטרים פרחים כהתנצלות על ההפגנה האלימה שקיימו לפני שבוע בירושלים.

הוועדה הבין־משרדית לקביעת שיטת שכר הלימוד וגובהו בראשות שר החינוך והתרבות, תתכנס ביום ששי הקרוב להמשך דיוניה. אם לא תושג הסכמה בוועדה, מתכוון נבון להביא את ההצעות להכרעת הממשלה.

כ־1000 סטודנטים השתתפו אתמול בעצרת מחאה שהתקיימה באוניברסיטת בן־גוריון, נגד העלאת שכר הלימוד. בהפגנה השתתפו גם ראשי עיירות פיתוח ואנשי הנהלת האוניברסיטה. הסטודנטים בבאר־שבע הצהירו במפורש על התנגדותם להשבתת האוניברסיטאות. השתתפות ההנהלה היתה יחודית לבאר שבע.

מושבי הגליל דחו את מסקנותיה של ועדת רביד

מאת יהודה צור כתב "על המשמר"

נציגי מושבי הגליל דחו בישיבה סוערת, בהשתתפות שר החקלאות, את מסקנות ועדת רביד, שמונתה כדי לפתור את הבעיות הכלכליות והכספיות של תנועת המושבים. ביום ב' בשעות הערב התכנסו במועצת מרום הגליל ליד מירון נציגים ממושבי הגליל המערבי ודרום הגליל, כדי לדון יחד עם שר החקלאות במסקנות הוועדה.

נציגי המושבים אמרו שמסקנות הוועדה, המציעה למחוק חוב של 50 מיליון שקל מתוך חוב כללי של 200 מיליון, לא רק שלא יפתרו אלא רק יחמירו את מצבם הנוכחי של המושבים.

ביום חמישי אמור לבקר באיזור יושב־ראש הוועדה ד"ר רביד אשר יפגש עם נציגי המושבים.

הסתדרות המהנדסים מתכוונת לשכור הליקופטר בבחירות

מאת כתבנו לענייני עבודה

הסתדרות המהנדסים מתכוונת לשכור ליום הבחירות, שיתקיימו ביום ב' הקרוב הליקופטר אם תקבל אישור נחיתה בחצר הוועד הפועל. כמאה קלפיות יוצבו במקומות העבודה ברחבי הארץ. פרטים על ההתארגנות לקראת הבחירות שיתקיימו גם למוסדות הסתדרות זו וגם ללשכת האדריכלים, נמסרו אתמול במסיבת עיתונאים בהשתתפות מזכיר הסתדרות המהנדסים יצחק רז וסגנו אלי כהן כגן.

ועדת הבחירות של הסתדרות המהנדסים דחתה אתמול את הערעור שהגישה סיעת ר.מ.י. המשותפת למפ"ם ולרץ בדבר אי חוקיות ספר הבוחרים. דיון מחודש בעניין יתקיים ביום ו' הקרוב בוועדת הבחירות, אולם עד אז אמורה הסיעה לפנות אל רשות השיפוט של ההסתדרות בתביעה לבטל את הבחירות משום שבספר הבוחרים מופיעים מהנדסים שאינם חברי הסתדרות.

הסתדרות עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה
הזמנה
לכנס ארצי של מזכירי האגודות המקצועיות וחברי המזכירות הארצית, שיתקיים ביום חמישי, 19.3.87 בשעה 10.00 בבית"ס לפעילי ההסתדרות בתל־אביב.
בסדר היום:
1. המדיניות המקצועית של הסתדרותנו לשנים 87/8.
2. שונות.
בברכה,
יצחק גלעדי, מזכ"ל

התנועה הקיבוצית המאוחדת
הקיבוץ הארצי – השוה"צ
המטה הבינקיבוצי
– המטה הבינקיבוצי דוחה על הסף את הצעות הממשלה להנהיג חינוך אוניברסיטאי לעשירים בלבד!
– המטה הבינקיבוצי קורא לחברי הקיבוצים ובוגרי תנועות הנוער הלומדים באוניברסיטאות ובמכללות האזוריות להצטרף למאבקם הצודק של הסטודנטים.
– המטה הבינקיבוצי קובע שיש לנהל מאבק ציבורי בלתי מתפשר ואחראי.

מסקנות ועדת המשנה הבודקת פרשת פולארד לא יגנזו — הבטיח אבא אבן

בפגישה עם חברי ועידת הנשיאים ● יו"ר הוועידה מוריס אברהם הביע שביעות רצון מהקמת הוועדות ● ח"כ גרנות: אנו לא נסתפק בפחות מוועדת חקירה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

מסקנות ועדת המשנה של ועדת החוץ והביטחון, הבודקת את פרשת פולארד — לא ייגנזו — אמר אתמול יושב ראש הוועדה אבא אבן לחברי ועידת הנשיאים של יהדות ארצות הברית. לדברי אבן כל העדים שהופיעו בוועדה דיברו אמת.

הדברים נאמרו בפגישה שקיימו 6 מחברי ועדת החוץ והביטחון עם 70 מחברי הוועידה. לדברי אבן יימסרו המלצות ועדת המשנה לנוגעים בדבר, או ליושב ראש הכנסת או לידיעת הציבור. יושב־ראש ועדת הנשיאים מוריס אברהם הביע בפני הח"כים את שביעות רצונו מכך שישראל הלכה בעקבות ארצות הברית והקימה שתי ועדות בדיקה.

ח"כ אלעזר גרנות הבהיר, כי הוא אינו חבר בוועדת המשנה, אלא חבר אופוזיציה. הוא הזכיר כי בגמרא מכונה בית דין של שניים (ועדת רוטנשטרייך־צור) „בית דין חצוף". גרנות התנצל על שהפר את ההרמוניה בין הח"כים מהקואליציה לבין חברי ועידת הנשיאים, שהרי הכל מרוצים מהקמת שתי הוועדות. בשבילכם זה מספיק, אמר גרנות, משום שמדובר בעניין שבין אורח אחר (פולארד) לבין מדינה זרה (ישראל). בשבילנו אין זה מספיק, משום שמדובר ביחסים שבין כל אזרחי מדינת ישראל לבין ממשלתם. מטעם זה שום דבר לא יספיק אם יהיה פחות מוועדת חקירה.

יושב־ראש ועדת החוץ והביטחון אבא אבן השיב להלכי רוח ששררו בוועדת הנשיאים, לפיהם דרוש מעשה (השעיית סלע): יש לתת אפשרות לעדים ולנוגעים בדבר להופיע, ורק לאחר מכן להסיק מסקנות.

אף כי האווירה הכללית בפגישה היתה של שביעות רצון מפוייסת נוכח הקמת שתי הוועדות בישראל, אמר אחד האורחים: הסתבכתם באיראן, ועם פרשת פולארד. כמה הסתבכויות כאלה נחוצות כדי לפוצץ את ידידות ארצות הברית וישראל?

אורח אחר קבל על כי ישראל מעמידה את היהודים האמריקניים בפני דילמה: הם רואים בפולארד בוגד ואילו בישראל יש הרואים בו גיבור לאומי.

לשאלה בעניין יחסי ישראל דרום אפריקה ביקש ח"כ שמחה דיניץ לשמור על פרופורציות. ארצות הברית הטילה סנקציות. פרט לרכישת אורניום. אירופה הטילה סנקציות, פרט לרכישת פחם. אל תתבעו מישראל מה שאינכם תובעים ממשלתכם, אמר.

המשכים

הקבינט התקשה להטיל עיצומים

(סוף מעמוד ראשון)

בתחום הבטחון, הקבינט החליט להעביר את הנושא וההכרעה לממשלה, שתדון על כך ביום א', מלכתחילה עמדה הממשלה להתייחס לנושא ביום א' הקרוב, בעקבות יוזמה של השר אמנון רובינשטיין.

עוד החליט הקבינט, עקרונית, כי יוקם צוות מיוחד שיבדוק אפשרויות נוספות להורדת פרופיל היחסים עם דרום־אפריקה. הצוות יתבקש להגיש המלצות לקבינט בתוך חודשיים.

ישיבת הקבינט הראשונה התקיימה אתמול בבוקר ונמשכה יותר משלוש שעות. הישיבה הופסקה בשל התחייבות ראש הממשלה יצחק שמיר להופיע בשעה 12 בצהריים בפני ועידת הנשיאים. הישיבה השנייה התקיימה בערב ונמשכה כשעה וחצי.

הצעת פרס

בפני הקבינט הובאו הערכות לגבי תוכנו של דוח הממשל האמריקני, שיוגש לקונגרס עד ה־1 באפריל בקשר למדינות המקיימות קשרים צבאיים עם דרום־אפריקה.

לאחר מכן הגיש שר החוץ שמעון פרס שורה של הצעות לצמצום שיתוף הפעולה עם דרום־אפריקה בשלושה מיגזרים: האזרחי (יחסי תרבות, מדע ותיירות), הכלכלי והבטחוני.

הסנקציות הצבאיות

פרס הטעים, כי לב העניין הוא הטלת סנקציות בתחום הצבאי, מאחר שהקונגרס שהוא היום בעל רוב דמוקרטי, מגלה רגישות רבה לנעשה בדרום־אפריקה ונטייתו היא לא לאשר סיוע צבאי למדינות המקיימות עם דרום־אפריקה שיתוף־פעולה צבאי. עוד אמר פרס, כי הודעת ישראל בצנורות דיפלומטיים כי לא תחתום מעתה על חוזים חדשים עם דרום־אפריקה ולא תחדש חוזים ישנים, לא התקבלה על־ידי הקונגרס כעשייה מספקת בכיוון הנכון.

הורדת פרופיל מוחלטת

במיגזור האזרחי הציע פרס הורדת פרופיל כמעט מוחלטת. במיגזור הכלכלי הציע פרס הטלת סאנקציות מאובחנת. תוך הליכה אחרי הסנקציות שהטילו מדינות אירופה.

בתחום הבטחוני הציע פרס הפסקה הדרגתית בקשרים הקיימים בין ישראל לדרום־אפריקה, המבוססים על חוזים ישנים בין שתי המדינות. כן הציע פרס, שישראל תודיע פומבית שלא יחודשו החוזים עם דרום־אפריקה ולא ייחתמו חוזים חדשים.

אבטלה מיידית

עוד הציע שר החוץ, כי הסנקציות שיוחלט עליהן בשלושת המיגזורים יחולו בו־זמנית, כאשר במיגזור הצבאי מדובר בסנקציות שיופעלו בצורה הדרגתית.

מול הצעת פרס העלה שר־הבטחון יצחק רבין הצעות מתונות יותר בתחום הצבאי. רבין אמר, כי הפסקת קיום החוזים הישנים עם דרום־אפריקה תביא לאבטלה מיידית של אלפי בתי אב, וישראל לא תוכל לעמוד בכך.

בעמדת רבין תמכו השרים שרון, ארנס ובר־לב. אריאל שרון אמר, כי ישראל לא צריכה להבהל מן האיום האמריקני בקיצוץ הסיוע הצבאי וכי ישראל תוכל לעמוד בכך.

ראש הממשלה יצחק שמיר נקט עמדה זהירה וצידד בהעברת הדיון כולו לממשלה, נוכח חילוקי־הדעות שהיו בקבינט, שחצו את השרים לפי העניין ולא לפי השייכות המפלגתית.

פוצץ ההסדר

(סוף מעמוד ראשון)

שתהיה מוסכמת ע"י כל השרים. כתבנו מציינת, כי בפגישה אמש לא ערער אף אחד משרי „חירות" על ההסכמה המוקדמת שהושגה, כי שמיר יהיה המועמד היחיד לתפקיד יו"ר תנועת החירות.

השר משה קצב, יו"ר נשיאות הוועידה אמר לאחר הישיבה של שרי חירות, כי הכל חזר לנקודת ההתחלה וכי אין יותר שום הסכמה: הוא הרגיש, כי הוועידה תתכנס במועד שנקבע לה, בעוד 10 ימים, וכי צירי הוועידה יצטרכו להכריע בכל השאלות השנויות במחלוקות ואשר עליהן לא הושגה הסכמה בין שרי המפלגה.

מטפטפים רעל

הפיצוץ של ההסכם בין שרי „חירות" לא בא בהפתעה לאחר שערב קודם לכן הודיע השר דוד לוי, בהופעה בסניף „חירות" בבני־ברק, כי לא יתן ידו לעסקה עם השרים, אשר תמנע את זכותם של צירי הוועידה להתמודד על התפקידים השונים במפלגה. השר לוי האשים באותה הופעה את שרי מפלגתו בקואליציה נגדו וקרא להם להתמודד מולו, בהבטיחו כי יקבל כל הכרעה של הוועידה בהכנעה. לוי גם האשים את חבריו השרים ומקורביהם המכפישים את שמו ומטפטפים רעל נגדו. הוא דיבר על הימים הרחוקים, שבהם היתה חברות בתנועת „החירות" וקבל על כך שעתה היא איננה.

מושב מתוח

בתנועת „החרות" שוררת עתה דאגה כי בהעדר הסכמה מוקדמת בין ראשי המחנות, עלול המושב השני של ועידת חרות להיות רצוף עימותים ומתחים. ואף להגיע לידי פצוץ, כמו המושב הראשון שהתקיים לפני שנה.

על כס הנשיאים

יו"ר ועידת הנשיאים, מוריס אברהם, ורה"מ שמיר בוועידת הנשיאים אתמול בירושלים (צילום: ישראלי)

„כיצד צומחת רודנות"

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר"

מיסמך גרמני רישמי, משנת 1925, ובו היתר חוקי לפעילותה של המפלגה ה„נאצית" בגרמניה, לאחר שקודם לכן כבר הוצאה אל מחוץ לחוק, הוצג אתמול לראשונה בישראל. המסמך הוצג בכנס „כיצד צומחת רודנות", אותו אירגנה תנועת „לפיד" — תנועה להנחלת לקחי השואה.

במהלך הכנס אמר ד"ר אריה כרמון מאוניברסיטת ת"א כי במידה שניתן לערוך השוואה בין מצבה של החברה בתקופת רפובליקת ויימר לבין מצבה של החברה הישראלית כיום, הרי שיש להתייחס לעובדה כי שתי החברות היו במצב של התהוות והעדר מסורת דמוקרטית.

„דור שלם", אמר כרמון, „גדל בתוך מציאות של מסר כפול, של קו ירוק המבדיל בין הווי של דמוקרטיה מצד אחד ומשטר צבאי מצד שני. המציאות הזו יצרה מצב אצל צעירים רבים, של חיפוש אחרי תשובות סופיות, מבלי שיהיו בידיו הכלים להבין כי ישנן בעיות להן אין תשובה אחת וסופית" אמר כרמון.

פרופ. משה צימרמן שידבר על המעבר מרפובליקת ויימר למשטר הנאצי, ציין כי ניתן למקד את הדיון בשאלת ההשוואה בין שתי החברות סביב השאלה באיזו מידה רווחת בקרב הציבור הנחת יסוד הגורסת כי „עמדתנו היא הצודקת והיא התקווה האחרונה בעוד שעמדה מנוגדת לזו שלנו הינה כישלון, ושאסור לערער על האידיאולוגיה. את הכנס פתח והנחה יו"ר לפיד, אריה כרנס.

(כתבה מורחבת בעמוד 6)

לוי מציע הצעה „לשלום בית"

מאת זהבה מזוס כתבת „על המשמר"

שר השיכון דוד לוי הציע דרך להשיג שלום בית בתנועת החרות. בהופעה בלוד הציע לוי שכל ציר לוועידה יצביע לאיזה מחנה הוא שייך. עפ"י תוצאות הצבעה זו יחולקו התפקידים בתנועה בין המחנות עפ"י גודלם. לוי אמר שהצעתו זו היא הפתרון הצודק והדמוקרטי שיביא לשלום בית בתנועת החרות.

„המשמר"
עתון יומי
חמ"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבזור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

האלוף מיצנע ישמש מ"מ סגן הרמטכ"ל משך חודשיים

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

עוזר ראש אג"מ במטה הכללי האלוף עמרם מיצנע ישמש כממלא מקום סגן הרמטכ"ל בין החודשים אפריל עד יוני. על כך הוחלט לאחר שסגן הרמטכ"ל האלוף אמיר דרורי הודיע לרמטכ"ל ולשר הביטחון על החלטתו לסיים את תפקידו ב־6 באפריל, שבועיים טרם כניסתו לתפקיד של הרמטכ"ל החדש דן שומרון.

כזכור אמר בעבר האלוף דרורי, כי לא יכהן „אפילו יום אחד תחת פיקודו של שומרון".

מינויו של האלוף מיצנע כממלא מקומו של דרורי נובע מהעובדה שהאלוף ברק שנבחר כבר לסגן רמטכ"ל יסיים את תפקידו הנוכחי רק בחודש יוני. לאחר שימונה אלוף חדש לפיקוד המרכז. מקורות בטחוניים מסרו לכתבנו כי שר־הביטחון החליט, כי דן שומרון הוא שיבחר את אלוף פיקוד המרכז הבא.

היום כנס הסברה „חשוב" של מפלגת העבודה בת"א

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

במפלגת העבודה מצפים למשתתפים רבים בכנס ההסברה הגדול שיתקיים היום אחה"צ באולם הקונגרסים בגני התערוכה בת"א. דוברי המפלגה הדגישו כי מטרת הכנס היא לחזור ולהבליט את עמדותיה של מפלגת העבודה וההבדלים בין מדיניות המערך למדיניות הליכוד בנושאים המדיניים והכלכליים חברתיים. מגמת הכנס היא למנוע את הטשטוש בין המערך והליכוד. בכנס הסברה היום, שבו ישתתפו ראשי המפלגה וכן חברים מן השורה יועלו נושאים אקטואליים, ובין היתר עשויות להישמע קריאות להקדמת הבחירות. בין הדוברים בכנס יהיו שמעון פרס ויצחק רבין, השר וייצמן ואלי דיין. ראש עיריית אשקלון שהצטרף לא מכבר למפלגת העבודה, אמש נודע כי גם ראש עיריית ירושלים טדי קולק ישתתף בכנס ואף ינאם בו.

במפלגת העבודה מתכוונים לארגן גם כנסי הסברה מחוזיים בעתיד הקרוב. כתבתנו מציינת כי נוכח חוסר האחדות בליכוד מבקשים במפלגת העבודה להבליט את האחדות הפנימית בתוך המפלגה.

פצצה הושלכה מאופנוע לשגרירות ישראל באתונה

מאת ז'אן כהן, כתבנו ביוון

אתונה. — חבילה הושלכה אתמול לעבר שגרירות ישראל באתונה ע"י שני גברים שרכבו על אופנוע.

איש בטחון ישראלי ראה את החבילה והזעיק מיד את המשטרה, אשר פינתה אותה.

מקורות משטרתיים אמרו, כי החבילה הכילה פצצה.

שיתוף פעולה בין השרותים

אבי בניהו, כתבנו הצבאי מוסר: כתב־עת יווני מסר באחרונה כי קיים שיתוף בין „המוסד" הישראלי לבין מנגנוני הבטחון החשאי של יוון בנוגע לשיתוף פעולה בין שני הצדדים.

כתב־העת הוסיף כי משלחת של מנגנון הבטחון היווני ביקרה בישראל בשבוע האחרון של חודש ינואר וסוכם כי „המוסד" ידריך את אנשי המנגנון היווניים.

אומרת ועושה: ההסתדרות מחרימה משטר האפרטהייד

„כיהודים, לא נסבול כל אפליה גזענית, וההסתדרות איננה רק מצהירה דברים בעניין זה, אלא גם עושה פעולות ממשיות, כדי לפעול הלכה למעשה הצהרותיה". דברים אלה אמר אמש מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בהופיעו במושב ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב, המתקיים במלון הילטון בירושלים. קיסר אמר עוד, כי ההסתדרות קבעה עמדה חד־משמעית והחליטה שלא לקיים כל יחסים עם משטר האפרטהייד בדרום־אפריקה.

קיסר ציין, כי ההסתדרות מקיימת קשרים אמיצים עם תנועת השחורים של דרום־אפריקה ועם מתנגדי משטר האפרטהייד, הוא גילה, כי רק לאחרונה התקיימו בארץ, מטעם ההסתדרות, שני סמינרים למנהיגים שחורים מדרום־אפריקה בנושאי ארגון וחינוך מאבק מקצועי. מר קיסר מסר עוד, כי בסוף חודש זה תקיים ההסתדרות סמינר מיוחד, בשיתוף עם נעמ"ת ל־38 מנהיגות שחורות מדרום־אפריקה.

● מסחר קדחתני בבורסת וול סטריט העלה ביום רביעי את מדד התעשייתי דאו ג'ונס לראשונה מעל ל־2300 נקודות. המדד עלה ב־... והגיע ל־2,300.43 אחרי שעתיים של מסחר.

● משרד החוץ הבריטי הגיב בספקנות לידיעה שפורסמה בעיתון הסובייטי „ליטראטורנייה גאזטה", שטענה כי השליח המיוחד של הכנסייה האנגליקנית בלבנון, טרי וייט, מוחזק בשגרירות איראן במערב ביירות המוסלמית.

ביום השלושים למותו של בננו־חברנו היקר

גיל רונן ז"ל

נעלה לקברו ביום ראשון, 22.3.87, בשעה 15.30

בשעה 16.00 נתייחד עם זכרו במועדון לחבר

המשפחה
ובית רמת השופט

„הרב האנס" ינסה להתחמק מהסגרה; פירצה בהסכם מאפשרת מקלט לעבריני מין

משרד הבריאות מנסה לאתר את הרב מונדרוביץ ולבדוק אם הוא אכן חולה איידס ■ עזב את ביתו בירושלים ושהה כנראה במקום מסתור ■ הרב פרץ אומר שלא הניח להסגירו משום שהעניין „טרם הוברר"

מאת בצלאל עמיקם ועתי"ם

אברהם מונדרוביץ', שמשטרת ניו־יורק תובעת מישראל להסגירו בעוון התעללות מינית בב־100 ילדים, יעתור לבג"ץ כדי לסכל את גירושו. מונדרוביץ ידרוש הכרה לאלתר באזרחותו הישראלית בהסתמכו על העובדה, כי הוא יליד הארץ ועזב אותה בראשית שנות החמישים כילד קטן עם הוריו שהיגרו מכאן. טענה אחרת שעומד אברהם מונדרוביץ' להעלות: אין הוא נכלל בקטיגוריה של ברי הסגרה משום שבאמנת ההסגרה בין ישראל לארה"ב אין סעיף לפיו התעללות מינית בקטינים מחייב הסגרה.

אברהם מונדרוביץ' הגיע לארץ לפני למעלה משנתיים והתגורר תחילה בבני ברק ואז עבר לאיזור יוקרתי בירושלים, קרית וולפסון, שם שכר דירה. אתמול לא היה בוילה מספר 20 שבשכונה, וכנראה הוא שוהה במקום מבטחים מחוץ לעיר. מונדרוביץ' הוא חרדי המשתייך למחנה גור. הוא בעל משפחה ויש לו 7 ילדים.

עם בואו לארץ לא גילה כלל כי קיים נגדו חשד לכאורה, אולם זמן קצר לאחר מכן הגיעה למשרד המשפטים בקשת הסגרה רשמית מהרשויות האמריקניות. משרד המשפטים אשר היה מודע לסעיף באמנה לפיו התעללות מינית בקטינים איננה מחייבת החלת הסגרה, העביר את הבקשה למשרד הפנים כדי למנוע ממנו אזרחות ישראלית. על פי חוק השבות, עבריין המסכן את שלום הציבור, איננו זכאי לקבל אזרחות ישראלית חרף מוצאו היהודי. מונדרוביץ' עתר לבג"ץ נגד שר הפנים ומינהל האוכלוסין המסרבים להעניק לו אשרת עולה הן מכח חוק השבות, והן מעובדת היותו יליד הארץ. בבית המשפט הושגה פשרה לפיו ניתנה לו אשרת תושב ארעי, שמועדה עומד לפקוע בימים הקרובים. אברהם מונדרוביץ' גייס לעזרתו מליצי יושר רבים מקרב הציבור החרדי, ביניהם רבה של ירושלים הרב קוליץ' שנתן לו את חסותו. לאחרונה חידשו השלטונות האמריקניים את בקשתם להסגיר את מונדרוביץ' כדי שיוכלו להעמידו לדין בארה"ב. אחד החשדות הוא שאברהם מונדרוביץ' נושא בגופו נגיף של מחלת האיידס הקטלנית. שמועות שלא ניתן להם אישור מספרות, כי אחרים מן הילדים שבהם התעלל לקו במחלה חשוכת מרפא זו. לאור בקשה זו החליט מ"מ שר הפנים ח"כ רוני מילוא להורות על פתיחת הליכי גירוש מן הארץ.

יחפשו את מונדרוביץ'

במשרד הבריאות הוחלט לחפש את מונדרוביץ' ולתשאל אותו באשר לשמועות על מחלתו.

נמסר כי במשרד הבריאות הובעה תרעומת בעקבות הפרסומים. אנשי המשרד קבלו על כך, שאנשי משרד הפנים לא טרחו להודיע למשרד הבריאות על מידע לפיו מדובר באדם חולה „איידס", כדי שהמשרד ייערך בהתאם, וינהל מעקב ופיקוח אחרי האיש כדי למנוע הדבקה של אנשים אחרים.

פרץ: האשמות לא הוכחו

שר הפנים לשעבר, הרב יצחק פרץ, אמר אתמול, כי לא גירש בשעתו את אברהם מונדרוביץ', כיוון שלא הוכחו הטענות נגדו.

פרץ אמר, כי לפני שנה וחצי פנו מארה"ב למשרד הפנים בבקשה להסגיר את מונדרוביץ שנחשד בתקיפה מינית.

הרב אמר, כי חוק ההסגרה לא חל על פרט אישום זה, מה גם שהאיש היה בגדר חשוד בלבד. הרב פרץ הוסיף, כי בינתיים ביקש האיש להתאזרח, אך משרד הפנים סירב לבקשה זו, נוכח החשדות נגדו. בעקבות זאת הוא פנה לבג"צ וטען שמדובר בעלילה נגדו. לדברי הרב פרץ, נשמעו דברים בעד ונגד מונדרוביץ' ולכן ניתנה לו אשרת תייר זמנית, עד לברור העניין. הוא אמר שרק ביום ג' בערב שמע בדבר עניין חשד מחלת האיידס שבה לוקה האיש. הרב פרץ ציין, כי כל העת לא נשמעה כל טענה נגד האיש והוא חי בשלווה עם משפחתו. לדעתו, פיצוץ הפרשה עתה הוא מוזר ומשונה. לדבריו, כדי לא לגרום עוול לאדם שטרם נשפט, צריך העניין להתברר רחוק מזרקורי הפירסום. עוד אמר שר הפנים לשעבר, כי שר הוא לא אוטומט ועליו לשקול כל מקרה לגופו. לדעתו, הוא פעל מתוך אחריות ציבורית גדולה ושיקול דעת נכון.

„לא זקוקים" לאיידס כדי לגרשו

פרופ' ש. ז. פלר, מומחה בעל מוניטין עולמי לדיני הסגרה, הביע אתמול באוזני תמיהה מדוע צריך היה משרד הפנים להזדקק למחלת האיידס כדי לגרש את מונדרוביץ' מן הארץ. הוא אמר כי אזרח המדינה שביצע עבירות ואינו בר־גירוש, איננו חסין לגמרי ובג"ץ קבע כבר בעבר שאפשר לגרשו. פרופ' פלר אישר כי קיים פגם באמנה עם ארה"ב לפיו אין זיהוי של עבירה מינית כלפי קטינים. „ירשנו זאת מהמשפט האנגלי. האמריקנים מוטיבים לדעת זאת, אך בכל זאת פנו בבקשת הסגרה והשאירו את ההכרעה לממשלת ישראל". פרופ' פלר סבור, כי העבירות החמורות שעשה אברהם מונדרוביץ' מחייבות פתרון של גירוש מן הארץ.

הוא הזכיר את פרשת איש המאפיה מאיר לנסקי שבא לארץ חולה וביקש לסיים את חייו כאן אך נדחה וגורש.

ב.ע.

יש דיבור
YESH DIBOOR
עמוד לנוער, ביום שישי, במוסף לשבת

„שרון הוא אדריכל הרס וחורבן... קידם את רפי איתן וגרם נזק"

נאמר בהודעת המערך בתגובה להאשמות שרון כי פרס אשם בערעור היחסים עם ארה"ב

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

„שרון הוא אדריכל של הרס וחורבן" — אמרה אתמול הנהלת סיעת המערך בתגובה על האשמותיו באסיפה בשדרות, כאילו פרס אשם בערעור יחסי ישראל ארצות הברית.

מומחיותו היחידה של שרון, נאמר בהודעת המערך, היא בזריעת הרס וגרימת אסונות ואשר הגיעה לשיאה כשהוביל את המדינה לאסון של מלחמת לבנון, מי שהפסיק לכהן כשר בטחון בעקבות דו"ח ועדת השופט כהן לאירועי סברה ושתילה, מי שהורה על הפצצת ביירות שדרדרה את מעמדנו הבינלאומי לשפל חסר תקדים — טוב יעשה אם ינצור את לשונו.

הנהלת המערך טוענת, כי מאז נכנס פרס לתפקידו כראש ממשלה, הוא עסק בהצלחה בשיקום ההריסות, שהניחו אחריהם שרון וחבריו — החל בהוצאת צה"ל מלבנון, דרך שיקום מעמדה הבינלאומי של ישראל בעולם, יצירת שיתוף חסר תקדים עם ארצות הברית וכלה בהצלת המשק והכלכלה.

במסגרת המאבק הפנימי

תרומתו הבולטת האחרונה של שרון לשיפור יחסינו עם ארצות הברית היתה קידומו של רפי איתן (מי שהיה ממונה על הפעלת פולארד) ומינויו כיו"ר מועצת המנהלים של חברת כימיקלים לישראל. צעד חסר אחריות זה גרם נזק נוסף ומיותר למערכת היחסים עם ארצות־הברית לאחר שנחשפה פרשת פולארד.

סיעת המערך טוענת, כי דברי שרון נאמרו במסגרת המאבק הפנימי בתנועת „חרות" לקראת ועידתה. „ועידה זאת, עם כל חשיבותה, נאמר בהודעת המערך, איננה יותר חשובה מבטחון המדינה. ייטיב שרון לעשות אם ימשיך להתרכז בעסקנות מפלגתית ויניח למוכשרים לכך לנהל את ענייני המדינה".

הרמטכ"ל: צה"ל בוחן האפשרות להציב את שוטרי מג"ב בשטחים

מאת אבי בניהו ומנחם ענברי כתבי „על המשמר"

הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי שסייר אתמול בחברון הודיע כי צה"ל בוחן אפשרות ששוטרי משמר הגבול יוצבו לפעילות מבצעית בשטחים. „אין חילוקים על כך שמשמר הגבול מומחה יותר לתפקיד, אך עם זאת הצבא מבצע את משימותיו", אמר הרמטכ"ל.

לכתבנו נודע, כי שר המשטרה חיים בר־לב פנה כבר לשר הבטחון בבקשה להקצאת 200 תקנים נוספים למשמר־הגבול, כדי להקים יחידה מיוחדת שתוצב בשטחים.

גורמים המצויים בנושא יצאו אתמול נגד כוונת מערכת הבטחון להצבת משמר הגבול בשטחים. לטענתם, צבר משמר הגבול דימוי שלילי, בכל הקשור לדרך התנהגותו כלפי אזרחים וכצורות פעולתו.

במהלך השנים האחרונות היו מקרים רבים שבהם היה מעורב משמר הגבול באלימות ללא כל צורך.

„תהיה זו אך טעות שעשויה לפגוע בתדמיתה של מדינת ישראל בעולם" אמרו הגורמים.

הרמטכ"ל שסייר אתמול באזור שמע גם דברי ביקורת מפי חיילים קרביים והם מוצאים עצמם בתפקידי אבטחה בחברון.

כתבנו מציין, כי הכוונה להעביר את הטיפול בשמירת הסדר בגדה לידי משמר הגבול גמלה במשך זמן רב, בעיקר מסיבות „חינוכיות" כדי שלא להעביר את טראומת לבנון לחיילים המשרתים בשטחים.

ואולם, הקש ששבר את גב הגמל, היה המקרה בחברון, כאשר יחידת המילואים חיברה לאחר שיחרורה דו"ח על חריגות בהתנהגות הצבא והתנהגות המתנחלים ברובע היהודי ובמערת המכפלה והעבירה אותו לידי ח"כ רן כהן.

ח"כ כהן הגיש שאילתא לשר הבטחון בעניין הכוונה להחליף את אנשי המילואים בחיילי משמר הגבול, באומרו שיש להימנע מן הצעד הזה.

(תצלום: אלונה יפת/ד"צ)

הרמטכ"ל ומלוויו בעת הסיור אתמול בחברון

השבוע
בקיבוץ הארצי
לא מופיע
השבוע
המערכת

„הסורים יסתערו על שגרירות איראן בביירות וייחלצו בני ערובה"

מאת ארנון יפה, כתבנו בצרפת

פריס. — דיפלומטים איראנים בורחים משגרירותם בביירות, מחשש שמא הכוחות הסוריים נערכים להסתער עליה, כדי לחלץ בני ערובה השבויים במרתפיה מסר כתב רדיו „אירופה אחד" בביירות.

מהלכות שמועות על מתקפה סורית על השגרירות האירנית לחיסול מרכז העצבים של מפעילי „חיזבאללה" בביירות ומוקד כח המניפולציה האיראנית.

שגריר אירן, שהגיע כמה ימים לפני הפלישה הסורית, יצא לרובעים השיעיים, שחיילים סוריים עורכים כבר מצור על קנאים שיעיים.

ברובעי „חיזבאללה" נחפזים הקנאים השיעיים לגלח זקנים שגידלו, אך הסוריים מגלים סימנים אחרים לזהותם.

מקורות צרפתיים מסרו, כי הנשיא אסד חותר לנקות את ביירות ולהבריח את החיזבלות לדרום, כדי שיפרקו את זעמם בפעולות טרור נגד ישראל. המודיעין הסורי הפיץ ידיעות, כי בני ערובה מערביים מוחזקים במרתפי השגרירות, לרבות המתווך האנגלי טרי וייט.

פרסום ידיעה בשבועון רוסי על הימצאות וייט בשגרירות אירן, ורובעי „חיזבאללה".

בפריס העריכו, כי סוריה חותרת להשיג מטהרן נסיגה שקטה מביירות.

נדחה הביקור בירדן

שר החוץ הצרפתי ז'אן־ברנאר ריימון דחה אתמול ביקור בירדן שתוכנן להיום בשל המצב בלבנון.

בהודעה של משרד החוץ נאמר „בשל ההתרחשויות האחרונות בלבנון, המחייבות את נוכחותו של שר החוץ בפאריס בימים הקרובים, נאלץ ריימון לדחות ביקורו בירדן."

ארנס: לא נפקיע אדמות ערבים אלא לצרכי ציבור

מאת קאסם זייד

„אין לממשלה כל כוונה או תכנית להפקיע אדמות בבעלות של אזרחים ערביים, ואם תהיינה, הן יהיו לצרכי הציבור וייבוצעו גם במגזר היהודי". דברים אלה אמר השר משה ארנס המופקד על ענייני הערבים במשרד רה"מ. ארנס התארח אתמול במועדון רוטרי נצרת, והוא התייחס לנושא שילובם של ערביי ישראל בחיי החברה הישראלית.

לדעתו, לא צריך להרבות בדיבור על הדו־קיום אלא יש לפעול כך שערביי ישראל ישולבו באופן מלא במדינה וכך הוא יפעל בתוך הממשלה.

השר ארנס הדגיש שהוא לא בא להיות מתווך בין האוכלוסיה הערבית והממשלה, ועל כן על משרדי הממשלה להתאים את עצמם לכך שהם יטפלו ישירות בענייני האזרחים הערביים, באותה מידה שהם מטפלים באזרחים היהודיים.

בהתייחסו ליום האדמה שיחול ב־30.4, אמר השר ארנס, שלדעתו אין מקום להפגנות ותהלוכות במיוחד כשהממשלה, על דעת כל חבריה, אין לה כל כוונה להפקיע אדמות.

המשכים

משבר בחקירה
(סוף מעמוד ראשון)

ח"כ ליבאי המייצג את יוסי יגור, אורית ארב ואילן רביר, אומר במכתבו כי הוא חושש שזכויותיהם של שולחיו לא יישמרו בחקירת הוועדה.

גרנות קורא להתפטר

כזכור, הודיע ראש הוועדה הד"ר רוטנשטרייך כי יתפטר מתפקידו אם יסרבו עדים להופיע בפניו.

בעקבות הודעתו של ח"כ ליבאי לראש-הממשלה, פנה אתמול מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, ליו"ר ועדת הבירור הד"ר רוטנשטרייך, ותבע ממנו כי יקיים את הבטחתו ויתפטר.

צבי צור: אין בעיה

„לעת עתה לא ידוע לי על שום בעיה מכיוון שאירית ארב, יוסי יגור ואילן רביר, טרם זומנו לישיבת הוועדה" — אמר אתמול חבר וועדת הבירור בפרשת פולארד, צבי צור, לכתבת „על המשמר", אתי רונאל.

לשאלה, כיצד תפעל הוועדה במידה שהעדים יוזמנו ויסרבו להעיד בפניה, סרב צור לענות באומרו: „אם תהיה בעיה — נטפל בה".

דיבר יותר מדי

כאשר נשאל צור, אם במקרה כזה יתפטרו חברי הוועדה מתפקידיהם כפי שהבטיחו, אמר צור, כי איננו רוצה להגיב על שאלה היפותטית, וכי עמיתו לוועדה, עו"ד יהושע רוטנשטרייך, דיבר כבר בעניין זה יותר מדי.

התחלה בעבודתה

ועדת הבירור בעניין פרשת פולארד החלה אתמול בעבודה, ובפניה הופיע ראש הלשכה לקשרי מידע לשעבר, רפי איתן. הוועדה, בה חברים עוה"ד יהושע רוטנשטרייך ורב אלוף (מיל.) צבי צור מקיימת את עבודתה בקומה השנייה של בניין ראש הממשלה בקריה בתל-אביב.

על עבודת הוועדה הוטל איפול. אנשי תקשורת וצלמים שצבאו על שערי הקרייה בת"א לא הורשו לגשת לבנין רה"מ.

וועדת אבן מסיימת

וועדת המשנה לענייני מודיעין של ועדת החוץ והבטחון בכנסת, סיימה לגבות את עדויות האישים המרכזיים ב„פרשת פולארד".

יו"ר ועדת החוץ הבטחון אבא אבן אמר אתמול, כי תוך כ־10 ימים תסיים הוועדה את איסוף כל החומר ולאחר מכן היא תקבע את אופי החלטותיה.

אבן ציין, כי הוא צופה שהמלצות יהיו בתחום תיפקוד מוסדות המודיעין והן יימסרו גופים המתאימים ויתכן שחלק מהן יובאו לידיעת הציבור.

עוד מתקפה על המורמונים נהדפה בכנסת

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הנסיון האחרון של החוגים החרדיים למנוע את הקמת האוניברסיטה המורמונית בהר הצופים בירושלים נהדף אתמול ע"י הכנסת. ברוב קולות גדול הוסרה הצעת אי-אמון בממשלה של אברהם ורדיגר (פאג"י), בשל המשך בניית האוניברסיטה.

מרבית הח"כים הדתיים לא תמכו באי-אמון. יחד עם הקואליציה וסיעות השמאל, הצביעו אמון בממשלה גם הסיעה החרדית של ש"ס והסיעה הדתית של המפד"ל. אי-אמון הצביעו, מלבד המציע, גם אגו"י, יוסף מש"ס, דבינו מהמפד"ל ושמט מהתחיה. ביטון מחר"ש נמנע מההצבעה.

לקיבוץ רבדים

לרגל יובל ה־40

המשך

פיתוח

ושגשוג

מאחלות

משפחות וינרייך וחיטין

טורונטו, קנדה

ג'ון או איוואן

אוקונור: לא נותנים לי לחקור
השופט: אנו מנהלים המשפט

מאת יעקב שליש
כתב עתי"ם

„לפני שעזבתי את פולין לקחתי עמי את בתי ובעלי ונסענו לבקר באושוויץ, כמו שהולכים להסדר מקרובים. שם החלטתי להקדיש את כל מרצי וחיי לחשיפת פשעי הנאצים" — אמרה בהתרגשות רבה, בשעיניה זולגות דמעות, עדת התביעה במשפטו של איוואן דמיאניוק, מרים (מריה) ראדיווקר, משפטנית ששרתה כחוקרת נאצים במשטרה, ואשר העידה אתמול על העדויות שגבתה מניצולים לפני שנים.

העדה בת ה־81, השיבה משעות הבוקר לשאלות הסניגור מרק או'קונור, בחקירה נגדית שלווחה לעתים בחילופי דברים נרגשים ואף חריפים.

ראדיווקר סיפרה, כי בין היתר נמסרו לה תיקים לחקירה אודות חשודים אוקראינים ששיתפו פעולה עם הנאצים. היו גם, בעניין זה, פניות של משרד ההגירה בממשלת ארה"ב ובאפריל 1976 נמסרה לה על ידי מזכירת המחלקה במשטרה, רשימה של תשעה שמות שהומצאו על ידי מחלקת ההגירה בארה"ב. את החומר הזה קיבל ראש המחלקה דאז, לנרסטלדר, אשר נפטר בינתיים ובמקומו נתמנה רפ"ק מ. רוסק, והוא שהעביר את הרשימה לטיפולה של העדה. היא תיכננה את החקירה, אולם ערכה כמובן התייעצויות עם הממונה עליה.

בתשובה לשאלות הסניגור, הבהירה העדה, כי כאשר הועבר אליה החומר, לגבי איוואן דמיאניוק, דובר שם בתחילה, על היותו משרת הנאצים בסוביבור, ולא הוזכרה כלל טרבלינקה. רק במהלך החקירה, כאשר החלה לאסוף חומר, הזכירו העדים את העובדה שדמיאניוק היה במחנה ההשמדה טרבלינקה.

חקירה הוגנת

„אני השתדלתי לעשות חקירה הוגנת, אובייקטיבית" אמרה העדה והוסיפה, כי גם כאשר המדור לחקירת פשעי הנאצים פירסם מודעות בעתונים בעניין זה, התבקשו ניצולי המחנות למסור עדותם, לגבי שירותו של דמיאניוק בסוביבור. אולם, כאשר התייצבו בפניה הניצולים השונים, והיא חזרה ושאלה אותם, לגבי שירותו בסוביבור, הם דיברו בעיקר על טרבלינקה.

הגיעו אליה עדים שונים, והיא קיבלה תשובות שונות, אשר המשותף בהם היה — היותו של איוואן האיום בטרבלינקה ומעשיו האכזריים שם. „אני חזרתי ושאלתי את אותם עדים אם הם בטוחים שמדובר בטרבלינקה ולא בסוביבור. הם חזרו ואמרו כי הכירוהו מטרבלינקה".

העדה סיפרה, בתשובה לשאלות סניגור, כי עדות מרכזית בעניין זה קיבלה מיוסף צ'רני (שהעיד כבר במשפט זה). צ'רני סיפר שהוא מיד זיהה את דמיאניוק לפי התמונות של האוקראינים שהציגה בפניו החוקרת. „לשאלתי, מדוע הוא זוכר דווקא את האיש הזה, השיב צ'רני כי הוא היה גבוה וחזק, בולט מן האחרים, היה אכזרי יותר מכולם ויזכור אותו לנצח נצחים". כאן ניסה הסניגור לשמוע את חוות דעתה של העדה לגבי החומר והעדויות שמסרו ניצולים שונים, אשר חלקם כבר העידו במשפט זה, ועל כך השיבה גב' ראדיווקר „איני מתכוונת לתת כאן ציונים לעדים השונים — זאת יתן בית-המשפט בפסק-הדין".

במהלך החקירה הנגדית אירעו מספר תקריות מילוליות בין הסניגור לבין אב בית-הדין השופט דב לוין. כאשר ביקש עו"ד או'קונור להקריא בפני העדה כמה עמודים מהפרוטוקול של בית-המשפט בפלורידה שבארה"ב, בו העידה גם האוקראיני ניקולאי פדרנקו — מנע זאת ממנו השופט, בציינו כי כדי לשאול שאלה קונקרטית מסויימת אין צורך לקרוא עמודים שלמים מן הפרוטוקול. הסניגור טען, כי הוא הפריע באמצע הדברים בחקירה הנגדית, כאשר לטענתו השאלה והקטעים שהוא מבקש לקרוא הם לגיטימיים ותואמים את העדות הראשית. הסניגור הוסיף וטען, כי לאחר שבית-המשפט קיבל יום קודם לכך החלטה המאמצת למשפט זה את סעיף 15 בחוק — הוא רשאי ואף חייב לחקור את העדה באופן שאלות שהכין לעצמו. על כך הגיב השופט לוין, כי „הערתי היום כבר כמה פעמים לאדוני, שהוא כנראה אינו מבין דין את סעיף 15, ומוטב שיקרא אותו שנית ויבין". הסניגור או'קונור: „לא נותנים לי לחקור. או... כאן קטע אותו אב בית-הדין והבהיר כי „את המשפט הזה מנהלים אנו, בית-המשפט". „לא אני, [illegible] הסניגוריה. אדוני, יכול לחקור את וכרונה של העדה [illegible] בכך, אך אינו יכול לקרוא עמודים שלמים של [illegible] טוקול".

לאחר חילופי דברים נוספים בעניין זה, הציג הסניגור שאלות מתוך [illegible] של הדיון המשפטי נגד [illegible] בפלורידה, והעדה [illegible] השיבה עליהן.

הסניגור: מדבריך משתמע, כי יוסף צ'רני שנתן לך את המידע העיקרי על איוואן, הסתמך בעיקר על עדות שמיעה?

עמודים שלמים

העדה: לא, הוא סיפר חזר וסיפר, כי היתה לו אפשרות לראות את איוואן האיום וגם לשמוע אותו. צ'רני היה אז בחור בן 16, הוא ראה במו עיניו את הטרנספורטים הרבים של האומללים שהובאו ממקומות ומארצות שונות, וראה וחש את התנהגותו של איוואן האיום — ועל כל אלה הוא סיפר לי בעדותו".

בתשובה לשאלה, חזרה העדה והבהירה, כי לא היה לה שום מידע לגבי מעשיו של איוואן דמיאניוק במחנה ההשמדה טרבלינקה, לא מהאמריקנים, לא מהגרמנים אשר נמנעו להשיב לפניותיה, ולא משלטונות ברית-המועצות. „אני שומעת גירסה זו, של מידע כביכול מברית המועצות בפעם הראשונה — אמרה — לא היו לי כל קשרי מידע עם רוסיה, ובכל מהלך עבודתי במחלקה לחקירות פשעי הנאצים. לא שמעתי על מידע קונקרטי משם לגבי דמיאניוק".

המורה שמכחישה את השואה ממשיכה לעשות כותרות

מאת יוסף אלפרין, כתבנו בשוויץ

ז'נבה. — פרשת מאריט פשוד, מורה בחיבון וקצינת מילואים (סרן) מלהאן, המכחישה קיום תאי גזים בתקופת השואה ממשיכה לעשות כותרות בעיתונים ולהסעיר את דעת הקהל.

בתחילת השבוע התפטר קצין מילואים מאגודת קציני המילואים של המחוז לאחר שהוועד, ובתוכו פשוד, נבחר מחדש.

„הצעתי שהוועד יבחר באופן אישי, לא קבוצתי, על מנת שפשוד לא תבחר שוב. היא בוודאי לא מביאה כבוד לאגודה, ורצוני למחות על הבחירות", אמר הקצין.

אתמול הודיעה פשוד שהיא מבקשת חופשת מחלה בלתי מוגבלת מבית הספר, בו כיהנה מורשתת ללמד שפות, אבל לא היסטוריה.

עיתון מקומי כתב שהיא סובלת מדיכאון, לאחר שתלמידיה החרימו את שיעוריה ומורים לספרות אחרים [illegible] עימה.

„למנוע תקרית עם בריה"מ"

מאת בצלאל עמיקם

מרק אוקונור עורר אתמול את מורת רוחם של שלושת השופטים ואב ביה"ד דב לוין לא נמנע מלנזוף בו לעיתים מזומנות. אוקונור כופף ראשו והצטדק: „העדות חשובה לי מכל עדות אחרת כיוון שהעדה מביאה אותה מן הקבר. האחריות הזאת לומר לפני האלוהים ולפני הצדק הטבעי על איוון כי זה האיש, מוטלת על העדה והדברים אינם מבוטלים".

בפנותו אל מרים ראדיווקר אמר אוקונור: „חיי אדם תלויים בדבריך וחיי אדם סבים על זכרונך ועדותך".

במענה לשאלותיו הטורדניות לפעמים של הסניגור סיפרה, כי היא ילידת גליציה ובמלחמת העולם הראשונה עקרה עם בני משפחתה לוינה. את לימודי המשפטים השלימה בקראקוב שבפולין שם קיבלה תואר שני. היא נישאה והקימה משפחה. עם פרוץ המלחמה שהתה תחת כיבוש גרמני שהומר בכיבוש סובייטי. כאשר גברו הקרבות נדדה המשפחה למרכז ברית המועצות. בעלה נלחם בחזית סטלינגרד אולם בשנת 1943 נשלח לבטליון עבודה בסיביר ומשם לא חזר.

לאיזה צד נלחם בעלך? — שאל אוקונור.

ראדיווקר: וודאי בצד הרוסי. וכי יכול להיות אחרת? „העבירה" שבגינה הוגלה בעלה לסיביר היתה שירותו כקצין צעיר בצבא האוסטרי. אוקונור חקר אותה נמרצות על עבודתה המשפטית בברית המועצות. אופי החקירה היה ברור. הוא ניסה למצוא זיקה בינה לבין המערכת המשפטית בברית המועצות, ובדרך זו לקעקע את אמינותה. השופט דב לוין התרעם עליו: „החקירה שלך עלולה ליצור תקרית דיפלומטית. ישראל מעוניינת בקיום יחסים מדיניים עם ברית המועצות, ואם מבית המשפט בישראל יצא פסק דין חמור נגד השיטה המשפטית הנהוגה בברית המועצות, תהיינה לנו בעיות.

אוקונור ביקש לדעת מדוע מרשימת תשע השמות שקיבלה ב־1976 ממשרד ההגירה התמקד בחקירת מעלליהם של 2 האוקראינים פדרנקו ודמיאניוק מתוך רשימה של 9 שמות שקיבלה.

„ידעתי שבישראל ישנם ניצולים ממחנות טרבלינקה וסוביבור ולכן התרכזתי בשתי דמויות אלה".

מרק אוקונור ניסה להוכיח, כי מרים ראדיווקר, כחוקרת בכירה של פשעי הנאצים, קשרה קשרים הדוקים עם הקורבנות, יחד עימם יצאה למסור עדויות בארה"ב, ולדעתו גיבשה החבורה הזו עמדה אחידה.

אירגוני מחבלים מקימים להקי גלשני אוויר ממונעים ומסוקים

באחרונה שבו לאזור צידון כ־3 אלפים מחבלים פלשתינים מתוך 9 אלפים שהצליחו לחזור ללבנון ■ הנוצרים ממשיכים להבריחם ללבנון דרך נמל ג'וניה

מאת אבי בניהו

מספר המחבלים הפלשתינים השוהים באזור העיר צידון הגיע כבר ל־3000 מתוך כ־8,000 מחבלים שהצליחו כבר לחזור בחזרה ללבנון, ולהתארגן שם במסגרות צבאיות. לכתבנו נודע כי המחבלים בצידון נערכים לאפשרות של מתקפה מצד הצבא הסורי, והם החלו להקים ביצורים לכוון צפון. המחבלים מצליחים להסתנן לחוף לבנון בדרכים שונות ומשונות והם מגיעים בעיקר מעירק שם יושבים כ־2,000 מחבלים ומתימן (800).

המקור גילה כי למרות האזהרות של ישראל ממשיכים הנוצרים בנכונות לסייע למחבלים לחזור ללבנון דרך נמל ג'וניה, תמורת שוחד.

בהתייחסו לסורים בלבנון אמר מקור צבאי מוסמך כי להערכתו ישהו הסורים באיזור לפחות עוד שנה עד למועד הבחירות. כדי להבטיח בחירתו של „נשיא כלבבם". הוא ציין, כי הסורים איבדו כ־30 חיילים מאז נכנסו ללבנון ועוד כ־30 נפצעו. „הסורים הצליחו לייצב את המצב בלבנון ואין כיום כמעט כל חילופי אש. „המתנה" שרצו הסורים להעניק למערב על ידי שחרור בני הערובה — לא יצאה אל הפועל. המקור גילה עוד כי ארגון הפת"ח של אבו-מוסה החל באחרונה להקים תשתית אווירית והוא רכש מסוקים וגלשני אויר ממונעים.

גם ארגונו של אחמד ג'יבריל מקים לו „חיל-אויר", וטייסיו מתאמנים.

בתשובה לשאלה ציין המקור, כי בשנה שעברה נרשמה ירידה של 30 אחוז בכמות הפיגועים בשטחים וכי 80 אחוז מהפיגועים מבוצעים באמצעי חבלה מאולתרים.

„בגדה יש מחסור באמצעי לחימה בעקבות חשיפת רשתות של מבריחים" אמר המקור. הוא סיפר עוד כי עשרות ממשוחררי „עסקת ג'יבריל" המתגוררים בשטחים מעורבים כיום בפעילות חבלנית עויינת.

כוחות הבטחון ממשיכים לרכז מאמצים לחשיפתן של עוד כ־4 חוליות הפועלות בשטחים וטרם נתפסו.

● מנהיג המחבלים הפלשתינאיים אבו עבאס הודיע על „פעולות צבאיות חשובות שונות" בחודשים הקרובים. בראיון העומד להתפרסם בגליון הבא של השבועון האיטלקי [illegible] „אירופיאו".

● דיפלומט סעודי שהוחזק כבן ערובה בלבנון במשך 64 ימים, הזיל דמעות והתרגשות בעת ששוחרר אתמול בצהריים, במהלך מסיבת עיתונאים שנערכה במעונו של מנהיג המיליציה המוסלמית השיעית „אל אמל", נביה ברי, במערב-ביירות.

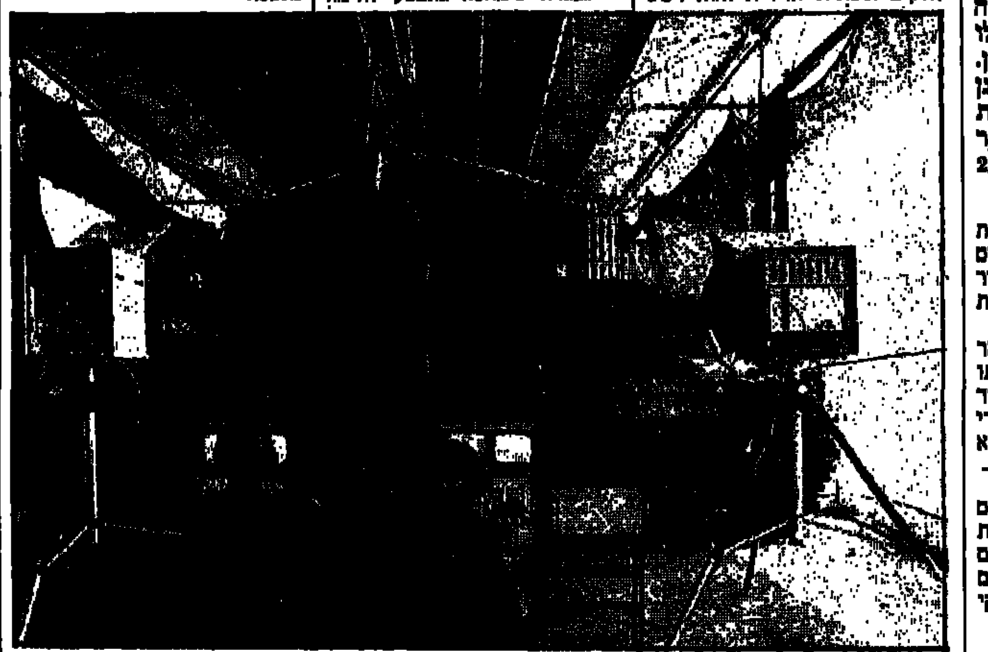

הרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל) פיתחה באחרונה מערכת „סימוגן" - סימולטור לתותחני טנקים.
„הסימוגן" פותח על פי אפיון והגדרה של חיל השריון לצורכי אימון יעיל וחסכוני של צוותי טנקים בטקטיקות לחימה מתוחכמות. בסימוגן משולבים סרטי ירי אמיתיים המציגים אפקטים של ירי בצורה דינאמית ובצבעים.
בכוונת רפא"ל להציג את המערכת החדשה בסלון האווירי שיתקיים בחודש יוני בפריס
כתב: אבי בניהו (תצלום: דובר צה"ל)

חסינות תוענק לפוינדקסטר; מוכן להעיד שריגן ידע על ה„קונטראס"

ועדות החקירה של הקונגרס יעניקו את החסינות גם לנורת, ואולם העדויות ייגבו רק בעוד 90 יום לפי בקשת התובע המיוחד

וושינגטון. — הוועדות המיוחדות של הקונגרס החוקרות את שערוריית הנשק האיראני, אישרו אתמול תוכנית להעניק חסינות שגבלה מפני העמדה למשפט לעוזרי-המפתח ג'ון פוינדקסטר ואוליבר נורת, במטרה להשיג את עדותם.

אולם, יושבי הראש של הועדות הנפרדות של הסנט ובית הנבחרים גם מסרו במסיבת עיתונאים, כי הם ימתינו 90 יום בטרם ייגבו עדויות מנורת ופוינדקסטר.

עיכוב זה נדרש על-ידי התובע המיוחד לורנס וולש, שנתמנה על-ידי בית משפט, והמנהל חקירה משלו בפרשה זו.

ביום שלישי שב סירב היועץ לשעבר לבטחון לאומי, סגן האדמירל ג'ון פוינדקסטר, להשיב על שאלות של ועדת קונגרס, כפי שכבר עשה לפני שלושה חודשים בראשית הפרשה האיראנית.

מוכן להעיד

ה„וושינגטון פוסט" כתב, כי פוינדקסטר מוכן להעיד כי הודיע פעמיים לרייגן ב־1986, כאשר כיהן כיועצו לבטחון לאומי, שהמכירות לאיראן הניבו כספים עבור מורדי ניקראגואה.

הצהרה כזו תסתור את ההכחשה הבוטה של רייגן, שאמר כי לא ידע על העברות כספים עד זמן קצר בטרם פורסם הדבר ב־25 בנובמבר.

רייגן עצמו מתכונן לקיים ביום שישי לפנות בוקר (לפי שעון ישראל) את מסיבת העיתונאים הטלוויזיונית הראשונה שלו מאז נובמבר, ואין ספק כי שאלות על שערוריית הנשק האיראני יתפסו בה מקום מרכזי.

(עיד ע"צ)

הודעות פינוי לתושבים בחבל קנט לקראת כריית מנהרה לאירופה

לונדון. — ממשלת בריטניה שלחה באחרונה הודעות לעשרות תושבים בחבל קנט, שעליהם להרוס את ביתם כדי לפנות מקום לכריית מנהרה, שנועדה לחבר את בריטניה עם צרפת מתחת לתעלה האנגלית. מדובר בפרוייקט שנועד להסתיים עד לשנת 1998.

אחד התושבים שקיבל מכתב כזה, רוי פורדג'ון, אמר: „כאשר קיבלתי את המכתב, פרצתי בבכי. אני מתגורר כאן כבר 78 שנים ולא ייתכן לעקור אותי ממקומי ולאלץ אותי להשתקע במקום אחר". ביתו של פורדג'ון נבנה לפני 110 שנים והוא ניצב בראש „צוק שייקספיר", אשר נועד כשטח להטלת מיליוני הטונות של עפר אשר יוצאו מקרקעית הים בעת כריית המנהרה.

התכנית לכריית התעלה עוררה תרעומת בקרב רבים מן התושבים המקומיים. התושבים טוענים שקשר יבשתי קבוע בין בריטניה לבין צרפת יפגע בשרותי הספינות ויגרום לאובדן מקומות עבודה רבים בחבל קנט. לעומת זאת ישנם תושבים אחרים התומכים בפרוייקט, מתוך הנחה שהוא יגרום לקשר הדוק יותר בין בריטניה לבין חברות האירופית, בתחום הסוציאלי, התרבותי והכלכלי.

מבצע כריית המנהרה הופקד בידי תאגיד אנגלו-צרפתי, הנושא את השם „אירוטונל". תאגיד זה מנהל עתה מערכת תעמולה מאסיבית נגד המתנגדים, בטענה שהיתרונות הפוטנציאליים של הפרוייקט עולים לאין שיעור על חסרונותיו. אנשי החברה טוענים, כי המשק הבריטי יקבל זריקת עידוד בהתאם מקשר מהיר עם אירופה, שאינו מופרע מפגעי מזג האוויר. הכוונה היא לסלול מסילת ברזל בתוך המנהרה, שתאפשר קשר בין בריטניה לבין צרפת באמצעות רכבות מהירות.

בעיית דרכי הגישה אל מעבר לתעלה עלתה לכותרות בימים האחרונים, בעקבות אסון המעבורת ליד חופי בלגיה.

משאלי דעת הקהל מגלים, כי הציבור בבריטניה בכללו מתפלג שווה בשווה בין תומכי הפרוייקט לבין מתנגדיו, אולם תושבי דובר — עיר הנמל הראשית של חבל קנט — מתנגדים לפרוייקט ברובם הגדול. הריסת הבתים נועדה לפנות מקום למסופים, כבישים ראשיים, מחסנים, מעברים תת-קרקעיים וביתני מכס. שומרי איכות הסביבה טוענים, כי פעילות זו תפגע ביופי הנוף ותפגע במוניטין של קנט כ„גנה של אנגליה".

(רויטר עתי"ם)

קארטר: לא יושג שלום במזה"ת ללא השתתפות אש"ף

קהיר.— נשיא ארה"ב לשעבר ג'ימי קארטר אמר אמש, כי שלום בר קיימא במזרח התיכון לא יושג בלי השתתפות אש"ף בראשותו של יאסר ערפאת.

קארטר אמר את דבריו בשיחה עם כתבים בהגיעו לקאהיר, תחנתו השניה בסיור מזרח תיכוני, אשר התחיל באלג'יריה ויכלול בהמשך גם את סוריה, ירדן וישראל.

„אינני חושב שיש אפשרות לפתור אי־פעם את הסכסוך המזרח תיכוני באופן סופי בלי השתתפות מלאה של הפלשתינים, לרבות מנהיגי אש"ף", אמר קארטר.

בנושא אחר אמר הנשיא לשעבר, כי ידון על גורל בני הערובה האמריקנים המוחזקים בלבנון, במהלך ביקורו בסוריה בסוף השבוע. הוא ציין, כי איננו מעורב ישירות בשיחות לשיחרור בני הערובה, אולם ייפגש בסוריה עם אנשים שבידיהם יש אינפורמציה על גורלם.

קארטר ורעייתו רוזלין יסעדו היום עם הנשיא חוסני מובארק. כמו כן יוועד קארטר לשיחות עם אישים מצריים אחרים ועם מנהיגים דתיים מוסלמיים ונוצריים.

מיפנה לטובה ביחסי בריה"מ — ארה"ב

מוסקבה.— תת־שר החוץ האמריקני מייקל ארמקוסט אמר אתמול בתום יומיים של שיחות עם נציגים סובייטיים במוסקבה, כי הוא מקווה שההתקדמות במו"מ על הטילים לטווח בינוני המוצבים באירופה, תשפר את הסיכויים לכינוס ועידת פיסגה של מעצמות העל בוושינגטון.

ארמקוסט אמר בשיחה עם כתבים, כי ארה"ב וברה"מ מאמינות, שיש אפשרות להשיג התקדמות בבעיית הטילים לטווח בינוני.

ארמקוסט אמר, כי ביחסי ארה"ב־ברה"מ חל מיפנה לטובה בעקבות הצעותיו האחרונות של גורבצ'וב, הקוראות לסילוק כל הטילים לטווח בינוני של מעצמות העל מאירופה, וצימצום ראשי החץ של כלי הנשק הללו בשאר חלקי העולם והעמדת מספרם על מאה לכל צד.

(רויטר עתי"ם)

שוק שחור בסין לספרות אירוטית

פקינג. — שלטונות סין מנהלים בימים אלה מאבק מאסיבי נגד שוק שחור בספרות אירוטית, כמו למשל „מאהבה של ליידי צ'טרלי" וגל של סיפורים סיניים הנושאים שמות כמו „התאהבתי בדוגמנית עירומה".

עיתוני סין מוסרים, כי בפקינג לבדה הוחרמו השלטונות השנה חצי מיליון ספרים אירוטיים שהוצאו לאור בבתי דפוס בלתי חוקיים. עתון הערב של פקינג מציין, כי מרבית הספרים המוחרמים היו „בעלי תוכן וולגארי במידה קיצונית".

העתון מספר, כי עותק של הספר „מאהבה של ליידי צ'טרלי" נמכר בשוק השחור במחיר 30 יואן (כ־13 ש"ח) — בערך פי עשרים מן המחיר הרגיל של ספר רגיל. רוכלים המוכרים את הספרים ברחובות דורשים תשלום מראש, לפני שהם מרשים לקונה לעיין בספר.

איש עסקים זר סיפר לכתב רויטר, כי בעת שניהל לא מכבר משא ומתן על חתימת חוזה עם נציגים סיניים, ביקש ממנו אחד הסיניים להשיג למענו עותק בלתי מצונזר של „מאהבה של ליידי צ'טרלי", מאת ד. ה. לורנס.

(רויטר עתי"ם)

„עיסקה" סובייטית־ישראלית בז'נבה

מאת יוסף אלפרין, כתבנו בשוויץ

ג'נבה — יותר מ־100 כתבים בינלאומיים המואמנים ליד משרד האו"ם בג'נבה, חזו אתמול בעת שבחרו את הועד שלהם, כיצד כתב סוכנות הידיעות הסובייטית טא"ס ולאדיסלאב שישלו, קם להפתעת הכל והציע את מועמדותה של שרי רוזר, כתבת „מעריב" וסט"א, כחברה בוועד.

בתודה, הציעה שרי רוזר את שישלו כחבר בוועד, ובסופו של דבר השניים נבחרו פה אחד.

שישלו, כך נמסר, מתכנן בקרוב ביקור בישראל.

הצעה להעניק סיוע ממשלתי למשפחות הסובלות מאי־פוריות

מאת יצחק שור כתבנו בכנסת

צוות בין-משרדי בראשות ד"ר ברוך לוי המליץ לפני הממשלה לסייע למשפחות הסובלות מאי־פוריות. שר העבודה והרווחה משה קצב הודיע אתמול רשמית, כי הוא תומך בהמלצות ויפעל למימושן. הוועדה הוקמה במסגרת המרכז לדמוגרפיה במשרד העבודה והרווחה.

והמלצות הן לסייע בזריקות פרגונל, ובהפריות־מבחנה.

ועדת לוי רואה בתופעה את ההאטה בגידול הדמוגרפי בישראל, את מיעוט העליה, הגידול בירידה וההחלשת הנטייה להינשא...

משנים כיוון

היקף הקשרים הכלכליים והביטחוניים בין ישראל לדרום־אפריקה — יצומצם.

מאת אודי נחשון

שינוי הכיוון במדיניות הישראלית כלפי דרום־אפריקה יכלול, כפי שפורסם, צמצום היקף הקשרים הכלכליים והביטחוניים בין שתי המדינות. ישראל אינה מפרסמת את היקף הסחר הביטחוני שלה עם דרום אפריקה, אולם ככל הידוע, הוא עלה בשיעור ניכר על היקף הסחר האזרחי.

ב־1985 הסתכם היצוא הישראלי לדרום־אפריקה בכ־64 מיליון דולר והיבוא ממנה הגיע להיקף של כ־175 מיליון דולר. ביצוא חלה ירידה לעומת השנתיים הקודמות (104 מיליון דולר ב־84 ו־830 מיליון דולר ב־1983). ויש להניח שהדבר נובע בין השאר מצימצום מסויים בהיקף ההשקעות של חברות ישראליות במדינות החסות בדרום־אפריקה. בהיקף היבוא חלה עלייה של כ־6 אחוזים לעומת 1984.

הסחר האזרחי בין שתי המדינות מרוכז בעיקר בידי גופים גדולים — הממשלה, חברת העובדים ומפעלים גדולים אחרים. עיקר היבוא מדרום־אפריקה הוא הפחם — בשנה שעברה הוא הסתכם ב־110 מיליון דולר — והוא מיועד בעיקרו לחברת החשמל ובחלקו למפעל המלט „נשר", השייך לקונצרן „כור", אשר הסב חלק מהתנורים שלו להפעלה בפחם.

ישראל גם מייבאת ברזל ופלדה (בשנה שעברה הסתכם יבוא חומרי גלם האלה בכ־30 מיליון דולר). גם חומרי גלם אלה מיועדים בחלקם למפעלים של „כור", חומר גלם אחר שמיובא הוא יהלומים.

פרשיות חמצן לממשלה גוססת

ממשלת האחדות הגוועת, שחדלה מזמן להתקיים כיישות פוליטית הנושאת באחריות קולקטיבית, מתייצבת כאיש אחד רק לנוכח כישלונותיה. מפרשה לפרשה — כוחה עולה

מאת נפתלי בן־משה

את הנימוק המוזר ביותר, מדוע לא צריך למהר לשים קץ לממשלת האחדות הלאומית, שמעתי דווקא מפי מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם. וכך אמר המזכ"ל (הניסוח הוא שלי אך התוכן מדוייק): צריך לתת ליצחק שמיר שהות זמן מספיקה למלא את תפקידו בראש הממשלה, כדי לאפשר לציבור הרחב לראות ולהתרשם ולבחון את ההבדל במנהיגות ובתפקוד בינו לבין שמעון פרס.

בשפה יותר ישירה אומר עוזי ברעם: בואו ונניח למדינה להסתאב מבחינה חברתית, לכלכלה להידרדר, לסיכויי השלום להתבזבז, ובלבד שתושבי ישראל המסכנים, לאחר שילמדו את הלקח על בשרם, תהיה בידם האפשרות להבחין בהבדל בין שמיר לפרס, וכך לזכות בקולות נוספים למפלגת העבודה. כלומר, לא טובת המדינה השוכה אלא טובת המפלגה, שהיא כידוע מעל לכל.

את המחשבות המקיאבליסטיות האלו עוזי ברעם אינו מצפין עמוק כלבו, אלא מעלה אותן בפני הציבור, כשנינות פוליטית שיש להתפאר בה. אפילו מן הטעם המקיאבליסטי, יקרה לעוזי ברעם ההיפך ממה שהוא מצפה. ככל שיעבור הזמן, כן ישכחו לו, לשמעון פרס, את פעלו ואת הישגיו מתקופת כהונתו כראש הממשלה והוא יזוהה יותר ויותר עם הפאשלות ועם המחדלים של הממשלה. יוקרתו האישית ואמינותו הציבורית ידרדרו יחד איתה. הליכוד יצליח בינתיים להתגבר על משבריו — ובכל הנוגע לפאשלות, הציבור אליו נושאת עיניה מפלגת העבודה נוהג לסלוח יותר לליכוד מאשר למערך.

•••

נימוק שני מדוע לא צריך למהר ולפרק את ממשלת האחדות המפורקת בא מן הקוטב הנגדי — מן הקוטב הפאטריוטי. בחירות עכשיו — אומרים הפאטריוטים — יכניסו את המדינה למערבולת פוליטית, יהרסו את היציבות המשקית היחסית, שהושגה בדי־עמל, ויחזירו אותנו לימי אירדור העליזים ולסחרחורות אינפלציוניות. גם זו טענה שהגיונה צולע.

קשה להבין מדוע עדיפה יותר, מבחינת אינטרס המדינה, תקופת בחירות ממושכת, שכבר הוחלה למעשה, ואשר תשתרע על פני תקופה של למעלה משנה ומחצית השנה, תקופה שתהיה אכורה מבחינה מדינית (גם אם שמעון פרס יעשה שמיניות באוויר, הוא לא יוכל בתנאי המחתרת של יצחק שמיר להזיז את תהליך השלום אפילו סנטימטר אחד קדימה), מאשר בחירות עכשיו ומהר.

•••

הנימוקים לכאן ולכאן אינם נימוקים אלא תירוצים, ומפלגת העבודה יודעת זאת. האמת היא, שאת החמצן לממשלה גוססת זו, שחדלה מזמן להתקיים כיישות פוליטית הנושאת באחריות קולקטיבית כלפי העם והכנסת — מספקות הפרשות למיניהן. מפרשה לפרשה ממשלת האחדות קמה כל פעם מחדש מתוך האשפתות. פורצת פרשה — אז כולם ביחד וכל אחד בעד כל אחר. שמיר מצד זה ופרס מצד זה ורבין באמצע. אחד מכסה על האחר וכולם יחד נגד ועדת־חקירה ממלכתית וכולם יחד — באין ברירה — בעד ועדת־בירור.

הרושם הוא שפרשיות פולארד, אירן והשב"כ (מה עם פרשת ואנונו?) לא נוצרו אלא כדי לחזק את חישוקי ממשלת האחדות הלאומית המתפוררים. תארו לעצמכם את הליכוד כאופוזיציה או את המערך באופוזיציה בעת התפוצצותן של פרשיות מסוג פולארד, השב"כ ועיסקות הנשק עם אירן. האדמה היתה רועדת! אז איך אפשר בעת צרה (ומי יודע איזו פרשה חדשה מחכה בפתח), כשנחוץ לאחד את כל הכוחות כדי לסכל סכנות ומזימות מבית ומבחוץ — ללכת ולפרק ממשלה, לזרוע פירוד בעם ולהשקיע את המדינה לתוך מערבולת של בחירות? ברור שאי־אפשר.

כך שמפרשה לפרשה ממשלת האחדות תיגרר ותיסחב, אנוסה ומסואבת ובאפיסת־כוחות, עד כלות כל ימי הקדנציה.

וכל האופורטוניסטים חסרי האופקים, מחשבי החישובים האלקטורליים המסובכים, שתמיד טעו ותמיד היטעו, יכולים לישון בשקט.

מאתיים מכתבי פיטורין

מלאי בשווי חמישים מיליון דולר ממתין לקונים במחסני „סולתם" ● בינתיים מפטרים עובדים

מאת יואב אביב

דומה כי המשבר העובר על מפעל „סולתם" ביקנעם לא חלף מאז סוף שנות השישים, מעט הפוגות קצרות. המפעל בעל המוניטין העולמי בייצור נשק וכלי־מטבח נקלע שוב למשבר. כל משבר הפוקד את התעשיות הבטחוניות בעולם וכל קיצוץ בתקציב הבטחון שלנו מעמיד את המשך קיומו של המפעל בספק.

גם ביומיים האחרונים שוררת ב„סולתם" מתיחות שקטה וכבושה על רקע פיטורי 200 מעובדי המפעל ועוד יותר על רקע הכוונה לפטר עוד כ־300 עובדים תוך תקופה קצרה.

אתמול קיבלו 150 עובדים זמניים שהועסקו במפעל ו־50 עובדים קבועים מכתבי פיטורין. המכתבים, בניגוד למה שהציבור הורגל במפעלים אחרים, לא הגיעו בהפתעה. הפעם הכל היה ברור ומוסכם על כל הצדדים ופיטורים אלה היו הרע במיעוטו.

הנהלות „סולתם" וקונצרן „כור" טוענות, כי היקף ההזמנות של המפעל, שהסתכם ב־84־85 במאה ועשרים מיליון דולר, עומד היום רק על כשישים מיליון דולר, בעוד מצבת כוח־האדם לא צומצמה. אפילו מחזיק תיק המפעל בהסתדרות, אברהם המאירי המבין את הבעיה, מגלה כי „סולתם" עבדו בחצי השנה שחלפה בעיקר עבור מלאי וכיום יש במחסני המפעל מלאי בשווי של חמישים מיליוני דולר, הממתינים לקונים.

הסבה או פיטורים

לדברי המאירי, תחילת הבעיה נעוצה בפרוייקט שהעסיק כ־150 עובדים זמניים: „כעת צריך לחשוב על הסבת עובדים".

מעמדת הנהלות „כור" ו„סולתם" אפשר להבין, כי עדיין צפוי משא ומתן מתיש בין ההסתדרות העובדים להנהלה, לדברי נציגיה, אין המדובר בבעיה של הסבת עובדים, אלא בכורח לפטר 500 מעובדי המפעל. „כל יום שעובר, כאשר היקף המועסקים הוא כה גדול וללא הזמנות, מחריף את בעייתו של מפעל „סולתם", אומרים בהנהלת „כור".

להסכם שנחתם לפני שבוע קדמו דיונים ארוכים, במהלכם צעדה ההסתדרות לקראת הנהלת המפעל כברת־דרך ארוכה. המאירי מגלה, כי ההנהלה ביקשה „לתפוס טרמפ" ולהתחיל להעסיק קבלנים פרטיים במטבח ובעבודות שמירה, במקום עובדים, ואולם ההסתדרות דחתה את כוונתה זו של ההנהלה.

תעסוקה לעיירה שלמה

ההנהלות מצידן טוענות, שצריך לקצץ למעשה (על־פי כמות ההזמנות) 750 עובדים. יצויין כי 500 העובדים שיפוטרו מהווים שליש מכמות המועסקים ב„סולתם".

„סולתם", כמו מפעלים אחרים, הוא מפעל הנותן חיים לעיירה שלמה, שהוקמה לצד המפעל. יקנעם סובלת גם כך מאחוז המובטלים הגבוה ביותר בארץ; „סולתם", שלא כמו מפעלים רבים אחרים, הוא מפעל בעל שם ומוניטין עולמיים, שידע ימים טובים יותר ובחלוף המשבר הכלכלי הפוקד אותנו יעזור ללא ספק לייצר מוצרים בטחוניים, כפי שעשה בעבר.

ההסתדרות וועד העובדים ממתינים להתפתחויות בדריכות. ההנהלות מבקשות שלא למתוח את החבל יתר־על־המידה ואומרות: „אין תאריך יעד לסיום הפיטורין, אבל רצוי שיהיה קצר ומהיר ככל שאפשר".

עובדי „סולתם" חוששים. צפויים עוד 300 מכתבי פיטורין (צילום: עמנואל אילן)

על הפרק

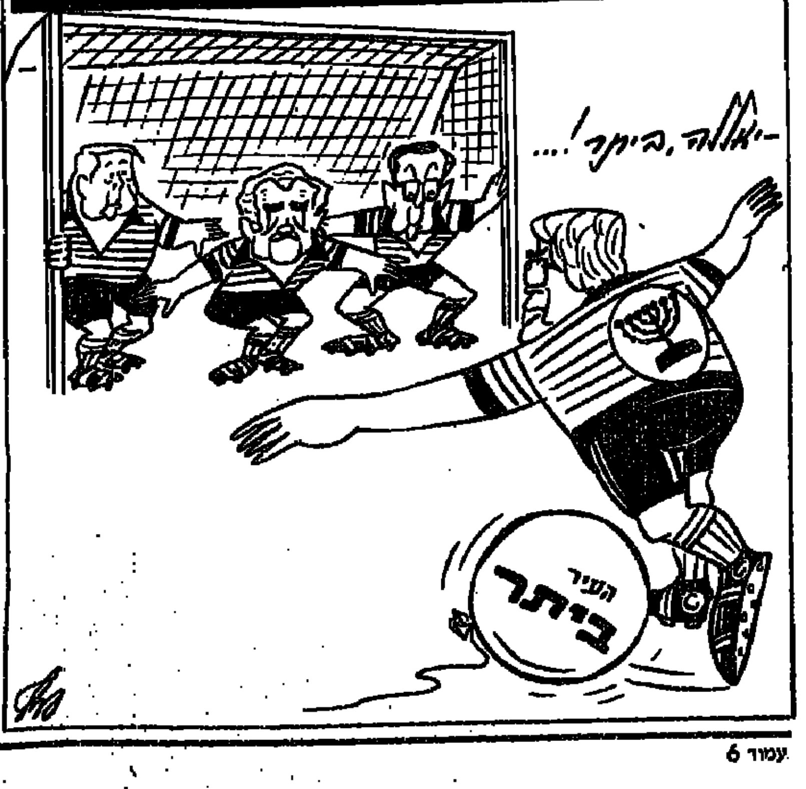

„תקחו כסף מארה"ב"

פרדסני רצועת עזה מייצאים את תוצרתם דרך נמלים רחוקים. עכשיו הם רוצים נמל משלהם. ראשד א־שאווה: אם רוצים — זה אפשרי

א־שאווה: אנחנו צריכים לייצא את פרי ההדר ואת הירקות שלנו לארצות השוק האירופי המשותף. ישראל חייבת לאפשר לנו לייצא דרך הנמלים שלה — נמל אשדוד ונמל חיפה — ואם לא או להקים לנו כאן נמל. זהו עניין חיוני, ואי אפשר עוד לדחותו.

ביקשנו, בשיחה קצרה, את תגובתו של ראשד א־שאווה לעניין הנמל.

בשביל מה אתם צריכים נמל?

ראשד א־שאווה: אנחנו רוצים לייצא בעצמנו. זה אסור!

האם ישראל לא מאפשרת לכם לייצא דרך הנמלים שלה?

— כן, אבל זאת בתנאי שנייצא באמצעות המועצה לשיווק פרי הדר (תפוזים) או באמצעות אגרקסקו (ירקות).

אנחנו רוצים לייצא בעצמנו, באמצעות היצואנים שלנו, ולא באמצעות חברות ישראליות. מדוע זה אסור?

האם אין חלופות ליצוא התוצרת שלכם דרך הנמלים בישראל, באשר אינכם רוצים לייצא באמצעות ארגוני השיווק של הישראלים.

— כן, אנחנו יכולים לייצא דרך ירדן ונמל עקבה או דרך פורט־סעיד במצרים, אבל זה מייקר את הוצאות ההובלה, ורק העושה את התחרות בשווקים לקשה מאוד, עד לבלתי כדאית.

במה כסף תעלה הקמת הנמל הזה? מאין הוא יבוא?

— זה עולה הרבה כסף. תקחו את הכסף מארה"ב, כמו תמיד (צוחק), או כן מהאו"ם. גם אנחנו נשתדל לגייס חלק מארצות סקנדינביה. אם רוצים בכך — הדבר בהחלט אפשרי.

ר.ג.

עורכת אחראית של עמודי הפנים: עפות אשר
ראש דסק לענייני היום: לוי מורג
19.3.87

רחוק מהעין, קרוב ל„אנסאר 2"

רצועת עזה נשארה בצל „אחותה הגדולה" — הגדה המערבית. התהליך המדיני עלול „לדלג" על מי שנמצא בשולי התודעה הפוליטית

מאת פנחס ענברי

כאשר מדברים על ה„שטחים" סתם, מתכוונים בדרך כלל לגדה המערבית (או „יהודה ושומרון"), ולאו דווקא לרצועת עזה. בתודעה הפוליטית, הגדה המערבית תופסת עמדה בכירה, ומירב תשומת הלב וההתעניינות הציבורית ממוקדים בה. הדבר צריך להפליא, שכן הרצועה נופלת אך במעט במספר תושביה מן הגדה, וקירבתה של עזה העיר לתל־אביב, או למרכזים עירוניים ישראליים אחרים כמו אשדוד ואשקלון, גדולה מקירבתם של שכם ורמאללה.

כמה סיבות לכך, ואולי העיקרית שבהן נעוצה בהיסטוריה השונה של הגדה המערבית ושל הרצועה. בימים שלפני מלחמת ששת־הימים היו כיווני ההתפתחות של שני החלקים האלה של המולדת הפלשתינית הקרועה — שונים בתכלית. ירדן, לאחר שסיפחה אליה את הגדה המערבית, נתנה מוצא פוליטי לתיסכולים הפלשתיניים. היא נקטה מדיניות של אינטגראציה פוליטית. הפלשתינים של הגדה המערבית התקדמו בסולם התפקידים הפוליטיים והדיפלומטיים של הממלכה האשמית, והגיעו למעמד בכיר של שרים, ראשי ממשלות, שגרירים וכו'. צבא ירדן לא כל כך התלהב מגיוסם, תופעה הנכונה עד היום, ולפיכך הפורקן הפלשתיני בא לידי סיפוק, אולי לא מלא, אבל די משביע־רצון, בנתיב הפוליטי.

דגש על המאבק המזויין

את ההזדמנות הזאת לא העניקו המצרים לפלשתינים ברצועה. היא היתה נתונה תחת משטר צבאי מצרי ולא סופחה למצרים. התיסכול של הפלשתינים הצפופים במחנות לא מצא פורקן, ואין זה מקרה שבשנים שהגדה התפתחה כמרכז פוליטי, נטו העזתים למאבק המזויין, ונוסד אירגון פתח של ערפאת ברצועת עזה הרחוסה והמתוסכלת.

כאשר אש"ף של ערפאת היכה שורשים גם בגדה, הוא נשא אופי אחר — לא דגש על המאבק המזויין, אלא על פיתוח האופציה הפוליטית. אם התקרבו השטחים אי־פעם למאבק מזויין נוסח לבנון, היה זה ברצועת עזה, בעוד המימסד הפוליטי המפותח של הגדה־המערבית דוחף את אש"ף בהתמדה לכיוון פתרון מדיני. לרשות הממסד הפוליטי הזה גם עמדה „השמורה" של מזרח־ירושלים, שנהנית יותר מן הגדה מחסות הדמוקרטיה הישראלית.

לא כל צעד שיכול המושל הצבאי לנקוט בגדה או ברצועה, הוא יכול לנקוט במזרח־ירושלים. עובדה זו איפשרה את שיגשוגה של עיתונות פלשתינית מיוחדת במינה, חרף ההגבלות של הצנזורה הצבאית. אפילו עיתונאים עזתים נאלצו לפתוח את עיתוניהם במזרח־ירושלים, דבר שהבליט את המרכזיות הפוליטית של הגדה.

מכיוון שהמרכז הפוליטי נקבע בגדה, ההתעניינות של העיתונות הישראלית הופנתה קודם כל אליה. מכיוון שעינה של דעת הקהל הישראלית היתה פקוחה על הגדה, באמצעות צוות כתבים מיוחדים לענייני השטחים, חופש הפעולה והאפשרויות של המימסד הפוליטי בגדה להשיג אפקט רב יותר, היה כמובן גדול יותר בגדה מאשר ברצועה. הפער הפוליטי ביניהן התרחב. עובדה שאין בעיתונות הישראלית כתבים מיוחדים לענייני הרצועה, אלא כתבים לענייני הדרום בכלל, שמעניקים תשומת לב מסויימת גם לעזה. עמיתיהם בגדה מעניקים את כל תשומת־ליבם לשטח הסיקור המיוחד להם.

העין הבוחנת של העיתונות הישראלית בלמה התפתחות תופעות חריגות במימשל הצבאי בגדה, בעוד ברצועת עזה הרגישו עצמם הדרגים הצבאיים מעט חופשיים יותר מן המשמעות של מדינה דמוקרטית. אם תופעות כמו „אנסאר 2" התפתחו בעזה דווקא ולא בגדה, חייב המימשל הצבאי בגדה המערבית תודה על כך גם לעיתונות הישראלית. אין זאת אומרת כי בגדה הכל שפיר, אבל זריזותה של העיתונות הישראלית לדווח על חריגים מונעת התפתחויות חריגות בקנה־מידה מפלצתי.

אבל למרבה הצער, המימסד הצבאי בגדה איננו אסיר־תודה לעיתונות על תרומתה, ודווקא כאשר נוכחות העיתונות חיונית לדיווח אמין, כאשר יש הפגנות, נסגרים איזורי האירוע דווקא בפני העיתונאים. דוגמא אחרת — כל השנים היו בתי הדין הצבאיים פתוחים בפני העיתונות. שרי הבטחון של הליכוד סגרו גם אותם בפניה וכיום יש צורך להצטייד באישור מראש. כדאי לשלטונות הצבא לדון מחדש בהגבלות על העיתונות הישראלית, לפני שיפגשו ב„אנסאר 2" גם בגדה.

למרות שמדברים על הגדה והרצועה בנשימה אחת, צופן בתוכו התהליך המדיני הנוכחי, המבוסס על ההחלטה 242, את האפשרות שהגדה והרצועה שוב יופרדו. יש בכך הסבר להתנגדות אש"ף להחלטה הזאת במתכונתה הנוכחית.

242 מדברת על החזרת שטחים כבושים למדינות שמהם נכבשו. הגדה הרי נכבשה מירדן והרצועה ממצרים. אם תעמיק המדיניות של הקטנת מידתו של אש"ף, הרי מתן האחריות על הרצועה למצרים ומתן האחריות על הגדה לירדן יביא לידי תוצאה בלתי־רצויה לאש"ף — הפתרון שיושג על־ידי פיצול כזה עלול להביא לפירוד מחודש בין הגדה לרצועה.

בינתים זה לא קורה — ירדן נוטלת תחת חסותה גם את רצועת עזה — אבל לא הכל שפיר בין מצרים לירדן, וכבר עמדנו על כך במאמרים קודמים. עלול לבוא הרגע שמצרים, במסגרת הלחצים על ירדן, תפעל לרחוק את רגליה מן הרצועה, בזכות אחריותה על־פי 242.

חיילי צה"ל דרוכים מול ילדים בעזה. העיתונות מעדיפה להתמקד בגדה המערבית (צילום: אנדרה ברוטמן)

פרדסים בלי נמל

מאת רפי גאון

בכל פגישה רצינית — בעיקר כאשר היא גלויה — בין נכבדי הרצועה לבין הדרג המדיני הבכיר, עולה שאלת הקמתו של נמל עמוק מים בעזה. גם בפגישתם של ארבעת חברי המשלחת מהרצועה, הנחשבים למנהיגים בלבליים במקומותיהם, עם שר הביטחון ביום א' האחרון, עלה הנושא כצפוי ורבין, שמן הסתם היה מוכן לבקשה זו חשיב, כי אין כל התנגדות ובלבד שיתמלא תנאי קטן אחד: שימצא מימון, מאחר שישראל לא תוכל לגייסו במצבה.

משתתפי הפגישה לא פרטו את מקורות המימון, אך לעומת זאת הם הרבו למנות נימוקים לחיוניותו של הנמל. הוא דרוש להם כאוויר לנשימה, לצורך יצוא התוצרת החקלאית לאירופה — ובעיקר הדרים, אם כי גם ירקות אחרים.

ביקשנו מתא"ל פרוי זך, סגן מתאם הפעולות בשטחים, העוקב מעקב צמוד אחר הנושאים הכלכליים בשטחים, שיבהיר לנו האומנם אין משלבים את היצוא מהרצועה שילוב הוגן ביצוא הישראלי.

הבעיה המרכזית של האזור כולו היא שהוא מייצר הרבה יותר תוצרת חקלאית, מאשר הוא צורך. מדינת ישראל קבעה לעצמה דרכים אופטימליות ליצוא באמצעות מערכות שיווקיות כמו המועצה לשיווק פרי הדר, אגרקסקו ועוד. „אנחנו מעודדים את חקלאי הרצועה והגדה לייצא דרך ירדן או דרך מצרים. מהארצות האלה זה יכול ללכת הלאה לאן שרוצים. לא זו בלבד שאיננו מתנגדים, אלא שאנו מעודדים זאת. כך, למשל, מ־13 במארס שנה זו, ביטלנו את האגרה המוקדמת (16 דינר = 60 ש"ח) לכל משאית העוברת את הגשרים בירדן. ראשד א־שאווה נסע למצרים, כדי לברר אפשרות לשיווק הדרים דרך נמל פורט־סעיד. היינו מוכנים להשתתף בהוצאות ההובלה במענק או סיבסוד כלשהו, אך המצרים לא התלהבו מהרעיון", מספר לנו תת־אלוף זך.

מסתבר כי גם בירדן מתחילים להסתמן קשיים עונתיים, בעיקר ביצוא ירקות לשם, כאשר אלה מתחרים עם התוצרת המקומית.

לדברי תת־אלוף זך, היצוא דרך נמלי ישראל איננו סגור בפני היצואנים מהרצועה, אלא שאלה אינם מוכנים לקבל את הקריטריונים הנהוגים לגבי הפרדסנים מישראל (לאחרונה גם חלק מהפרדסנים הישראלים נאבקים על מה שקרוי בפיהם המונופול של המועצה לשיווק פרי הדר). מדובר כאן בפרדסנים בעיקר, מפני שלמגדלי ירקות ופירות ברצועה יש כבר הסכמים עם אגרקסקו ליצוא מאות טונות של ירקות (ביניהם כמויות גדולות של תות שדה) והסכמים דומים בכמויות דומות גם לחקלאים בגדה.

השוק של מזרח־אירופה פתוח ליצוא הדרים מהשטחים, אך פרדסני הרצועה רוצים להגיע לצרכנים בארצות השוק האירופי המשותף — ולא באמצעות המועצה — אלא ישירות ודרך נמל עזה.

הפרדס — נשמת הרצועה

למרות הגידול המתמיד של התל"ג ברצועה, כמעט שאין בה תעשייה כלל, ורוב התושבים מתפרנסים או מחקלאות או מעבודה בישראל. מתוך 360 אלף דונם (שיטחה של הרצועה) הפרדסים תופסים כ־65 אלף דונם (18 אחוז) וכהתחשב בצפיפות האוכלוסיה, שהיא כאן מהגבוהות בעולם (קרוב ל־600 אלף נפש) הפרדסנים והפרדסנות הם נשמתה של הכלכלה ברצועה.

160 אלף טונות הדרים הוא היבול השנתי המחפש לו שווקים. מרבית היבול יוצא דרך הגשרים לירדן ומשם הלאה לארצות ערביות, ארצות המפרץ הפרסי וגם לארצות אירופה המזרחית — וחלקו לתעשייה בישראל — הכל תלוי בנסיבות ובמחירים.

חקלאי הרצועה מעבדים כ־58 אחוז משטחה של הרצועה — 210 אלף דונם. הגידולים המסורתיים תמרים, זיתים, ענבים, שקדים ואחרים מפנים מקומם באיטיות לגידולי ירקות ליצוא, ביניהם תות־שדה, עגבניות, מלפפונים ועוד. 7000 דונם של הירקות מכוסים בציפוי פלסטי, ולראשונה, 850 דונם חממות בהם מגדלים עגבניות ומלפפונים ליצוא.

שיטות וטכנולוגיות חדישות בגידולים ליצוא הגיעו הנה במהירות מישראל, והדרישה הכמעט טבעית המושמעת כאן היא: אחרי שעזרתם לנו להגדיל את היבולים ולהביא גידולים חדשים, עליכם לעזור לנו למכור אותם. הארצות העשירות של השוק האירופי המשותף בהחלט קורצות לחקלאי הרצועה ויצואניה והנמל בעזה יכול לפתוח דרכי יצוא חדשות ולקצר את הקיימות. קיים כמובן גם האספקט הלאומי. נמל בעזה היה בהחלט מוסיף לעיר זו ולנכבדיה חשיבות ו„גאוות יחידה".

על השאלה האם יש סיכוי שירדן תממן את הקמת הנמל, כדי לעזור לתושבי הרצועה, גם מתוך שיקולי האינטרסים של עצמה בעתיד, אולי — השיב תת אלוף זך, שמכל המיליונים שכאילו מזרימה ירדן לרצועת עזה, עוד לא הגיע דולר אחד למעט סכום קטן שהאמריקנים העבירו לירדן עבור הרצועה. להערכתו, אם ירדן תצטרך לממן את הנמל — תשאר עזה בלי נמל עוד הרבה הרבה שנים...

יבוא כלה — בהגבלה

ב־22 בחודש תיערך מול הכנסת הפגנה שתכליתה לשנות את מדיניות איחוד המשפחות.

עו"ד פליציה לנגר: „הגישה היום קשוחה, אכזרית ובלתי־אנושית"

מאת רפי גאון

נושא איחוד המשפחות עלה לאחרונה לכותרות, לאחר שמדינת ישראל החליטה שלא להעניק תעודת תושב לרג'א ארביע מהרצועה, אשת מוחמד ארביע, לאחר שישבה במקום ארבע שנים והיתה מוכרת כחולת־לב.

מה הקריטריונים לאיחוד משפחות? מי מחליט על כך?

לפני כשלוש שנים הוחלט כי המתכונת והקריטריונים לאיחוד משפחות (אחמ"ש) אינם מתאימים עוד, וכי אחרי שנים כה רבות של ישיבה בשטחים אין עוד משמעות למסורת, שנועדה בשעתה, לפתור בעיות של פירוד משפחות בעקבות המלחמה. הטענה היתה, כי במרוצת השנים הפך איחוד המשפחות למנוף להבאת נשים מארצות זרות לצורך נישואין.

קצין בכיר בלשכת מתאם הפעולות בשטחים סיפר לי, כי במשך 17 שנה — עד לשינוי המדיניות ביחס לאחמ"ש — נכנסו רבבות אנשים לרצועה ולגדה וזרם הבקשות גאה מדי שנה. הרוב המכריע של הפניות היה בתחום הבאת כלות מארצות ערביות, אם כי לעיתים רחוקות, דובר גם בהבאת בעלים. לדברי אותו קצין, הוחלט לפני שלוש שנים לקצץ משמעותית במספר האישורים והענקת תעודות תושב, ואלה ירדו למאות אחדות בשנה בלבד. בשנת 1986 הוגדל שוב מספר האישורים והגיע ל־1060 — 260 ברצועה ו־900 ביו"ש, בדיוק פי־שניים מאשר בשנה שלפני כן — ובשנת 1987 הוחלט כי שוב תאושרנה למעלה מ־1000 בקשות. הקצין הבכיר אומר כי במשך השנים הובאו ארצה רבבות אנשים, ואי־אפשר לקלוט עוד בגלל בעיות בריאות, חינוך וכו'. הזכות לאשר ולדחות נמצאת בידי ראש המינהל האזרחי. קריטריונים אין, יש נימוקים הומאניים.

נישואין של זוגות צעירים עם כלות מארצות שכנות אינם מעודדים. הצעירים יודעים זאת והם מוכנים שבקשתם תיתקל בסירוב. למקרים שזוכים בטיפול אוהד יש אופי שונה, כמו, למשל, אשה שהזדקנה ואינה יכולה עוד לפרנס את עצמה, ואשר אחד מבניה ביקש לשוב לרצועה ולפרנס אותה.

עורכת־הדין פליציה לנגר טיפלה עד כה במאות בקשות חזרה לשטחים במסגרת איחוד משפחות. בשיחה איתי היא מאשרת כי ב־90 אחוז מהמקרים מדובר בבקשה להעניק תעודת תושב לאשה שהגיעה מבחוץ ונישאה לתושב הרצועה או הגדה. ברוב המקרים מדובר בשארי־משפחה, בני־דוד, פלשתינים במקור. אלה בנים למשפחות שיצאו מהאזור אחרי 1967, או שלא היו במקום ביום המפקד אחרי כניסת כוחות צה"ל ב־1967. חלק מאותם תושבים ביקשו וקיבלו אישור לחזור, אך רובם לא ידעו שאפשר לעשות זאת.

עורכת־דין לנגר מספרת, כי רוב הפניות שהגיעו אליה לטיפול, היו בקשות של פלשתיניות ולא של אזרחיות של מדינות ערביות, אם כי היו גם צ'כית ורוסיה, שהובאו על־ידי חתנים פלשתינים. אצל האחרונות לא התעוררו כל בעיות והאישור ניתן מייד.

לדברי לנגר היה המפנה לפני שלוש שנים דראסטי מדי. הקריטריונים לאיחוד משפחות בוטלו, ואם נקבעו קריטריונים חדשים, איש אינו יודע באילו קריטריונים מדובר.

„ההתייחסות החדשה הביאה לדחיית רוב הבקשות. זו גישה קשוחה, בלתי־אנושית ואף אכזרית", אומרת לנגר. „יש כאן בהחלט מוסר כפול. אנחנו דורשים התחשבות בקדושת המשפחה — אך רק כאשר מדובר במשפחה יהודית. האם קדושתה של המשפחה איננה נחשבת כאשר מדובר במשפחה ערבית?"

בג"צ לא מתערב

פליציה לנגר טיפלה לאחרונה בפרשת רג'א ארביע בת ה־19, שכבר עזבה עם בעלה מוחמד את הרצועה ויצאה למצרים לפני ימים אחדים. לדבריה, האשה לא היתה תושבת דובאי, כפי שפורסם, אלא היא פלשתינית במוצאה, אשר משפחתה מתגוררת שם. רג'א היתה ברצועה ארבע שנים, ילדה כאן שני בנים, היתה ידועה כחולת־לב, ובכל זאת לא אושרה לה תעודת תושב והיא נאלצה לעזוב. „אם אין במקרה שלה סיבות הומניות, אז אני לא יודעת היכן יש", אומרת עורכת־הדין.

פליציה לנגר מוטרדת מכך שבג"ץ החליט לאחרונה כי אין הוא מתערב בשיקולי ראש המינהל האזרחי מפני שהקריטריונים החדשים משאירים זאת בתחום סמכויותיו. „הכנתי היטב שיעורי־בית והבאתי פסיקות בינלאומיות מאוקספורד ומסנטה־קלרה שבקליפורניה, אבל זה לא עזר לי", היא מספרת. גם התעודות הרפואיות המעידות על מחלת הלב של רג'א ארביע, החתומות על־ידי ד"ר ש. רוזנצוויג, לא הועילו. מתאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן, טען כי זה „קישקוש" וכי שני רופאים שהמימשל הטיל עליהם לבדוק את האשה מצאו שהיא בריאה.

בינתיים מטפלת עו"ד פליציה לנגר במקרה נוסף: אשה בשם אמל עבדול כרים נישאה לתושב האזור ב־1983 וילדה לו שני בנים. האשה מחזיקה בידה רשיון־ביקור שתוקפו פג בימים אלה. לפי תעודה שבידיה היא זקוקה להשגחה רפואית צמודה. בהתחשב בהחלטה העקרונית של בג"ץ, לא ביקשה עו"ד לנגר מבית־המשפט תעודת תושבת קבועה אלא הארכת אשרת שהייה בלבד. בינתיים לא נקבעה החלטה סופית בעניין. לטענתה של פליציה לנגר אין להשלים עם הגישה החדשה של השלטונות.

ב־22 בחודש זה תיערך לפני הכנסת הפגנה, שתכליתה לשנות את מדיניות איחוד המשפחות.

צפופה, אבל נושמת

60 שנה לבת־ים

עם מסירת מפתחות העיר בת־ים לאורח הכבוד, נשיא המדינה חיים הרצוג, נפתחו החגיגות במלאות 60 שנה למקום — עיר שראשיתה בשכונה חרדית בשם בית־וגן, ואשר מונה היום 160 אלף נפש, מכל גווני הקשת, העדתית והפוליטית.

תושביה של עיר חוף זו לא ליקקו דבש בראשית ימיה. יחסי השכנות עם יפו עד למלחמת השחרור היו גרועים ביותר, ו"הצטיינה" במיוחד השכונה הערבית ג'יבליה (גבעת־עליה), שעמדות לוחמיה התפרסו כמה עשרות מטרים בלבד מעמדות הלוחמים היהודים. כעדות חיה לאותם ימים הוקמה "כיכר המצבה", במרכז הסואן של שדרות העצמאות, הנקראת על־שם "עמדת המוות", לזכרם של אותם מגינים, שמצאו את מותם בעמדה קיצונית זו של העיר.

סכנת התחרדות

מה שלא הצליחו לקיים תושבי בת־ים המקוריים, אנשי "בית־וגן", אשר חפצו להקים כאן יישוב חרדי עשוי כולו "מאור אחד, מאור התורה והמעשה, טהור מכל דופי וסביבתו נקיה מכל זוהמה, כי הכפירה מזהמת את נשמות ילדי ישראל הרכים בעודם באיבם" — יצליחו, אם רק ייתנו להם, החרדים נוסח 1987.

רשת המחזירים בתשובה, "נעשה ונשמע" מיסודם של חסידי בעלז, הקימה גם סניף בבת־ים. המטרה: "להשפיע על מחפשי דרך, להדריכם בדרכי התורה והאמונה ולישר עקלקלות דרכם מתוך שכנוע". בטקס הפתיחה של הרשת השתתף ראש העיר עצמו.

נטיעות חדשות על הטיילת

העיר גם ידעה בעיות אורבניות קשות למדי. על שטחה, שאינו עולה על 8000 דונם, מצטופפים 160 אלף נפש. בת־ים היא אחת הערים הצפופות ביותר בישראל. ראשי הערים שלה, בעבר, לא ידעו לעמוד מול לחצם של קבלנים, וכמו ידיהם גרמו לאותה צפיפות בלתי־נסבלת, אשר אינה ניתנת עוד לתיקון. העיר גם ידעה אינטריגות פוליטיות של עסקני הליכוד, המערך, והרשימה למען בת־ים, שנוסדה על־ידי פורשי סיעת הליכוד.

בבחירות של 1984 נבחר ראש העיר הנוכחי (מערך), אהוד קינמון, שנבחר בבחירות ישירות ואישיות וקיבל רוב מוחלט. על מנהיגותו קמו עוררים בסניף מפלגת העבודה, שם טענו, כי אין הוא משתף אותם בהכרעות, וקינמון חיפש דרך לשתף את סיעת הליכוד, ובייחוד את ראשה, יצחק ולקר, בקואליציה. המהלך הוכשל על־ידי סיעת מפ"ם וחלק ניכר של מועצת סניף העבודה.

ובכל זאת, משהו זז בעיר זו. קינמון, גם אם הוא חלש ביחסי אנוש, חזק בביצוע, והוא נתן לציבור את מה שחסך בה: איכות חיים וסביבה טובים יותר.

חרף צפיפותה של העיר חל שיפור ניכר ברמת הניקיון באזורים מסוימים בה; חוף הרחצה, המשתרע על שטח של 2 ק"מ, הוא אחד החופים המבוקשים ביותר בארץ. למרות שפרנסי העיר טרם הצליחו לשכנע את משרד התיירות להציב את עירם על מפת התיירות, שוקקת הטיילת חיים: בתי המלון תפוסים; מלון "הסלע הכחול", שבו 720 חדר, עומד לקום על־ידי חברת "אזורים"; לאור הצלחתם של "מגדלי הים התיכון" (מלון גדול להשכרה ולרכישה של דירות לקשישים) שהוקמו על־ידי חברת "כלל", עומדת החברה להקים מלון נוסף ובו כ־300 חדר.

הולך ומוקם גן־עינוג על שטח של 40 דונם — חלק ממנו על שטח המעברה שחוסלה; בשלבי בנייה מתקדמים נמצא עתה מרכז של ה"עקס", שיהיה הגדול ביותר באזור. לידו יוקם קניון, נוסח רמת־גן, על־ידי משקיעים מחברת "טמפו". העירייה רכשה את קולנוע רמת־יוסף והוא מותקן עתה למופעי מוסיקה ומחול; יוקם אינטריום ליד קריית־הספורט ופה ושם מתווסף עוד מוסד ציבורי: מוסדות קיימים הופכים למועילים יותר — בקיצור: יש תנועה, יש חיים.

לכתב "העיר" שפנה אליו, אמר שלא ידע כי הרשת פועלת להחזרה בתשובה, והבטיח שיפעל נגדה אם ייווכח שהיא עוסקת במסיונריות. אך בינתיים, אישרה הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, שבראשה הוא עומד, את בקשת אגודת "אורות התורה" להקים שני בנייני מגורים ליד הקריה החסידית באבוב — בניינים אשר יגעו כמעט בבנייני שכונת רמת־הנשיא החילונית...

כבר לפני שנה סערו הרוחות ברמת־הנשיא, כאשר נודע שבדעת הקריה החסידית להתרחב ולהתפשט לעבר השכונה החילונית. התוכנית נגנזה הודות למאבק שניהלו התושבים, ביוזמת ועד השכונה שבראשו עומדת ורדה לביא. עתה יתחדש המאבק, שכן מדובר באגודה הרבה יותר קיצונית מאנשי באבוב הסולידיים. תושבי שכונת רמת־הנשיא טוענים שמוטב להם להיאבק עתה, עוד לפני בוא השכנים החדשים, אשר ירצו להטביע את חותמם על הסביבה. ורדה לביא מוסיפה על כך: "זה מה שאנו מקבלים במקום הגינה הציבורית שהובטחה לנו".

דובר העירייה, שמחה מורצקי, אומר בתגובה שהשטח נרכש כחוק על־ידי אגודת "אורות התורה" ממנהל המקרקעין, תוכניות הבנייה שהגישה האגודה תקינות ואין העירייה יכולה לאסור בנייה במקום, כשם שאינה יכולה למנוע מכל גוף אחר לבנות כחוק.

...סכנת פלאטו־שרון

מקורות שונים מוסרים כי ברצון פלאטו־שרון לעקור לבת־ים ולהתמודד על ראשות העירייה בבחירות הבאות. אין ספק שהאיש, אם אמנם יעשה צעד זה, ימצא כאן קהל אוהד, ואולי הוא חולם לחזור לכנסת דרך החלון האחורי של בת־ים?

האיום המבשר את בואו הביא את ועד שכונת עמידר להכריז על שביתת־נשק במאבקו נגד ראש העירייה, שאינו מוכן לחזור בו מהחלטתו לשנות את דירוג השכונה, כשכונה סוג א', לצורכי שומת ארנונה. ועד השכונה ניהל מאבק עיקש ורצוף נגד החלטה זו, בטענה ששירותים רבים חסרים בשכונה, וכי אין כל הצדקה להפוך אותה פתאום לשכונת יוקרה לצורכי מיסוי.

יו"ר הוועד, משה מהאהבתי, אמר לי: "סכנת האורח הבלתי רצוי פלאטו־שרון מגמדת את בעייתנו. איננו רוצים להחליש את קינמון בשעה זו".

כך צמחה הרודנות

יו"ר "לפיד" — התנועה להנחלת לקחי השואה — על היחס הסלחני כלפי המפלגה הנאצית בראשית דרכה ועל המשתמע מכך בימינו

מאת ירון זליג

שנתיים בלבד לאחר שהוצאה אל מחוץ לחוק, בעקבות הפיכת הנפל של 1923, שבה המפלגה ה"נציונל־סוציאליסטית הגרמנית" למעמדה החוקי ועלתה — ב"אדיבותם" של שלטונות בוואריה — על הדרך שהובילה בשמונה השנים הבאות את אדולף היטלר ללישכת ה"קנצלריי" בברלין. כך עולה ממסמך גרמני רשמי אותו הציגה אתמול, לראשונה בישראל, תנועת "לפיד" התנועה להנחלת לקחי השואה.

אדולף היטלר, שהשתחרר מהכלא אליו נשלח בשל חלקו ב"פוטש", סיים את כתיבת ספרו "מיין קאמפף" והגיש לשלטונות בקשה רשמית לשוב ולרשום את המפלגה הנאצית כמפלגה חוקית לכל דבר. "מתוך חולשת הממשלה", אומר יו"ר "לפיד", אריה ברנע, "ובשם חופש הביטוי וההתאגדות נענו השלטונות לבקשה ופירסמו בתחילת 1925 את "תקנת השעה בעניין החזרת הבטחון והסדר הציבורי על כנם".

במקביל לביטול תקנות חירום קודמות קבע המסמך: "בוטלו במיוחד התקנות האוסרות את קיום המפלגות, דהיינו האיסור על המפלגה הקומוניסטית והאיסור על המפלגה הנציונל־סוציאליסטית, וכמו כן האיסור להקים מפלגות... כל ההגבלות, שיש להן משמעות פוליטית ואשר היו תקפות עד עתה, בוטלו... אין איסור או התניה על עריכת אסיפות בתוך אולמות סגורים..."

העיתון הבווארי "ביירישה שטאטס־צייטונג" שפירסם את התקנות הוסיף בפרשנות, כי הממשלה הבווארית התלבטה רבות בטרם ביטלה את האיסור על המפלגה הקומוניסטית.

בד בבד עם החזרתן של שתי המפלגות אל מסגרת החוק וביטול תקנות החירום הקודמות חזר המסמך והגדיר את זכויותיהן וחובותיהן של המפלגות והאירגונים בכל הקשור לאירגון אסיפות והפצת חומר תעמולה:

התקנות מ־11.5.23 ומ־18.2.24 מבוטלות בזה. לתקנות הנ"ל אין עוד תוקף למעט פסקה 2. יחד עם זאת, התקנות הבאות תהיינה תקפות: התקנה של מושל־המדינה הכללי (גנראלשטאטסקומיסאר) להגנה על הנוער; התקנה של מושל־המדינה הכללי למלחמה בצוענים. כמו־כן מתווספות בזה התקנות הבאות:

1. אסיפות ותהלוכות תחת כיפת־השמים טעונות רשיון, והוא הדין לגבי אירועים, הנערכים תחת כיפת־השמים בידי אגודות. הרשות לכך יכול שתהיה מותנית.

2. מותר להדפיס, להדביק ולהפיץ מודעות, עלונים וכרוזים בכל דרך שהיא רק ברשיון, והרשות לכך יכול שתהיה מותנית. המודעה על אסיפות וההזמנות אליהן יכול שתכלולנה רק מידע ענייני: מקום האסיפה ומועדה, זהות המארגן, זהות הנואם, הנושא, עובדת קיומו של דיון ופירוט תנאי ההשתתפות.

3. אגודות, האוגרות נשק בחשאי, או מחזיקות או רוכשות נשק בחשאי, הן אגודות...

4. מלבד הטלת עונש על אגודות, העובדות על האיסור הקבוע בסעיף 3 לעיל, רשאית המשטרה לאסור על קיומה של אגודה כזו. אותם אמצעים עצמם עומדים לרשות המשטרה כלפי אגודות, המעכבות את המשטרה או מקשות עליה לבצע את הפעולות האמורות לעיל. המשטרה רשאית להחרים רכוש של אגודות, ששימש למטרות האמורות לעיל, בין רכוש פרטי של חבר האגודה ובין רכוש של האגודה עצמה."

פירסום המסמך אתמול, בכנס תנועת "לפיד" שנערך תחת הכותרת "כיצד צומחת רודנות", נועד להצביע על חובתו של משטר דמוקרטי ללחום באויביו מבית כבר בראשית דרכם. העיקרון והמגמה את התנועה, שהוקמה לפני כחודש כגוף התנדבותי בלתי מפלגתי, הוא שהדברים אמורים הן באירגונים אנטישמיים בעולם החופשי והן בגורמים אנטי־דמוקרטיים ואלימים בחברה הישראלית.

"לכך", טוענים ראשי התנועה, "יש להוסיף הרצאות וימי עיון שבמרכזם הלקח העיקרי: לפיו אין תחליף להגנה עצמית, אחדות העם היהודי מול האנטישמיות המודרנית, עדיפות הדמוקרטיה וחובתה להלחם נגד אויביה מבית וכן סובלנות כלפי המיעוט".

"בראשית דרכם של הנאצים לא התייחס אליהם הממשל הגרמני ברצינות, למרות שחייב היה לעמוד על טיבם כשפירסמו את תוכניותיהם וכשניסו לתפוס את השלטון בכוח", אומר אריה ברנע.

הסלע שלא יסולא בפז

מהו האינטרס האמיתי של ארה"ב וכיצד סייע אל"מ סלע לבטחונה

מאת סשה קורין

לאחר שהיונך קולט במות מוגזמות של פלאי התיקשורת לסוגיה וכאשר עולה נגד עיניך החשש שמא תתקלקל יחסי ארצות־הברית־ישראל בעקבות פרשת פולארד — מותר לך לישון שינה מתוקה, שלווה ורגועה. במישור זה לא קרה משהו רציני. כל ההסברים, הביקורות והתחסדות בארה"ב ובארץ — אינם מתכוונים לכך. מזימות אחרות מתלוות: לניצול הפרשה לצרכים צדדיים שונים. אולם הנותנים חם דברי שר החוץ שולץ שאמר, כי בין ישראל לארה"ב — יש וישארו קשרים מאוד עמוקים וגם תקלת פולארד לא תפגע בבסיסם. אכן, כדאי להסביר לעצמנו נקודה זו.

ארה"ב אינה אוהבת אותנו בגלל עינינו היפות, בגלל היותנו דמוקרטיה יחידה במזרח התיכון או בגלל היותנו מדינה למופת. אמנם קיבלנו קביעות בסיוע של 3־2 מיליארד דולר כל שנה — אולם לזה ולאהבה וידידות הדדית — אין כל קשר. האמת היא שארצות־הברית זקוקה לישראל חריפה יותר מאשר ישראל נהנית מזה. כשנגד עיניך פרושה מפת העולם נראית הקביעה הזו למגוחכת, אולם האמת שבה אינה פוחתת עקב זאת. וכל זה למרות שלא נעלמה מאיתנו הידיעה, שעזרת ארצות־הברית היא קיומית כמעט עבורנו ולא כן עזרתנו לארה"ב...

בדיקת נשק

ביחסים וביריבות בין שתי מעצמות העל קיים הכרח בלייגונה של בדיקת נשק וציוד מלחמתי מודרני, בדיקה הדדית, מתמשכת וצמודה לזמן החולף. שתיהן, אם חפצות חיים הן, זקוקות לכך כלאוויר לנשימה. לאחר תום מלחמת־העולם השנייה היתה ארצות־הברית מעורבת בשתי מלחמות בקוריאה ובוויטנאם. לא סכנת הקומוניזם בשתי ארצות אלו גרמה לכך. ודוגמה חייה ל"התאפקות" היא אפגניסטן, הנשלטת היום על־ידי קומוניסטים...

מלחמות קוריאה וויאטנאם עלו בקורבנות אדירים למעצמה הראשונה בעולם והותירו אחריהן טראומות שטרם נגוזו בליבות תושביה. לא הנאמנות לדמוקרטיה דחפה את ארה"ב, בשתיהן נבחן נשק סובייטי חדיש מן הצד השני — הנשק האמריקני; זו היתה המטרה והתכלית של שתי המלחמות. וראו איזה פלא — מאז הסתיימה מלחמת וויאטנאם שהשאירה צלקות מכאיבות — אין ארצות־הברית "מתערבת מחוץ לגבולותיה", (קצת "קונטראס", סן־סלוואדור וכו' — זה בהחלט שולי...) את מלאכת בדיקת הנשק "קיבלה על עצמה" (ולאו דווקא מתוך רצון או להיטות) ישראל. מלחמת יום הכיפורים, ההתנגשויות בסוריה וכו' איפשרו לסלע ולחבריו להעביר נשק ומידע מודיעיני ממדרגה ראשונה ל... ארצות־הברית. במלחמות הנ"ל גם הנשק האמריקני נבחן במעולתו. חוק הוא, שכל נשק הנמצא במחסנים מעלה עובש וחלודה. נשק אמריקני הנמכר בעולם ואי־ניצולו אינו תורם מידע כלשהו לשליטי וושינגטון. כמעט בלבדית נבחן הנשק הזה בישראל לצורכי הגנתה...

האינטרס האמריקני

וכשמנסה ישראל להשתחרר מהתלות בארה"ב ולבנות בכוחותיה היא תחליף למטוסים האמריקניים מופיע משם במרוצה דווקא יהודי להוכיח לנו, שלא כדאי לנו "לייצר את "הלביא"". הוא אינו מבטא רק אינטרסים של חברות מייצרות נשק — הוא פשוט אינו רוצה ש"פ־16" ואחרים יהיו מונחים במחסנים או בשרות תעופה ושינסו את... "הלביא". ליצני הדור אומרים, שאם יוכיח "הלביא" את עליונותו — תצטרך ארה"ב עוד לקנות את "הלביא"...

כאן טמון האינטרס הלאומי והבטחוני החשוב ביותר של ארה"ב ביחסיה עם ישראל הזעירה. עובדה היא, שאנו, מתוך הכרח המציאות, עושים עבור ארה"ב עבודה ושירות שלא יסולאו בפז. חוסכים דם אמריקני ומוזילים בדיקת איזון הנשק בין המעצמות. לא אגזים אם אומר, ש־3 מיליארד דולר שאנו מקבלים, אינם מבטאים כלל את המחוייבות האמריקנית כלפינו וצר לראות שדווקא על רקע מחוייבות זו מונעת ארה"ב מישראל מידע מודיעיני חשוב להגנתה ולבטחונה של ישראל. ואם מנסים לקבלו בדרך לא דרך — פורצת הילולה: ריגול! סכנה לאומית! פגיעה בבטחונה של ארה"ב! מטרות ה"זעקות" הנ"ל שונות לחלוטין.

ארבע מטרות

למה ניפחה ארה"ב את התקרית לממדים מוגזמים? היו לכך ארבע מטרות:

● להרחיק מהזרקורים את פרשת "אירנגייט", אשר גרמה לירידה חמורה במעמדם של הנשיא והממשל; ● להחליש את כוחו של הלובי היהודי (יש עוד שרוללות בארה"ב) על־ידי העלאת נושא הנאמנות הכפולה של היהודים לארה"ב או לישראל; ● השתרבבו לכאן נימוקים אנטישמיים; ● טוב ללמד את ישראל לקח — דבר שאף פעם לא יזיק לאמריקנים למרות מסמכי הידידות הנחתמים לבקרים.

ארה"ב מצליחה במזימותיה אלו, למרות שהיא יודעת שפולארד לא ריגל נגדה, אלא העביר לישראל רק מסמכים הדרושים לבטחונה.

בל תרחץ ממשלת ישראל בנקיון כפיה. כאן הופכת שנתו של האזרח בישראל למבוהלת, מפחדת ומלאת סיוטים. את מי משרתת ההסברה: "לא ידענו", "לא עשינו", "ידינו לא שפכו את הדם הזה", "איננו חייבים כלום לפולארד"? את השקר הזה והירוק לכל — הפכה ממשלת ישראל לרגל מאנקה ולתחנוני התנצלות. והרי האמת היא, שידענו ועוד איך ידענו רק עובדה אחת: בטלוויזיה הוקרנה תמונה של מפקדת אש"ף בתוניס שהביא פולארד. על הפצצתה החליטה הממשלה (ולא אביאם סלע או רפי איתן). ואלה שהחליטו לא ידעו מאין באה התמונה? בסיפור זה אפילו ילד אי־אפשר לרמות...

תשובה רצינית, אמיצה ושקולה

ישראל היתה צריכה לזכור מהי חשיבותה האמיתית במערכת היחסים עם ארה"ב. צריך היה לומר, שידענו, שסברנו שזה אינו נגד אינטרסים של ארה"ב ואם טעינו — איתכם הסליחה. מקרים דומים לא יחזרו. ותוך כדי תשובה רצינית, אמיצה ושקולה לא צריך היה להפקיר אף אחד. אפשר היה להשהות את מינויו של סלע — אבל אסור להפקירו. ארצנו היא ארץ הרים, אולם לא רבים ה"סלעים" בתוכה. האיש הזה סייע לבטחונה של ארה"ב לא פחות מאיזשהו אמריקני מכובד.

לצערנו, התנהגותה של ממשלת ישראל, התכחשותה לאמת, הפקרת שליחיה וגימגומה ההסברתי — מגבירים את האנטישמיות הפעילה, פוגעים ביהודי ארה"ב ואינם משרתים את המדינה. האומנם בגלל המריבות בתנועת ה"חרות" חייבת המדינה לסבול מהאיש־ציון הקטן?

פעמי בחירות

מאת דורית גפן

אף כי במפלגת העבודה רוחים אפשרות של בחירות עכשיו, הרי קשה למצוא היום ... מהדרג הראשון או השני אשר תהיה ... להתחייב, כי הבחירות לכנסת הבאה ... יתקיימו במועדן, קרי, בשלהי 88'.

בנסיבות סגורות הולכת ומתגבשת הערכה, כי זו תהיה שנת בחירות, ואלו יהיו ככל הנראה בסוף הקיץ או לכל המאוחר בסתיו.

כינוס ההסברה הגדול שעורכת היום מפלגת העבודה באולם הקונגרסים בגני התערוכה בתל־אביב, בהשתתפותה של כל הצמרת, נועד בין היתר לחזק את המוראל של פעילי המפלגה ולנטוע בהם תחושה של כוח. כנס זה נועד להפיח בהם "רוח קרב", כדי שייצאו ... ויפעילו ביתר־תוקף את קולה של המפלגה.

גם אם אין אומרים זאת, הרי הכינוס היום והכינוסים האזוריים המתוכננים בשבועות הבאים, הינם בבחינת האקורד הראשון של מפלגת העבודה לקראת מערכת הבחירות. אם ... הרי אלו מעין חזרות ראשונות, אשר במהלכן ילך ויתגבש קו ההסברה והתעמולה של המפלגה נגד שותפיה־יריביה בממשלת האחדות הלאומית.

אחת הטענות החוזרות לאחרונה על־ידי יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס היא, שהמפלגה אינה יוצאת לציבור הרחב ואינה מסבירה את עצמה. כל עוד עמד פרס בראש ממשלת האחדות, הבעיה הזו לא הטרידה אותו יותר מדי. אולי מפני שסקרי דעת הקהל החמיאו לו ולמפלגתו באותה תקופה. היום על פרס לחלק את הבמה הציבורית עם יצחק שמיר — אשר לו יש יתרון ברור של ראש ממשלה. עיקר תשומת הלב מופנית אליו — יותר מאשר אל ממלא מקומו. יתירה מזו, כמו ראשי ממשלה לפניו גם שמיר חש עצמו בטוח יותר ו"נוער" יותר ממרומי כס ראשות הממשלה. שוב אין הוא מדקדק בכבודו של ממלא מקומו, ואפשר לומר, כי מעת לעת הוא אף מנסה "לשים במקום" את ממלא המקום. כך למשל עשה — בצורה בוטה מאד — בעניין הוועידה הבינלאומית. שמיר, המשוחרר היום מאותם כבלים שקשרו את ידיו, ובעיקר את לשונו, ערב קיום הסכם הרוטאציה, אינו חושש היום להתייצב מול פרס. מה גם, שלפחות במאבק נגד פרס ובהשמדתו יש קונסנזוס מלא בין כל המחנות בתנועת החרות. התחרות בין שרי "חרות" היא רק מי ייטיב לקעקע את המעמד והפופולאריות הציבורית, שהצליח פרס לבסס בתקופת כהונתו כראש ממשלת האחדות הלאומית.

יצחק רבין

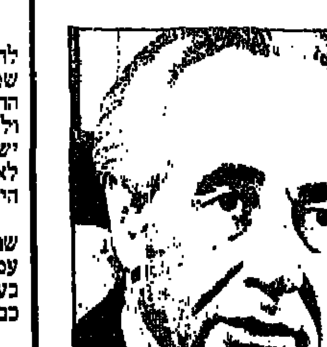

שמעון פרס

כינוס ההסברה הגדול שייערך היום בתל־אביב, ואשר בו ישמיעו דברים פרס, רבין, המזכ"ל ברעם, ישראל קיסר ומאשה לובלסקי, עשוי להיות מעין סקיצה פומבית ראשונה, של קווי המיתאר של תעמולת מפלגת העבודה בימים שיבואו.

אך ייתכן, שראשי המפלגה ישמעו היום גם כמה וכמה טענות של האנשים מהפריפריה, אשר אינם מבינים בדיוק לאן מובילה אותם ההנהגה, ובאיזה קו הסברה עליהם לנקוט במקומותיהם. כן ייתכן, כי הדוברים מהפריפריה ישמיעו באזני מנהיגיהם כמה וכמה אמיתות־על מצוקותיהם ודאגותיהם הפרוזאיות־יומיומיות של אותם יושבים ותושביהם, המרוחקים מן המרכז.

אקורד ראשון, או בסתם כיוון כלים. כנס ההסברה הגדול של מפלגת העבודה נועד להיות הפגנת שרירים לא רק כלפי חוץ, אלא גם כלפי פנים.

"חרות": היה שלום־בית?

... ימים לפני כינוס המושב השני של ועידת תנועת החרות ניתן לומר, כי ב"חרות" ... תחת השמש החורפית, וכי היריבות ... המחנות בעינה עומדת. האשליה ... של "הסכם מרובע", שהתעוררה ... לא החזיקה מעמד אלא ימים ... ומה שנראה כהסכם לשלום־... בין כל הצדדים, קרס ... כמו מגדל קלפים.

... לא הצליחו שרי "חרות" להבין זה ... באותה פגישה, שבה הוחלט ... מוסכם בוועידה? היתכן כי דיברו ... או שמא היתה זו לשון כפולה? ... מי שמיהר להכריז על הסכמה ... היום במחלוקת — דרך ... של בעלי התפקידים? האם אפשר ... באותה פגישה, כי החלוקה בין ... שמיר, לוי, שרון וארנס, ... יהיה יו"ר התנועה וההנהלה; ... יו"ר התנועה וההנהלה; השלישי ... יו"ר המזכירות? האם ... כי הצדדים לא יתמודדו זה כנגד ... שנקבעה ההסכמה על החלוקה ...

... טוענו, כי מעולם לא הבטיח וגם לא ... לכך שארבעת השרים יחלקו ביניהם ... ויכפו על הוועידה את עצמם, ... מניעת זכותם של חברים אחרים ... ובאמת, כיצד אפשר לחשוב ... כרוך לוי, שיסכים להצעה מגונה ... את מתעוררת השאלה — אם אין ... הזה — לשם מה דרוש ... הכל פתוח וניתן ... על כל תפקיד ונגד כל אחד. על מה ... באותה פגישה של שרי ... על כך שהסכימו ... עם המפלגה הליברלית? ... התנגד לכך גם ... שהוועידה ... בין הארבעה.

... טוענים כי לוי נסוג ... אלי כלחץ חבריו, אשר ... יו"ר התנועה ... לצבור כוח לקראת ... במפלגה — ... האמיתית של ... לכנסת הבאה. החלוקה ... אחרים ממחנה לוי,

את כוחם האמיתי במפלגה. האם אנחנו מהווים רק רבע מהמפלגה? שואלים במחנה לוי. האם כוחנו זהה לזה של מחנה ארנס, שמתהדר בנוצצות של מחנה שמיר? האם מחנה שרון שווה לנו בגודלו?

כידוע, טענו אנשי לוי בוועידה כי יש להם רוב. האם זהו רוב אבסולוטי, של למעלה מחמישים אחוז, או רוב יחסי, לעומת כל מחנה אחר — זוהי כמובן שאלת מפתח. ספק אם יש להם רוב מוחלט. אך הם בוודאי עולים בכוחם על מחנה ארנס, וגם על מחנה שרון. במחנה לוי חוששים, כי החלוקה המרובעת המוצעת בהסכם פשרה עלולה ליצור דימוי של חלוקת כוחות שווי־ערך בתוך המפלגה, ועוד בגושפנקה של דוד לוי. שהרי איש לא יפרש את הסכמתו כמחווה מצדו להביא להרגעת הרוחות במפלגה ולכינוס שקט ומתון של מושב הוועידה. יותר סביר שמיד יתנו לכך היריבים פרשנות פשטנית. שדוד לוי מעריך את כוחו ככוחם של עמיתיו־יריביו. אחרת, מדוע הסכים לוותר על יתרונו?

כנגדה, המסתובבת של "חרות", אשר ממשיכה לנוע במהירות גם ימים אחרים לפני כינוס המושב השני של הוועידה, עלולים הצירים המבולבלים לסבול מסחרחורת, מה גם שללא הסכמה מראש בין הרביעיה — יהיו הצירים נידונים לשמיעת טענות וטענות־נגד מפי כל אחד מראשי המחנות, ובוודאי גם מכמה וכמה מאנשיהם, במשך שעות ארוכות ומייגעות. האם יעמוד לצירי "חרות" הכוח להסתובב פעם נוספת סביב הציר העקר הזה?

עשרה ימים הם זמן קצר מאד, אך בצוק העתים ובלחץ השעון שאינו עומד מלכת ייעשו בתקופה הנתונה — עד ל־29 בחודש זה — מאמצים אינטנסיביים למנוע עימות חזיתי בוועידה — כדי שזו לא תיהפך למהדורה חדשה של הכינוס הראשון של הוועידה, שהיה לפני שנה.

עם הפנים לערבים

מפלגת העבודה רואים בהצטרפותו ... עוד ויימנן נכס חשוב, בעיקר ... להגברת הפעילות המפלגתית בחוג הערבי.

... הערבי מוערך בכשרונו ... ובמפלגת העבודה רוצים ... לכל האפשר ... לתת ל"עבודה" אותו ... בתחום החשוב במערכת הבחירות ... יש מתיטון ... לא מעטה. ... עמדותיו ... והתקרבותו כלפי הארצות ... גם עמדותיו ... הערבי ... במפלגת העבודה קולות בבחירות ... עוד ברעם אמר ... ערבים ... כן חברים ערבים ... הערבים במפלגת ... מפלגתי, ... והקרובים.

מצא את הבדלים

חברי מוסדות המפלגה הליברלית (המרכז והמועצה) סופרים כבר את הימים עד לוועידת "חרות" בסוף החודש הזה. אחד הסעיפים של המושב השני של ועידת "חרות" הוא אישור האיחוד עם הליברלים. אם לא ישתבש סדר־היום, והאיחוד יאושר, תהיה זו אולי תרופה יעילה לפתור את הליברלים מהסכיזופרניה שכפו עליהם מנהיגיהם. ובאמת, גם ליבראל נורמלי עלול בסופם של המשחקים האינפאנטיליים של מנהיגיו לסבול מפיצול האישיות, כאשר כמעט לכל כינוס מפלגתי הוא מוזמן פעמיים — פעם על־ידי אנשי השרים שריר־פת־נסים ופעם על־ידי אנשי מודעי. לאן עליו ללכת — לכינוס הזה או לכינוס הזה? אמנם עד כה יכול היה אותו ליברל מוטרד לסמוך על בית־הדין של המפלגה, או במקרה החמור יותר גם על בית־המשפט של המדינה, שיורו לו לאן ללכת. אך כל אלה לא חסכו ממנו את בילבול הראש ובוודאי גם לא את ההטרדות והטלפונים, מכאן ומשם, שבהן ניסו המנהיגים או מקורביהם להסביר לו ולשכנע אותו מדוע כדאי לו לבוא לכאן ולא ללכת לשם.

אחרי פעמיים־שלוש של פירסום כפול ומנוגד של ראשי שני המחנות הליברלים — השיטה הזאת כבר אפילו לא מצחיקה, והיא נראית מה שהיא באמת — סימפטום רציני למחלה חשוכת־מרפא של המפלגה הליברלית. קשה כמובן להתייחס ברצינות לאותם רמזים לפילוג הליברלים, שכן המפלגה הזו חדלה כבר מזמן לתפקד. אלא אם כן מישהו רואה בהופעות בית־הדין המפלגתי ובבתי־המשפט חלק עיקרי של תיפקוד המפלגה. זוהי היום מפלגה לשעבר, הנמצאת במצב המתנה — להינצל מהלא־כלום של עצמה על־ידי תנועת החרות, שתבוא ותגונן עליה מפני עצמה בחיבוק דוב מוחצני.

בטריק האחרון של פירסום המודעה השנייה, עם אותו סדר יום ואותה שעה, אך במקום אחר מזה שקבעו אנשי שריר־פת־נסים, אפשר לגלות את טביעות האצבעות של מודעי, ולאו דווקא בגלל שמות התחומים על המודעה, שהם מאנשיו. מסתבר, כי בעת הפירסום כלל לא הוזמן האולם בבית ציוני אמריקה, שם אמור היה כביכול להתכנס המרכז. על פי מודעי. נראה, כי הפירסום נועד להפחיד את המחנה האחר על מנת שזה ייתרע ברגע האחרון ויסכים להגיע לפשרה של ביטול שני המרכזים גם יחד.

למען האמת "ההיסטורית", כבר היו דברים מעולם, וגם המחנה של שריר־פת־נסים השתמש בעבר באותו טריק ממש, כאשר מחנה מודעי הקדים אותו בפירסום הודעות על כינוס המרכז או המועצה. אפשר בהחלט לקבוע, כי מבחינת "תרגילים" ו"סידורים" ההדדיים, אין מחנה אחד בליברלים נופל מהמחנה השני. ההבדל הוא לכל היותר בזוויות. פעם זה מקדים, ופעם זה. הפרסומים על פילוג אפשרי במפלגה הליברלית נשמעים כלקוחים ממחזה אבסורד, שהרי כבר זמן ארוך למדי אין זו מפלגה מאוחדת. והפעילות שלה נעשית בשני מסלולים, שרק לעתים רחוקות נפגשים — לצורך ההתנגשות חזיתית ומביכה. מצד שני לשני המחנות ברור, כי אקט פורמאלי של פילוג בשעה זו, בטרם אושר ההסכם האיחוד עם "חרות", עלול עוד להפוך את הקערה על פיה ולהביא לדחיה נוספת של אותו אישור מיוחל. אפשר להניח, כי לאחר שהאקט הפורמלי ייעשה במושב השני של ועידת "חרות", תתחיל ההתקוטטות הגדולה בין שני המחנות הליברלים, כאשר כל מחנה יתבע לעצמו ולאנשיו את הנתח המגיע להם לדעתם בייצוג בתוך המפלגה המאוחדת (חרות־ליברלים). עד אז אפשר לצפות בעיקר לתרגילים ולתרגילי־נגד ולכמה מהלומות הדדיות. יבשות בלבד.

המפלגה הליברלית (בליכוד)
אל: חברי מרכז המפלגה
הזמנה
א.נ.ג.,
הנך מוזמן(ת)
לישיבת מרכז המפלגה
אשר תתקיים ביום חמישי, י"ח אדר תשמ"ז (19.3.87) בשעה 4.00 בבית ציוני אמריקה רח' דניאל פריש 1 ת"א.
סדר היום: בחירת נציג המפלגה להנהלת ההסתדרות הציונית והנהלת הסוכנות היהודית.
להלן רשימת המועמדים אשר הגישו מועמדותם כנדרש (לפי סדר א"ב)
1. אבידן דב
2. אבן אריה
3. אלבז שמעון
4. הצבי רפאל
5. טובלר שמעון
6. כהן עוזי
7. לוטן עמוס
8. פלד יונה
9. פרח יהודה
10. קעטבי יצחק
11. שוץ נחום
12. שליו ברוך
13. שמואלביץ אבי
הודעה זו מתפרסמת בהסתמך על סעיף 29 לתקנון המפלגה והתואם להחלטות בית הדין המרכזי של המפלגה.
ד"ר דן תיכון — נחום שוץ

המפלגה הליברלית (בליכוד)
אל: חברי מרכז המפלגה
הזמנה
א.נ.ג.,
הנך מוזמן/ת
לישיבת מרכז המפלגה
אשר תתקיים ביום חמישי, י"ח אדר תשמ"ז (19.3.87) בשעה 4.00 אחה"צ במלון דיפלומט, רח' הירקון 145 תל־אביב.
סדר היום: בחירת נציג המפלגה להנהלת ההסתדרות הציונית והנהלת הסוכנות היהודית.
להלן רשימת המועמדים אשר הגישו מועמדותם כנדרש. (לפי סדר א"ב).
1. אבידן דב
2. אבן אריה
3. אלבז שמעון
4. הצבי רפאל
5. טובלר שמעון
6. כהן עוזי
7. לוטן עמוס
8. פלד יונה
9. פרח יהודה
10. קעטבי יצחק
11. שוץ נחום
12. שליו ברוך
13. שמואלביץ אבי
הודעה זו ניתנת בהמשך להודעה שפורסמה בעיתונות ביום 4.3.87 והזמנה שנשלחה לחברים.

גדולתו של מנהיג

גדולתו של מנהיג נמדדת ביכולתו להתמודד עם מצבים בלתי צפויים מראש. על שמיר היה להתאים את תגובתו לעמדתו החדשה של שולץ ביחס לכינוס ועידת שלום. ולומר מספר משפטים בלתי מחייבים, כגון: ישראל תעשה כל שביכולתה להביא שלום לאיזור, וכו'. בפגישה סגורה עם שולץ יכול היה לומר דברים יותר נחרצים.

הסצנה ששודרה לרחבי העולם, בה נראה שר חוץ של מדינה ננסית רוחה על הסף את עמדת שר החוץ של המעצמה הראשונה בעולם, היתה מגוחכת, מביכה ולא הוסיפה כבוד לישראל.

אסף תבור, חיפה

עניי מפלגתך קודמים

במקלחת הוויכוחים על תקציב המדינה, אף לא מפלגה אחת הנמנית עם ממשלת האחדות הרהיבה עוז והתנתה מתן תמיכתה בהצעת התקציב הנוכחית כאיפגיעה בחינוך. והתנחלויות — כן; התק"ם — כן; ישיבות — כן; חינוך — הס מלהזכיר. ממש חגיגה לגישה הסקטוריאלית של המפלגות, בבחינת עניי מפלגתך קודמים לעניי מדינתך.

במשרד האוצר יושבים מעצבי המדיניות הכלכלית ומחשבים כמה עולה למדינה ילד שלומד. מישהו מהם, או משרי הממשלה, שאל עצמו כמה יעלה למדינה ילד שאינו לומד? מישהו מקברניטי המדינה הנכבדים נתן דעתו לכך כי מי שאינו משקיע היום בחינוך, יצטרך מחר להשקיע בבתי סוהר? והעוכרות מדברות בעד עצמן. הקיצוצים בתקציב החינוך הינם תהליך שנמשך בשנים האחרונות, וכבר היום אנו עדים לכך שאלפי ילדים (רובם מעדות המזרח) אינם מסיימים בית־ספר תיכוניים ואף לא מתגייסים לצה"ל, וללא פנקס מילואים — גם לא נקלטים בשוק העבודה.

היכן הם כן נקלטים? על כך אני מציעה שישיבו 26 שרי ממשלת האחדות הלאומית.

והיכן הגישה השיוויונית המונחת ביסוד מגילת העצמאות? באחרונה אנו מוצפים בכלי התקשורת במידע לפיו יש רפואה, ואף ביטחון, שחורים. ובחינוך? יש היום סימנים מראינים של התגבשות שתי מערכות חינוך: חינוך מקוצץ, ללא מקצועות העשרה — לעניים — משמע חינוך א', וחינוך משלים, עם מקצועות העשרה, חוגים ומורים בשכר — חינוך לעשירים — משמע חינוך ב'. והיכן הראייה הממלכתית והשוויונית של ממשלת האחדות בישראל? וכי מדובר בילדי הליכוד או המערך? ילדי ישראל הינם ילדים של כולנו!

לצערי, לא ממשלת אחדות לנו, אלא ממשלה חסרת אחריות וחסרת ממלכתיות.

שושנה רוזן,
יו"ר סיעת מורים
בהסתדרות המורים

תעודת עניות

אוי לנו, שרידי השואה, שהגענו לזה במדינתנו, ועוד בזמן שאנחנו עדיין בחיים. צריך שריד השואה להגיש בג"ץ כדי שנוכל לראות בטלוויזיה מהלך המשפט בירושלים. זוהי תעודת עניות לשר החינוך והתרבות ולמשרדו. איך אמרה בראיון בטלוויזיה חה"כ חייקה גרוסמן — יש לה תחושה שאין מאמינים לנו מה שעברנו בחיינו בתקופת השואה.

דוד פרת, רחובות

לא ביטאון פנימי

בידיעה בעיתונכם מיום 17.3.87 "הסתרתם" את בטאוננו, א.ב. — חדשות השומרונים", בתואר "הביטאון הפנימי של העדה".

נפגענו.

נא רשמו לפניכם כי העיתון "א"ב חדשות השומרונים" איננו ביטאון פנימי, אלא מיועד בראש ובראשונה לתפוצה בקרב הקהל הרחב. רק 5% מתפוצתו מיועדים לבני הקהילה השומרונית. היתר (95%) — לקוראיו בישראל ובשתי קשתות הגלובוס, זו השנה השמונה־עשרה.

בנימין צדקה, עורך, חולון

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למערכת מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

המערכת אינה מחזירה כתבי־יד הנשלחים אליה

הממשלה הפכה למיותרת בשוק ההון

מועד פרעון מניות הבנקים מתקרב. על הממשלה יהיה לפרוע כ־1.6 מיליארד דולר, וסכום גבוה יותר בשנת 1988. יו"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים, פרופ' איתן ברגלס, אינו מפקפק בכך שעל הממשלה לכבד את התחייבותה. אולם על מנת לא להזרים סכומים גדולים למשק, יהיה עליה, במקביל, למכור ניירות־ערך אחרים מסוגים שונים, או תוכניות מיוחדות.

ניתן יהיה להנפיק לציבור גם את המניות הבנקאיות, אך לא בבת־אחת, כי מדובר בסכום אדיר, גם אם נניח כי השווי האמיתי של המניות יגיע רק לכשליש מסכום הפדיון, אולם ניתן להנפיק מניות אלו לציבור במשך חמש שנים.

יש סיכוי ששווי המניות יעלה כתוצאה משינוי מערכת המיסוי, העשוי להגדיל את התשואה על המניה. הרפורמה במיסוי תוריד

פרופ' איתן ברגלס
יו"ר דירקטוריון בנק הפועלים

את המסים בעיקר לבנקים, המשלמים כיום את המס הכבד ביותר, מס חברות, מס הכנסה ומע"מ. במיוחד, סבור פרופ' ברגלס, המע"מ מוטל על הבנקים בצורה בלתי הגיונית, בשיעור מלא וללא אפשרויות קיזוז. במדינות שונות, מע"מ אינו חל על הבנקים, ובמדינות אחרות רק כשליש מהשיעור הרגיל.

גורמים נוספים לרווחיות הנמוכה של הבנקים הם אי־עידכון גובה העמלות וביטול

הממשלה ממלאת תפקיד אנכרוניסטי. פעם לוו ביושקר ונתנו אשראי מסובסד להשקעות; כיום גובים מחיר מלא ומקצים את האשראי על אחריות הבנקים

חובות אבודים. אולם מחיקת חובות אלו עתה, והשתחררות ממניות הבנקים המוחזקים ב"נוסטרו" ללא תועלת, עשויות לשפר את הרווחיות העתידית, להעלות את השער ולקרבו למחיר הפדיון.

גם הרחבת זכויות ההצבעה של המניות עשוייה לתרום לכך, אך יצטרכו לשמור על כך שישארו קבוצות או גופים מרכזיים שישאו באחריות. זה גם האינטרס של בנק ישראל ושל המדינה, על מנת למנוע השתלטות של גופים בלתי אחראיים.

לדעת ברגלס, בעל־הבית אינו צריך להיות הממשלה. גם הסוכנות נתגלתה כבעלי־בית גרוע, אך הממשלה עוד יותר גרועה. היא פועלת על בסיס שיקולים פוליטיים מובהקים וישנן עשרות דוגמאות של מינויים פוליטיים, או העדר מינויים בגלל מחלוקות פוליטיות.

גם הבנקים בבעלות פרטית ממש התגלו כסכנה. בנק חייב להיות בבעלות גוף ציבורי גדול, ולא כל איש או קבוצה קטנה יכולים להחזיק בנק. כלומר, יש למצוא שילוב שיבטיח פיקוח יומיומי וימנע ניצול השליטה על כסף ציבורי.

המונופול הממשלתי על שוק ההון, והחוב הלאומי הגדול, מוליכים למדיניות של שערי ריבית גבוהים, סבור ברגלס, בקשר לענייני היום. על כך מתוספים ציפיות אינפלציוניות ואי־יציבות באינפלציה לטווח קצר.

לדעת פרופ' ברגלס, מבנה שוק ההון הוא אנאכרוניסטי. לא מתחייב שהממשלה תהיה גם הלווה וגם המלווה. בעבר היה סיבסוד, באמצעות ביטוח שער למיזעור הסיכונים בהשקעות; כיום הממשלה מלווה לקיבוצים, לסולל־בונה, ללא סובסידיה, בתוספת מחיר ועל אחריות הבנקים. אז שוב אין לה כל תפקיד הגיוני בתוך מערכת זו, אומר יו"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים.

צבי טימור

גלגלי הבורסה

הנדנדה נמשכת

אחרי שהמניות החופשיות ה"קלות" הכזיבו שלשום בירידותיהן התלולות, הורגש אתמול מעבר של משקיעים ממניות "קלות", אבל לא למניות ה"כבדות" אלא ל"בינוניות". המעבר השתקף בביקושים למניות ה"בינוניות" על חשבון ה"קלות", בעוד שבמניות הכבדות הסתמנה נטייה ליציבות. במניות ההסדר היה אתמול עודף היצע קטן של 217 אלף ש"ח. שעריהן נעו לשני הכיוונים ותשואותיהן השנתיות בין 18% ל־16.5%. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש ב־17.5 מיליון ש"ח. מזה 14 מיליון ש"ח בצמודות למדד ו־3.5 מיליון ש"ח בצמודות לדולר.

הציבור השקיע אתמול 6.5 מיליון ש"ח בקרנות הנאמנות המתמחות במניות והוציא 2.5 מיליון ש"ח מקרנות "סולידריות".

סל המטבעות ירד ב־0.01% ל־1.6853 ש"ח. ושער הדולר היציג ירד ב־0.03% ל־1.6183 ש"ח. דולר נוספים היה 1.9160 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.59 ל־1.60 ש"ח.

במלווה קצר מועד נעו אתמול התשואות החודשיות בין 2.00% ל־2.21% (לעומת שלשום: בין 2.02% ל־2.20%) והתשואות השנתיות בין 26.85% ל־30.00% (שלשום — בין 27.10% ל־30.00%). לעומת שלשום ירד אתמול המחזור במק"מ ל־12.7 מיליון ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 206 שערים, לעומת 73 שירדו ו־113 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 36 ב־5% ויותר ו־12 ירדו ב־5% ויותר. נרשמו 3 "קונים בלבד" ואף לא 1 "מוכרים בלבד". המחזור הסתכם ב־17.3 מיליון ש"ח. מזה כ־1.2 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר היו עליות עד חצי אחוז. במניות הבנק המסחרי שמחוץ להסדר עלו (ב־%): הבינלאומי — 0.2; הספנות 0.1 — 0.7. לעומתן ירדו: אוה"ה — 0.4; כללי מ"ר 1 — 0.4. למניות פי בי היה ביקוש, שסופק ללא שינוי בשער. בהספנות 0.5 היה היצע, שנקלט ללא שינוי בשערה.

במניות החופשיות עלו ב־10%: דלק נפט 1, כרמל ש"ה 1, רפק 0.5, ארלדן 1 ו־5, נחושתן 5, תאת 1, אפיק 1 (בעוד אפיק 5 עלתה ב־10.2%). ברטון 1 עלתה ב־15.0%. לעומתן ירדו ב־10% מ.ל.ל. 1, רסקו מב', מסוויות 1, גל 1 ו־5, מור' השק' 124. במניות "נפטא" היה עודף היצע, שנקלט ללא שינוי בשערן.

ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־1.10%. העלייה הגדולה ביותר — 2.43% — נרשמה במדד השערים של מניות מתכת. ערך השוק של מניות הנפט עלה ב־0.87%.

בשוק איגרות החוב היו עליות עד 0.5% בצמודות למדד ועליות עד 1.0% בצמודות לדולר. המחזור בשוק האג"ח הגיע ל־6.8 מיליון ש"ח.

"י.ו.א.ל." ירושלים אויל אקספלוריישן החליטה להגדיל את הונה הרשום ב־5 מיליוני ש"ח ולחלק מניות. הטבה בשיעור 1,000%.

"חברה כלכלית לירושלים" פרסמה תשקיף להנפקת 2.2 מיליון מניות רגילות בנות 1 ש"ח ו־2.4 מיליון כתבי אופציה, שיוצעו לציבור ב־220 אלף יחידות, שכל אחת מהן כוללת 10 מניות ו־10 כתבי אופציה, במחיר של 33 שקל ליחידה.

"מנו" הודיעה שמנכ"לה, ישראל ארקין, הגיע להסכם פרישה עם החברה.

אלחנן הורוביץ

מלחמת הפלדה בפלדה

סקופ השבוע

במוזלקות המודעות של העיתונים אין מתעמקים בשאלה מה טוב יותר — מוטות הפלדה של "כור" או מוטות הפלדה המצולעים של "רם תעשיות". אנשי המודעות מקדמים בברכה את מלחמת המודעות שהתפתחה בין שני הגורמים האלה ואשר הוחרפה בשבוע האחרון. בשלב זה נראה, כי לא צפויה הפסקת־אש במאבק, וכי הצדדים ימשיכו להלום זה בזה במוטות פלדה, דרך מודעות הפרסום. גם קבלני הבניין אינם מצטערים על המאבק — מוטות פלדה בקטרים שונים הוזלו בשבועות האחרונים בשיעור של עד 20 אחוז, על־ידי שני הצדדים.

הקריאה האחרונה במלחמת המודעות באה מצד "רם תעשיות". "המונופול רוצה להישאר לבדו!" — קראה המודעה לקבלני הבניין. המונופול הוא "כור", שעדיין רואה עצמו כיצרן הפלדה היחיד בארץ. "רם תעשיות" החל לפעול לפני כ־8 חודשים, אולם החנוכה הרשמית של המפעל היתה לפני כחמישה שבועות. במפעל, שנמצא באשדוד, מייצרים מוטות פלדה לבניין מפסי רכבת ישנים. הפיכת הפסים למוטות פלדה נקראת עירגול. מפעלי הפלדה של "כור" בעכו ובקרית־גת מייצרים את המוטות בשיטה המקובלת — התכה וזיכוך של ברזל למטילים של פלדה.

היבואן נהפך ליצרן

מפעל "רם תעשיות" הוא תולדה של שיתוף פעולה ישראלי־בריטי. רובי אסא, שהיה סוחר ויבואן של ברזל, החליט לפני שנים אחדות לעבור גם לייצור, בעקבות איסור שהוטל על יבוא ברזל מצולע לבניין. לאחר בחינת אפשרויות הייצור, הגיע אסא לשותפות עם חברה בריטית. בחלקים שווים, ובהשקעה של כ־16 מיליון דולר, הוקם באשדוד מפעל לעירגול פסי רכבת והפיכתם למטילי פלדה לבניין. הציוד הגיע מאנגליה ומאיטליה, והמפעל הוקם ללא כל סיוע ממשלתי. כיום מועסקים בו כ־120 עובדים, המייצרים 3,000 טון בחודש ובקרוב, מבטיח אסא, יושלם קו ייצור שני, שיאפשר להכפיל את היקף הייצור וידרוש תוספת של כ־80 עובדים.

כאשר נחנך המפעל באשדוד, התגאו מנהליו בהישג ללא תקדים — יצוא ברזל מצולע לבניין לארה"ב. במסגרת החוזה הראשון הוסכם על יצוא 5,000 טון ועתה מבשר רובי אסא על חוזה שני, ליצוא 5,000 טון נוספים — הכל בעזרת ההסכם על איזור סחר חופשי בין ישראל לארה"ב. היקף היצוא אמור להגיע בסך־הכל ל־7 מיליוני דולרים. אסא טוען, ש"רם תעשיות" מסוגל להגיע לשליש מהשוק המקומי של ברזל מצולע לבניין. לדבריו, המפעל מסוגל להגיע כבר השנה להיקף מכירות של 25 מיליון דולר לשוק המקומי. ועוד 7.5 מיליון דולר ליצוא והתוכנית בעתיד היא לייצא שליש מהתוצרת.

מכונות עירגול ישנות

המאבק הלוהט שהתפתח בין "כור" ל"רם תעשיות" מתחולל סביב התקן לייצור הברזל. למפעלי "כור" יש תו תקן של מכון התקנים הישראלי, ובקבוצת הפלדה של הקונצרן טוענים כי "רם תעשיות" הצטייד במכונות עירגול ישנות, שנרכשו ממפעלים שנסגרו באיטליה ובבריטניה, וכי הברזל המיוצר שם אינו עונה על כל התכונות הנדרשות מברזל בניין. ב"רם תעשיות" משיבים: מוטות הפלדה המצולעים שלנו הם בעלי תכונות מעולות יותר מאלה הנדרשות בתקן הישראלי ובתקנים האמריקניים, והעובדה — גם בארה"ב קונים את הסחורה שלנו.

במקביל למלחמת המודעות בעיתונים, הנושא נתון עתה כדיון במסגרת מכון התקנים. בעקבות תלונה שהוגשה למכון על איכות הברזל המיוצר על־ידי "רם תעשיות", הוקמה ועדה האמורה לקבוע את עתידו. ישנה אפשרות שייקבע לברזל של "רם תעשיות" תקן מיוחד, אבל אז השימוש בו עלול להיות מוגבל לצרכים מצומצמים. אולם תהליך הדיונים במכון התקנים איננו מהיר בדרך כלל, ובינתיים יכול "רם תעשיות" לשווק את הברזל שלו לכל הקבלנים ולכל השימושים.

מול תו התקן של מפעלי "כור" מנופף אסא בתעודות אישור על התאמה לתקן של מעבדות מוסד הטכניון למחקר ופיתוח. לדבריו, אנשי הטכניון עורכים לפחות ארבע ביקורות בשבוע למוצרי המפעל, ובאחת המודעות בעיתונים אף הוצגה תעודה מטעם הטכניון בדבר התאמת הברזל של "רם תעשיות" ל"תקן הישראלי".

ראש קבוצת הפלדה ב"כור", אורי בר־רצון, אומר שהטכניון אינו בודק את התאמת המוצרים המובאים אליו לשימוש שעושים בהם בשוק. "כל אדם שמוצא ברזל יכול להביא אותו למעבדה בטכניון ולקבל אישור שהברזל עומד בתקן. הטכניון יכול לבדוק רק מה ש"רם תעשיות" נותן להם", אומר בר־רצון. לדבריו, "רם תעשיות" מייצרים מוצר מחומר גלם שאינו תיקני, שנאסר לשימוש ברוב המדינות המפותחות. בר־רצון גם טוען, כי המוצרים של "רם תעשיות" אסורים לשימוש בבניית מקלטים, גשרים ו... קומות ומ־4 קומות ומעלה, וכן אסור ... בהם מבנים מכל סוג שהוא באזורים ... רגישים לרעידות אדמה. ב"כור" יש ... באיכות המטילים עד לרמה של 60 ... אפשר לעשות בדיקה מרגמית, אבל ... של "רם תעשיות" אין אחידות בכלל ... אי־אפשר לעשות בו בדיקה מרגמית ... עמידה בתו התקן", מוסיף ראש ... הפלדה.

מלחמת הזולות

רובי אסא טוען, כי מדובר ב"שמועות ש..." שמפיץ "כור", כדי לנסות ולכסות על ... כניעה. "המפעל שלנו הוא מודרני ... במכונות ומתקנים טובים, בוודאי ... טובים מהמכונות של קריית הפלדה של ..." — אומר אסא. "'כור' רוצים להמשיך ... מונופוליסטים בשוק. מדוע מותר ... ("כור") להקים מפעל שוקולד ... ב'עלית', ולנו אסור להקים מפעל ... במונופול של 'כור' בשוק הפלדה?"

"רם תעשיות" אינו מייצר מוטות ... הקטרים. מוטות בקטרים הקטנים ... והגדולים ביותר עדיין מיוצרים רק ... "כור". ב"כור" טוענים, כי בקטרים ... על־ידי "רם תעשיות" נפח השוק הוא ... אלף טון בשנה, ומתוכו יכול המפעל ... להגיע לכמחצית מהדרישה המקומית. ... "רם תעשיות" נכנס לשוק, "כור" ... בהורדת מחירים בקטרים הבינוניים ... תעשיות" השיב בהורדה דומה, ובתוך ... אחרים ירדו המחירים ב־10% עד 10 ... כאשר שני הצדדים עומדים על אותו ... מחיר. קבלני הבניין מרוצים מההוזלות ... ב"כור" מזהירים אותם, כי הברזל של ... תעשיות" מסוכן לשימושים מסויימים.

"הצרכן הישראלי לא הרוויח מכך ..." אומר אורי בר־רצון. "הפלדה מפסי ... קשה מאוד ולא גמישה. מסילות ברזל ... לפני 100 שנה, אבל מאז השתנתה ... הפלדה. היום בונים מבטון ... לבנות רק מפלדה". בר־רצון אינו ... לנתוני היצוא של "רם תעשיות" ומגדיר ... כ"קישקוש".

השאלה שנותרה היא, איזו פלדה ... במהלך המאבק הזה?

אודי נהר

הנס הכלכלי באיטליה

השגשוג שפקד את איטליה מוגדר בפי רבים בחו"ל כ"פלא כלכלי". אך דווקא כלכלנים איטלקים אינם משוכנעים כי יזכה באריכות ימים.

"רומני כי העניין הרב שמגלים גורמים זרים במה שמכונה 'הפלא הכלכלי האיטלקי' הוא באמת מופרז", אומר הכלכלן האיטלקי הבכיר לואיג'י ספאוונטה, פרופסור באוניברסיטת רומא. "המשקיפים הזרים מיטלטלים ביחסם לאיטליה 'מקיצוניות לקיצוניות, מפסימיות מוחלטת לאופטימיות שאין לה צידוק'".

התחדשותו של המשבר הפוליטי באיטליה, לאחר שלוש שנים של יציבות ממשלתית בהנהגתו של בטינו קראקסי, שהתפטר בתחילת מארס, היא אולי אחד הגורמים המניעים את האיטלקים מלהתייחס באופטימיות יתרה לשגשוג הכלכלי. אך הכלכלנים מצביעים על גורמים שונים לחלוטין, גורמים ששורשיהם עמוקים הרבה יותר. לדבריהם, תהפוכות קיצוניות ציינו את 15 השנים האחרונות בכל הנוגע ביחסה של אירופה לאיטליה: יום אחד נחשבה איטליה ל"כבשה השחורה של אירופה" ולא היתה מסוגלת לגייס אפילו דולר אחד. ולמחרת, ראה זה פלא — העלו אותה על נס כמהוללת נפלאות.

כמו כלכלנים ותעשיינים רבים באיטליה, גם ספאוונטה סבור כי הישגיה של איטליה בעת האחרונה, ובמיוחד ההתאוששות הדרמאטית והמבוססת של תעשייתה, אכן ראויים שיעלו אותם על נס. אך בה בעת יש לדבריו לשים לב לעובדה שכלכלת המדינה מגיעה הרבה יותר משניתן לשפוט על־פי הסטטיסטיקה.

הרווחים של מפעלים במיגזר הפרטי, כגון "פיאט" ו"אוליבטי", גאו מאוד ואפילו התעשיות הממלכתיות נחלצו מגרעונותיהן לאחר שנים ארוכות של הפסדים. יתרה מזו, שיעור האינפלציה הצטמק והגרעונות במאזן המסחרי ובמאזן התשלומים של איטליה קטנו בשיעורים ניכרים.

קראקסי אומר, כי ההישגים אינם מתנה משמיים, אלא תוצאה של פעולות נועזות לעידוד הצמיחה וליצירת יציבות פוליטית. הישגים אלה משקפים, בין היתר, את המאבקים הקשים של התעשייה למען קיצוץ בכוח אדם עודף והגברת היעילות, שיטות ניהול נמרצות יותר, שימוש נרחב בטכנולוגיה חדישה ויצירת אקלים שקט יותר ביחסי עבודה במיגזר התעשייתי. גם כושר העמידה בלחצים, האופייני לאיטלקים — היכולת להתאושש, להתגבר ולהמשיך גם בעיתות משבר וקשיים — היווה גורם שאין לזלזל בו כלל ועיקר, אומרים כלכלנים באיטליה. "האנשים, כאן אצלנו, זריזים להגיב. יש בהם חיוניות רבה יותר מאשר במדינות אחרות," אומר ספאוונטה.

לדברי כלכלנים, היציבות הפוליטית שיצרה ממשלת קראקסי בשנים האחרונות — היציבות הממושכת ביותר מאז תום מלחמת העולם השנייה — העלתה אף היא תרומה מסויימת להתאוששות הכלכלית של איטליה. תחזיות המנבאות שגשוג כלכלי נוסף השנה, לדעתם של כמה מומחים, כי איטליה תתפוס עד מהרה את מקומה של בריטניה בכלכלה הגדולה כחמישית בעולם, הגבירו גם הן את האופטימיות.

איטליה הבהירה, כי אין היא מרוצה מן המעמד המשני שמעניקים לה בקרב המדינות המתועשות הגדולות. אך כמה בעיות יסוד עדיין מטרידות את כלכלתה של איטליה ואם לא ייעשו צעדים נחושים לפתרונן, ייחלש תוקפם של הטיעונים האיטלקיים למען יתר התחשבות באיטליה מצד המתועשות הגדולות האחרות ומתן מעמד נכבד יותר למשק האיטלקי בהיראכיה העולמית שלהן, אומרים כלכלנים ותעשיינים איטלקיים.

"אל לנו לשכוח, כי כלכלתנו עדיין פגיעה", מזהיר מנכ"ל "פיאט", צזארי רומטי. לדעתו, הישגיה של איטליה באחרונה אכן מעוררים סיפוק ותקווה, אך עתה יש לשים את הדגש בבעיות הממתינות עדיין לפתרונן ולא באלה שכבר נפתרו.

גרעון תקציבי ותלות בנפט

בין הבעיות המטרידות ביותר מציינים מומחים את הגרעון העצום של ה... הממלכתי, את שיעור האבטלה הגבוה ... התלות בנפט מיובא. ממדיו המבהילים ... הגרעון התקציבי ב־1986, הנאמד ב־... מיליארד לירטות (84 מיליארד דולר) ... התקציבי הצפוי השנה, בשיעור ... מיליארד לירטות (76 מיליארד דולר) ... כי נשקפת סכנה ממשית של התחד... הסיחרור האינפלציוני, אומר ... סקוניאמיליו, ריקו האוניברסיטה ... "לויס" ברומא.

לדבריו, סכנת האינפלציה ... העובדה שיהיה צורך ליצור כמות ... נכסים פיננסיים למימון הגרעון, ... עשויה להזרים למחזור כספי רב ... 1984. ירדה האינפלציה באיטליה, ... בעשר השנים האחרונות, לרמה ... ובינואר השנה היה שיעורה 4.5%. ... עדיין אינו נמוך דיו להבטיח כושר ... בשווקים הבינלאומיים, אומרים כלכלנים ותעשיינים.

אשר לאבטלה, ששיעורה ... אשתקד היה 11.6% מכוח העבודה ... יש תמימות־דעים בקרב הכלכלנים כי ... בנמצא פתרון קל.

ניגוד צפון־דרום

גם הפער המשווע בין הצפון ... הדרום מוכה העוני יוצר בעיה ... מפתרונה. גגות הבתים בערי הדרום ... אומנם אנטנות טלוויזיה לרוב, וכלי ... תפסו את מקומם של החמורים ... ככלי התעבורה העיקרי, אך ... העיקרי של המדינה הוא עדיין ... המתועש.

ג'יין לייר, כתבת רויטר ברומא

...נק הפועלים יונפיק 18 מיליון ש"ח למפעלי הקיבוץ הארצי

...ת ההנפקות של בנק הפועלים הנפיקה אתמול אגרות־חוב בערך ... ש"ח, צמודות למדד או לשער היציג של סל המטבעות, בריבית ש... תעלה על 8% לשנה. תמורת ההנפקה תשמש למתן הלוואות למפעלי ... הקיבוץ הארצי, למימון השקעות בציוד, במבנים ... בענפי התעשייה, החקלאות, והתיירות. ...קה זו היא במסגרת ההסדרים עם הממשלה, והיא באה במקום תוכנית ... שנערכו עם התק"מ.

שיקול אנליטי:

מילוי החסר או הכפלתו

ליצחק רבין חשיבה אנליטית מוזרה ביותר, כפי שניתן להתרשם מידיעה שהתפרסמה אתמול, לפיה מתנה שר הביטחון את הפסקת יצוא הלביא בהמשך משלוחי הציוד הצבאי לממשלת דרום־אפריקה. רבין סבור, כי אם בתי המחוקקים בארה"ב ייאלצו את ישראל להפסיק את המסחר בנשק עם ממשלת האפרטהייד, התעשייה האווירית תזדקק לתעסוקה. וניתן יהיה להבטיח זאת ע"י מימון פרוייקט הלביא בתקציב עצמאי.

נניח לדוגמה, שהיצוא של התעשייה האווירית לפרטוריה שווה 100 מיליון דולר. אולם אם במקום יצוא זה יושקעו עוד 100 מיליון דולר בייצור לצריכה עצמית, יחסרו כבר לא 100 אלא 200 מיליון דולר, מחר. ייעלמו 100 מיליון הדולר מהיצוא. מאידך יזדקקו לעוד 100 מיליון דולר הוצאה תקציבית. אם ניתן היה, במקום היצוא, לייצר מוצרים או שירותים לצריכה מקומית, כל בעיות הכלכלה היו נפתרות בו ברגע.

המסקנה מכך, ללא חשיבה אנליטית מעמיקה, היא שאי־אפשר להריץ את הלביא במקום היצוא לדרום־אפריקה. כידוע אי־אפשר גם להמשיך לייצר את הלביא ללא מימון אמריקני מלא. לכן יתכן כי רבין ייאלץ להתמודד עם שתי הבעיות גם יחד.

בכל מקרה, המחשבה שניתן לרמות את האמריקנים היא מחשבה מסוכנת, העלולה לעלות ביוקר מבחינת קיצוץ הסיוע הכלכלי והבטחוני. אם הסיוע יקוצץ, עלול רבין לעמוד מיד לפני בעיה שלישית — של מציאת מימון תקציבי במקום הסכום שיקוצץ בסיוע. לכן מומלץ לרבין, מבחינה אנליטית, לתת דעתו, כבר עתה, לבעיה עתידית זו. כידוע, גם בשחמט כדאי לתכנן לפחות שניים־שלושה מהלכים מראש.

צבי טימור

המשק הציבורי סובל מעסקנות ציבורית אפורה

● המינויים לדירקטוריונים נקבעים עפ"י "חזקות" ולא לפי כישורים ● הפיקוח הוא נמר של נייר ● אין מעמד מוגדר לביקורת הפנימית

פרסום המשכורות, הפיצויים והפנסיה של ארנס ... גרם זעזוע עמוק בציבור. הזעזוע גבר, כשהתברר כי המוסד המנהלי העליון של בל"ל, הדירקטוריון, לא ידע כלל על נתונים אלה, וכי רק דירקטורים אחדים, שידם היתה בקביעת ההטבות המזהימות, ידעו על כך. אולם דעת הקהל, כלי התקשורת וראשי המדינה אינם מודעים לכך, כי מנה שנדמה להם כהר ענק, שצץ לפתע לנגד עיניהם, אינו אלא אפס קצהו של אנומאליות, הזנחה, סיגור ושערורייה בתחום הקרוי "סדרי הניהול במשק הציבורי במדינת ישראל".

המשק הממלכתי והציבורי על שלוחותיו השונות הינו חלק נכבד מאוד של המשק כולו. הבנקים מהווים, יחסית, חלק קטן מהמשק הציבורי הכולל. הבעיות של חריגות בשכר ובטובות הנאה, גלויות וסמויות, חוקיות ובלתי חוקיות, על כל החומרה שבהן, אינן אלא כטיפה בים, לעומת הכשלונות, ההפסדים, ההונאות והמחדלים בתחום הפעילויות העסקיות — מהם שאינם ידועים לציבור ולקברניטי המשק והמדינה, או המוסברים כפרי של תנאים אובייקטיביים ועידא, כשעה שמקורם בסדרי ניהול לקויים.

המקרה של בל"ל חשף אחת מנקודות התורפה המרכזיות בניהול המשק הציבורי בישראל: הדירקטוריונים של החברות הציבוריות הם, בדרך כלל, מוסדות ניהול בלתי אפקטיביים ומהווים רק חותמת גומי למעשי הניהול של ההנהלות הפעילות.

עסקנים ומנהלים

במשך שנים צמח בישראל דור של מנהלים, בוגרי אוניברסיטאות, שבחלקם הגדול מסוגלים להנהיג שיטות ניהול מתקדמות. לידם עדיין מצויה שכבה רבת היקף של עסקנים למיניהם, שידם בכל ושיש להם "חזקה" על תפקידים מכל הסוגים: כסניף או בעלי תפקידים במוסדות ציבור, כמנהלים וביניים ובכירים בחברות עסקיות. האינטליגנציה, הכישורים והניסיון, אלא לפי מידת הקירבה לצלחת המפלגתית ולפי מספר ה"זכויות" של המועמדים.

כל דירקטור קשור למקום עבודה קבוע: מלגתו, כשכיר, כעצמאי או בעל עסק וזה מקור פרנסתו. טבעי, שההתמסרות העיקרית מכוונת לעיסוק המרכזי. החברות בדירקטוריון של חברה כלשהי הינה עיסוק נוסף, חלקי ומוגבל, שלעיתים מתפצל להשתתפות בכמה חברות או מוסדות. החברות בדירקטוריון מצטמצמת, איפוא, להשתתפות בלתי סדירה בישיבות המליאה או הוועדות. ההתכנסות לעתים בהרכב מחצית החברים או פחות מזה. לדירקטורים אלה אין כל מעורבות והתעניינות מעמיקה בניהול החברה ובעסקיה, משום חוסר הזמן הנדרש. גם המוטיבציה האישית אינה דומה לזו הקיימת אצל דירקטור בחברה פרטית, בה הוא שותף או בעלים, ובה השקיע את הונו ושהיא מקור הכנסותיו האישיות.

ההתייחסות של חברי הדירקטוריון לעסקי החברה מתבססת לפיכך על דיווחים של ההנהלה הפעילה, שהם, בדרך כלל, סלקטיביים וסובייקטיביים; טבעי, שההנהלה הפעילה תשתדל להמעיט בדיווחים על חריגות, משגים, כשלונות ותופעות שליליות למיניהן שבתחום אחריותה. יהיו חברי הדירקטוריון חכמים ונבונים ככל שיהיו, אין להם ברירה אלא להסתמך על המידע שנמסר להם כמות שהוא, לשתות קפה, ליהנות מהכיבוד ולאשר את פעולות ההנהלה הפעילה והצעותיה. יש וחברי דירקטוריון נהנים מדרגים יותר משמעותיים, אך זה רק מגביר את זיקתם להנהלה הפעילה ותמיכתם בה. האמור מתייחס גם ליו"ר הדירקטוריון, אלא אם כן היו"ר ממלא את תפקידו במשרה תקנית פעילה. במקרה זה, היו"ר שותף פעיל בניהול השוטף ובתור שכזה יזדהה עם פעולות החברה. גם בתנאים אלה נותרה למליאת הדירקטוריון הפונקציה של אמירת "הן" ותו לא.

לגבי חברות ממשלתיות, קיים חוק המטיל אחריות הדירקטור לנעשה בחברה, אולם במבנה הנוכחי ובנוהלי הדירות הקיימים, ודאי ימצא כל דירקטור אליבי להגנתו. לכן יש מקום לספק ביחס לאפקטיביות הממשית של החוק המטיל אחריות אישית על דירקטורים.

חסר "חוק המבקר הפנימי"

הדו"חות הכספיים השנתיים של חברה עסקית טעונים ביקורת ואישור של רואה חשבון. מטרת הביקורת — לוודא אם נתוני הדו"ח משקפים את מצב החברה לאישורו. כן מתייחסת הביקורת לפעילויות החברה בהתאם לחוקי המדינה הרלוואנטיים. אין זה מתפקידו ותחום של רואה החשבון לבדוק את היעילות הפנימית בתחום הניהול העסקי, הפיננסי, התפעולי וכו' — אף כי במסגרת הנתונים המבוקרים מצויות אינדיקציות כלליות ביחס לרווחיות, איתנות פיננסית ויעילות החברה. ברם, גם אם האינדיקציות הן חיוביות, עדיין אין זה מוכיח שהחברה נקייה מעסקות־נפל, ממקרים של שחיתות, חריגות, בזבוזים וחוסר יעילות בקטע זה או אחר של המערכת.

הביקורת של מבקר המדינה מקיפה רק חלק של המשק הציבורי — משרדי ממשלה, חברות ממשלתיות וחברות בהן קיימת השתתפות ממשלתית. ביקורת זו מתייחסת לכל ההיבטים של יעילות וניהול תקין, אולם המנגנון של מבקר המדינה בנוי לעריכת ביקורת קבועה, מדי שנה, במשרדי הממשלה בלבד. ואילו בחברות הממשלתיות ובגופים בהם הממשלה שותף נערכת הביקורת תוך הפסקות ממושכות, ומתייחסת רק לתקופה האחרונה ואין בה מעקב רצוף על החבוי והטמון לאורך כל הזמן.

אפיק ביקורת נוסף — ע"י מבקר פנימי בתוך החברה. ביקורת פנימית שוטפת וברמה נאותה עשויה לסתום את כל הפרצות בתחום המעקב המלא, אך אליה וקוצים בה: בתפקיד זה דרושה רמה מקצועית גבוהה וכן ידע וניסיון בשטחים שונים. הכניסה לעיסוק במקצוע זה בישראל חופשית ובלתי מבוקרת. לעתים זה מבטיח שלט של ביקורת פנימית, ללא ביקורת של ממש.

לשכת המבקרים הפנימיים בישראל מאפשרת הצטרפות לחברות בלשכה לכל טונה, לאחר בדיקה, שיש בה טקס פורמלי גרידא. העדר "חוק המבקר הפנימי", שיגדיר החובות והזכויות של המבקר פוגע במעמדו של התפקיד.

סדרי הפרסום וההפצה של דו"חות המבקר: הדו"חות מוגשים ליחידה המבוקרת ולהנהלה הפעילה, אך אינם מובאים לידיעת הדירקטוריון. לחילופין מוגשים דו"חות שוטפים או תקופתיים לחברי הדירקטוריון, בדרך כלל, בזמן הישיבה, באין תנאים לעיין בהם ביסודיות. לכאורה נמסר דיווח לדירקטוריון, אולם למעשה מימצאי הביקורת מחטיאים את המטרה.

שיטת ה"מריחה" חוגגת

ידוע לי מקרה, שלפי דרישת המבקר הפנימי נשלח לעיון חברי הדירקטוריון דו"ח ביקורת ובו מימצאים חמורים — לפי כתובתם הפרטית של הדירקטורים ולפני הישיבה. אולם גם זה לא הועיל. שיטת ה"מריחה" השולטת בכיפה, הוכיחה את כוחה מעל לכל; המימצאים החמורים טואטאו אל מתחת לשטיח, תוך שיתוף פעולה מלא בין כל הגורמים — יו"ר הדירקטוריון, חברי הדירקטוריון וההנהלה הפעילה, ביניהם חמישה חברי קיבוצים, חברי דירקטוריון כולל היו"ר, ועוד כמה חברי קיבוץ מבין ההנהלה הפעילה.

רבים סבורים, כי התרופה הבדוקה לתחלואי המשק הציבורי טמונה בהעברתו לידיים פרטיות. מסקנה זו פשטנית מדי. אספקטים לאומיים וסוציאליים רבים מחייבים את הבעלות הציבורית בתחומים שונים. אולם ללא ויתור על ניהול תקין ויעיל. אין זה בלתי אפשרי. חרף תמונת מצב כללית עגומה, ניתן גם להצביע על מקרים של הצלחות וניהול משביע רצון.

דרושה חקיקה שתחייב הגשת תקציב שנתי, עסקי ומינהלי, לאישור הדירקטוריון. לתקציב המינהלי יצורף פירוט תקנים של כוח אדם, משכורות, רכב צמוד והטבות אחרות. הדירקטוריון יקבל אחת לרבע שנה דיווח על ביצוע התקציב המנהלי למעשה ועל הסטיות ממנו ומקורותיהן.

דרוש גם חוק המבקר הפנימי, שיגדיר את החובות והזכויות של המבקר, את רמתו המקצועית הנדרשת, סדרי הפרסום וההפצה של דו"חות המבקר הפנימי — שימנעו מהאחראים על ניהול החברה את הטיעון "לא ידעתי".

דב דבורקינד

גור החדשות

איחוד קרנות הפנסיה

האסיפה הכללית של "מבטחים" נדחתה

● בהסתדרות מקווים לסיים את האיחוד בחודש הבא, למרות ההתנגדויות

באגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות נערכים לקרב האחרון על איחוד קרנות הפנסיה. השבוע עמדה להתקיים אסיפה כללית של קרן "מבטחים", שהיתה אמורה להצביע על הסכמת הקרן לאיחוד, אולם התכנסות האסיפה נדחתה בשלושה שבועות.

מנכ"ל "מבטחים", עמוס ערן, אמר אתמול כי הנהלת הקרן, האמורה להגיש את הצעת ההחלטה לאסיפה הכללית, עדיין לא סיימה את הדיון. ב"מבטחים" קיימת התנגדות מסויימת לאיחוד, אך לדברי ערן אין לכך קשר עם דחיית ההצבעה. "נרשמו הרבה אנשים לדיון, ואנחנו חייבים לתת לכולם להתבטא", אומר ערן.

בהתאחדות התעשיינים עוקבים אחר הדיונים ב"מבטחים", וממתינים להחלטות. כאשר הועלה רעיון האיחוד, שלחה ההתאחדות מכתב ל"מבטחים", בו הביעה התנגדות נחרצת לאיחודה של הקרן עם קרנות אחרות. עמדה, אמרו אתמול בהתאחדות התעשיינים, לא השתנתה; נגיב רק לאחר שתתקבל החלטה בהנהלת הקרן.

שתי הקרנות שהבטיחו באופן מוחלט את תמיכתן באיחוד הן קרן הפועלים החקלאיים וקרן עובדי הבניין. בקרן הגימלאות המרכזית ישנו מעוז התנגדות אחרון, מצד עובדי קופת־חולים, שלהם משקל רב בקרן. יו"ר עובדי קופ"ח, חיים ברנס, ייפגש היום עם ראש האגף לביטחון סוציאלי, דב פלג, ועם סגנו, אברהם אחיעזרא, ואלה ילחצו על ברנס להסכים לאיחוד. התנגדות תקיפה ונמרצת יותר באה מצד קרן "מקפת". פלג כבר אמר לפני שבועות אחדים, כי יתכן איחוד ללא "מקפת". ישנה גם התנגדות לאיחוד בקרן "נתיב", בעיקר מצד עובדי "כור", שלהם רוב בין חברי הקרן. הנהלת "כור" ועובדי "תיעוש" כבר נתנו הסכמתם לאיחוד.

אברהם אחיעזרא אמר אתמול, כי בהסתדרות מעריכים שיוכלו לעמוד בתכנית המקורית — להציג את הקרנות המאוחדות כבר בחודש הבא.

אודי נחשון

"לחוב החיצוני של ישראל מבנה בריא"

הירחון הכלכלי־פיננסי רב התפוצה היוצא לאור בז'נבה, "אגפי", מקדיש רשימה למצבה הפיננסי של ישראל. לדברי העיתון, קיימת סכנה של חידוש האינפלציה בישראל, ובהקשר זה מוזכר כשלון "תרופות הפלא" האנטי־אינפלציוניות בברזיל וארגנטינה.

האפשרות של כניעה לדרישות שכר במגזר־הציבורי של ישראל היא מסוכנת ומעוררת דאגה בארה"ב, המכסה חלק ניכר מן הגרעון הישראלי, כותב "אגפי".

העיתון טוען, כי חוב החוץ של ישראל מגיע ל־24 מיליארד דולר, וכי תשלום הריבית עליו הגיע השנה ל־4 מיליארד דולר, או 60% מערך היצוא המשוער.

אולם, מבנהו של חוב החוץ של ישראל הוא "בריא", סבור העיתון, להבדיל מברזיל או ארגנטינה: רק 13% מהחוב הם לטווח קצר, ורק 8% לבנקאות הבינלאומית. 10 מיליארדים מהחוב הם לממשלת ארה"ב ועוד כמה מיליארדים ליהודי העולם, "אשר מסיבות מובנות מאליהן לא ירצו לגרום למשבר פיננסי בישראל".

לפיכך, גם ארה"ב מעדיפה באחרונה להעניק לישראל מענקים במקום הלוואות, אך הצד השני של המטבע הוא שתלותה הפוליטית של ישראל בארה"ב גוברת והולכת, מציין "אגפי".

יוסף אלפרין, ז'נבה

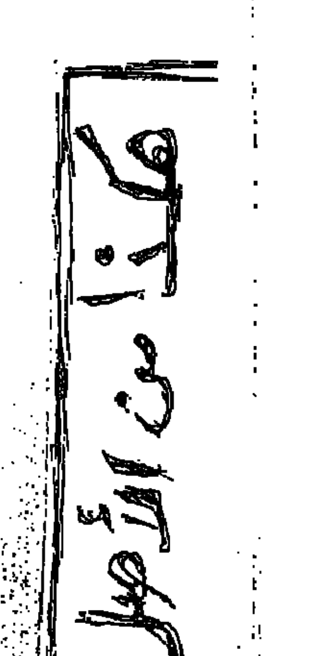

בנק הפועלים הקים חברה לניהול תיקי השקעות

לחברת "פעילים, ניהול תיקי השקעות בע"מ", מקבוצת בנק הפועלים, מונו חברי דירקטוריון, והחברה עומדת להתחיל לפעול תוך מספר שבועות. כיו"ר הדירקטוריון מונה עורך הדין ד"ר שלמה פלד, שישמש כדירקטור חיצוני לחברה.

כדירקטורים חיצוניים נוספים ישמשו פרופ' גדעון פישלזון מאוניברסיטת תל־אביב, וד"ר בן עמי צוקרמן מחברת סולל־בונה, שהיה בעבר ממונה על שוק ההון במשרד האוצר.

חברים אחרים בדירקטוריון יהיו: אריה אבנר, סגן מנהל כללי בבנק הפועלים, ממונה על יחידות הפאסיבה והשיווק בבנק; אליהו בן עמרם, ממונה על ניירות ערך ופקדונות קצרי מועד; פתחיה בר שביט, מנהל המחלקה הכלכלית בבנק, ואריה אידלסון, מנכ"ל חברת "פעילים".

מאזני בנקים 1986

ירידה של כ־18% ברווחי ברקליס־דיסקונט

הרווח הנקי של בנק ברקליס דיסקונט ב־1986 הסתכם ב־9.4 מיליון ש"ח, ירידה של 18 אחוז לעומת 1985. התשואה נטו על ההון העצמי היתה כ־18 אחוז.

מנכ"ל הבנק, משה נוירדפר, שמסר אתמול את הנתונים בפגישה עם עיתונאים, אמר כי למרות הצמצומים במרווחים הפיננסיים והקפאת העמלות, הבנק הצליח לשמור על רווחיות "משביעת רצון", עקב מדיניות עיסקית גמישה והגברת היעילות התפעולית. לדבריו, בשנתיים האחרונות נסגרו 6 סניפים של הבנק ומספר העובדים ירד ב־11 אחוז ומגיע היום לכ־770 עובדים. "הגענו לתחתית האפשרית מבחינת מספר עובדי הבנק הנדרשים. כן צמצמנו בשנה שעברה באופן דראסטי את הפעילות שלנו בתחום היהלומים, לאחר שבתקופת השיא היינו מעורבים בשוק זה בהיקף של 130 מיליון דולר בהלוואות ליהלומנים," אמר נוירדפר.

עוד מסר, כי הבנק ביצע בשנה שעברה את כל ההפרשות הדרושות לחובות מסופקים, בסך 3 מיליון דולר.

מאזן הבנק מסתכם בכמיליארד ש"ח, ובשנה שעברה חל בו גידול זעיר בשיעור של כאחוז אחד. פקדונות הציבור הסתכמו ב־870 מיליון ש"ח וההון העצמי היה בסוף 86 כ־60 מיליון ש"ח. בהלוואות לציבור חל גידול של כ־23 אחוז והן הסתכמו ב־315 מיליון ש"ח.

א.נ.

■ בשנת 1986/87 מכרה חברת "עמידר" כ־5,000 דירות בכל רחבי הארץ, מהן 1181 בגליל, בדרום ובירושלים, והשאר במרכז הארץ. על־פי הנחיות משרד הבינוי והשיכון, מאפשרת "עמידר" לדייריה לרכוש את דירותיהם המוחזקות בתנאי שכירות. משרד הבינוי והשיכון אף מעודד את הדיירים ליהפך לבעלי דירותיהם וקבע תנאים נוחים שיקלו על תהליך הרכישה.

העורך הכלכלי: צבי טימור

מחול ראשון

וינה מביטה אל עברה

מאת גיורא מנור

באלט האופרה של וינה סיים זה עתה את סיורו בארץ. אפילו גשמי הזעף, שפקדו את ירושלים בסוף השבוע לא מנעו מהצופים לבוא לתיאטרון, כדי לחזות בתוכניתה השנייה של הלהקה, המוקדשת כולה ליצירות יירי קיליאן, וזו, שבה מצוי מה שרבים, בעצם, ציפו לקבל מהאורחים מאוסטריה: באלט חצרוני מצוחצח, מרהיב בצבעיו וחסר תוכן כלשהו. אבל גם לתוכנית־קצפת זו הכניסו האורחים משהו בעל משקל: ראשית את „שיר ערש" מאת קיליאן, ושנית משהו נדיר ווינאי לא פחות מהוואלסים שליוו את המחרוזת „תמונות וינאיות" (שהעמידה מנהלת החזרות של הלהקה, גרלינדה דיל ביד אמונה.)

כוונתי ל„מחולות ויזנטאל", יצירות מיניאטוריות מצויינות מראשית המאה, ששיחזרו וילמה קוסטקה ואריקה קניזה, שהספיקו עוד בנעוריהן להשתתף בלהקתה של גרטה ויזנטאל המקורית, באמתחתם של האורחים שמונה ריקודים כאלה, והפעם בוצעו שלושה בלבד — וכל אחד מהם פנינה בפני עצמו. הפסנתרן וינפריד ואן דן הופה ליווה תחילה את חמש הרקדניות, שביצעו את „שושנים מן הדרום", לצליליו של יוהן שטראוס, אחר כך השמיע את האנדנטה מתוך הרביעייה של שוברט, ומרילואיזה יסקה ויולאנטה וייפריד ביצעו את הדואט „העלמה והמוות", ואת הקטע המסיים „מחול דורכות הגת".

בראשון ניכרת היטב השאיפה לחופש מהסימטרייה של הבאלט הישן, שממנו רצתה גרטה ויזנטאל להשתחרר. הרואט בין המוות, הלבוש גלימה שחורה, רחבה, בה הוא מכסה לבסוף את הנערה לדין בנערה הנעלמת בקפלי־החושך הללו כאילו באמת בלעה אותה השאול — הזכיר בצורה מדהימה את תנועות פיסת־היד האקספרסיבית, שאנו מכירים מתצלומיה של גרטרוד אחרת, וינאית אבל גם מאוד שלנו, גרטרוד קראוס, כמובן. גם התלבושות — שמלות נאות ביותר, הסובבות את הרקדניות בקארוסלות נעות ב„שושנים מן הדרום", שעיצבה איס מריה שלוינגר, העלו גם הן זכרונות על גרטרוד קראוס.

אם המחול המודרני שלאחר מלחמת העולם הראשונה היה, בעצם, ביטוי מחולי לאקספרסיוניזם. הרי ויזנטאל ובני דורה, שפעלו עוד ערב מלחמת העולם הראשונה, שייכים למעשה לתחום האימפרסיוניזם. המחולות הללו נראים כמין אקווארלים, מלאי רגישות ואפילו תום, ואין בהם הזוויתיות, ההרגשות הבוטות והסמליות, השולטת ביצירות הדור שבא אחריהן, המכונה „המחול המודרני".

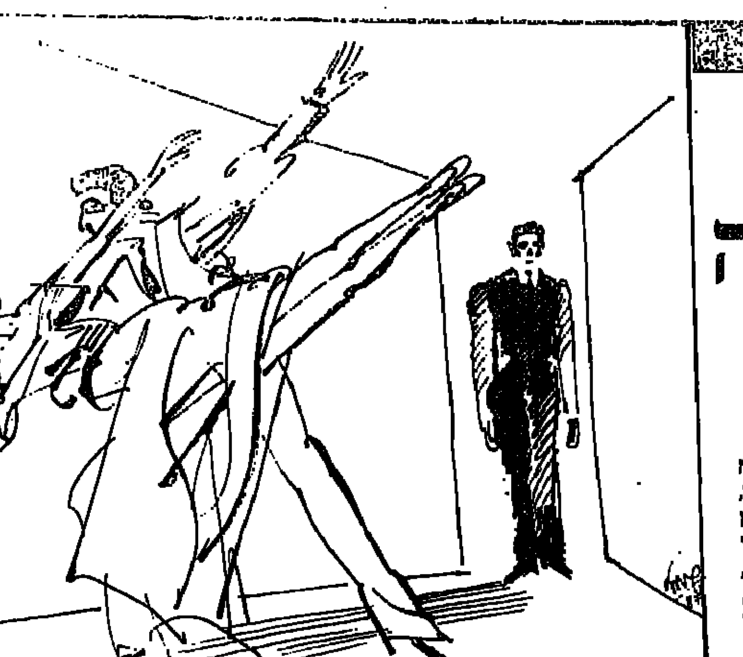

„שיר ערש" — עבודה יוצאת דופן

אבל אין זאת אומרת, שויזנטאל לא היתה מודרנית ומהפכנית, להיפך, אלא שהיא עשתה את המרד שלה באווירה שונה מזו ששררה בעולם, שאיבד את תומתו בזוועות ארבע שנות ההרג הנורא. חידוש מחולותיה של גרטה ויזנטאל הוא לא רק מעשה חשוב של שיחזור ההיסטוריה, ושיעור מאלף לכל מי שמבקש להבין את תולדות המחול המודרני, אלא גם מצדיק את עצמו מבחינה אמנותית, וגורם הנאה אסתטית רבה.

בעצם היה נחוץ להעלות תחילה את „תמונות וינאיות", ורק אחר כך לעבור לגרטה ויזנטאל, כדי להמחיש, כנגד מה התמרדה זו בשעתו. כל הצבעוניות המתקתקה וחסרת הדאגות הזאת של נערים ונערות, המחוללים בין תפאורות מצויירות של גן או טרקלין — שחלק מהקהל בא למופע דווקא בגללה, ומחא כף בהתלהבות — אף שבוצעה בחן ובמיומנות, נראית פאתטית משהו מול התום הויזנטאלי או הברק של יצירותיו של קיליאן.

קשה לאתר מבצעים בודדים בחבורה הגדולה הזאת, אבל אפשר לציין לשבח את אידינה לברייכה ב„פרפטואום מובילה", שהיה מעין מעבר בין הקטעים ההמוניים, ואילו הפרטנר שלה לרואט חסר־המנוחה הזה, גיולה הארנגוזו, ניסה בכל כוחו לקפוץ עוד יותר גבוה, ולהסתובב בשיא המהירות, עד שמאמץ עורף זה קצת הפריע ליהנות ממיבצעיו הוירטואוזיים, וגרם לתחושה של איי־שקט, שאינו שייך לעניין.

אין ספק, שהכוכב האמיתי של הביקור היה יירי קיליאן. „שיבה לארץ לא נודעת" הוא יצירת מופת בפיסוליות הנפלאה שבה, כשהכוריאוגראף מצליח לעצב מצב־רוח באמצעים מעטים. אילדיקו פונגור הצטיינה בקו עדין אבל נחרץ בדואט ובטריו, ורק איפוק־יתר של אחרים מהרקדנים במחול זה גרמה לתחושה של יובש פה ושם.

וב„סימפוניה כ־דו" מאת היידן הרשו לעצמן הוינאים את החופש האמיתי, הנדרש על ידי הכוריאוגראפיה המבריקה. אם לנסות ולהבדיל בין הגירסה הוינאית של המחול ההיתולי הזה לבין הביצוע של ה„נדרלנדס דנס תיאטר", אפשר אולי לומר שההולנדים יצרו פארודיה על מוסכמות הבאלט, ואילו הוינאים רקדו את עצמם. מנקודת ראותו של הרקדן המורגל לכל מה שעלול לקרות על הבימה, ונימה אישית זו הוסיפה חמימות להלצות ותנועתיות. הפעם נוספו עוד חלקים לגירסה המוכרת בארץ, ואפשר לתאר, שלרקוד את „הסימפוניה של הטעויות". זו לאחר „תמונות וינאיות" היתה יוצרת ניגוד נהדר בין נושא הקאריקטורה לקאריקטורה.

בשתי התוכניות נכלל „שיר ערש" מאת קיליאן, עבודה יוצאת דופן בקאנון של מחולותיו. הפסיכולוגיזם של אלגיה זו על מותה של נערה, לצלילי הקונצ'רטו של אלבן ברג, שכולו זעקת־כאב אדירה, הפריע לי לא מעט. בלי ספק יש במחול זה רגעים נהדרים — כגון הרגע בו הנערה כאילו נקרעת ממש בין שני גברים, או הרואט והטריו עם המוות, האורב לה בפתח (היינץ היידנרייך, שהאיפור שלו, שנראה כמסיכה של שלד, היה מוגזם, לטעמי).

וכך זכינו לראות בסיור אחר שלוש עבודות של כוריאוגראף מודרני מעולה, שיחזור מצויין מראשית המחול החדש של המאה ה־20, ואלה המבקשים להם כבאלט את השטרודל וה„סאכר־טורטה." אף הם באו על סיפוקם.

מסך ראשון

בטעם סיני

מאת נפתלי עירוני

„סינים סינים" מאת: מארי שיסגל; תרגום וביומי: ניקו ניתאי; תפאורה: איציק חנית; מוסיקה: יצחק ינקלביץ; תאורה: חני ורדי; בתיאטרון הסימטה.

„סינים סינים" מאת שיסגל היא קומדיה בנוייה יותר על פי כללי הפרסה, כי אין למצוא בה מיבנה מתוחכם של עלילה והיתפתחות פסיכולוגית של הדמויות. מעמידים אותנו בפני סיטואציה מאוד מוזרה, מצב קיים אשר לא ניתן להסביר. אבל יש להשלים עמו. שיטה זו לתאר מצב מזכירה את תיאטרון האבסורד. שהוא בעצם יורשו המודרני של הפרסה הקלאסית. הצופה מופתע מהעלילה, לאו דווקא בגלל סיבות ראציונליות. אלא נכנס למעין הלם. אשר נגרם על ידי תמונת מצב בלתי רגילה המרכיבה מטאפורה בימתית.

הנושא של המחזה הוא מאוד אופנתי — חיפוש אחרי הזהות, אחרי שורשים, הורים ביולוגים וכו'.. הבן אמריקאי, בן להורים סינים צהובים בעלי מכבסה ברובע יהודי בניו יורק, כאשר הוא רוצה להתחתן ולבנות לעצמו מעמד מכובד בתוך החברה, מגלה חברתו, שההורים הם סינים אמיתיים. גם הוא מנסה להבהיר את הבעייה הזאת, זמן רב ואינו מצליח לקבל מצד הוריו תשובה מספקת. ההורים מרוגזים ורואים בזה פגיעה בזהות הלאומית שלהם. החברה של הבן, המבקרת בביתם, מתנהגת בצורה בלתי הולמת, הנוגדת את מוסכמות הנימוס הסיני.

לעומת זאת הבחורה השנייה המועמדת של ההורים, היא בחורה סינית אמיתית, אשר מיתנהגת על פי הסגנון הסיני, למרות שבסופו של דבר היא מוכנה לכל בדיוק כמו בחורה מודרנית אמריקאנית.

תיאור זה של העלילה אינו מסביר דבר. הקונפליקט האמיתי מיתפתח ומיסתתר מתחת לפני שטח של העובדות החיצוניות. הבימוי של ניקו ניתאי הצליח להעביר את המשחק מהמציאות הקרובה העובדתית לתת־מציאות עמוקה יותר מעניינת בהרבה. הבימוי מבוסס עד לפירטי פרטים בכללי ההיתנהגות הסינית.

דבר זה נעשה בעזרתם של יועצים סינים, אבל משמעותו אינו בתחום התיעודי אלא דווקא בתחום האמנותי. נוצר ניגוד חזק וחריף בין שני עולמות של מנטאליות, היתנהגות, מוסר, ביטוי בין העולם המערבי ועולם התרבות הסינית. ההרגשה היא שלא ניתן לפיים בין שני העולמות הללו, על ידי הידברות ראציונלית, כי ההבדלים שהם כה עמוקים, נובעים מתפישת עולם שונה לחלוטין. תחושה זו בונה את אפקט האבסורד של ההצגה, ותואמת את כוונותיו של המחזאי.

ניקו ניתאי יודע לגוון יפה את הניגודים בזה שהוא מארגן ניגוד נוסף. הניגוד הנוסף הוא דווקא בקבלת הפנים היפה, שההורים הסינים מכינים לבחורה הסינית. בהיזדמנות זאת כל אלמנט משתלב באווירה של שלווה והבנה. הבחורה הסינית מוכנה למלא אחר כל הדרישות של הבחור, כולל מגע מיני, כמובן בצורה סינית נימוסית. ההורים אינם מרוצים ודואגים לקשט את המכבסה שלהם בציורי ארוטיים — נועזים על פי תפישתם של הלבנים, אבל מקובלים ולגיטימיים על פי המינהגים הסיניים. בהיזדמנות זאת יש לציין את התפאורה המוצלחת של איציק חנית שהיא תיפקודית וחיסכונית. הצבעים המיתקפלים שירתו בצורה טובה את הצרכים של ההצגה, המאורגנת היטב במקום מצומצם. בתוך התיזמור הטוב המקצועי הזה יש המוסיקה של ינקלביץ והתאורה של חני ורדי תרמו את שלהם.

המשחק של ששי סער (מר לין) הוא משכנע, כי הוא נתן ביטוי לרגש דווקא בנוח סינית בלתי קונבנציונלית. כך אפשר היה להבין, שגם הסינים המאופקים הם בני אדם בעלי רגשות אנושיים, העלולים להתפרץ לעיתים.

המשחק של נטע פלוצקי ניצל את הנתונים הטבעיים שלה, שניתן להעריך כתנועה המובילה למשמעות. הבעת הפנים והמחוות מבטאים כוונות ורגשות, מבעד המילה היא הרבה יותר מאופקת, ואיננה תוחמת להדגשת־יתר של המשמעות המילולית.

קונפליקט חריף בין שני העולמות בתמונה: ששי סעד, עירית שלג וגיל אלון

אפשר היה לקרוא על פניה וכתנו עיניה כל מיני רגשות מוסתרים היטב. אישה מלאה תסכוכים, קינאה, משטמה אשר מקיימת את כללי המשחק באיפוק מירבי. גב' לי (נטע פלוצקי) מהווה כך דמות מנוגדת למר לי המיתפרץ, הרגזן. גיל אלון (ציטסר לין) ועירית שלג (גלדיס הופמן) שיחקו טבעית, נטולה, צברי ומשכנע.

קונצרט ראשון

ביצוע מרתק

מאת אביבה שלח

קונצרט ראשון בסדרה בת־3 תוכניות של רביעיית בארטוק. התוכנית: היידן — רביעיה בסול מינור אופ. 74 (3); בארטוק — רביעייה מספר 3; ברהמס — חמישיה לקלרנית אופ. 115, עם אלי חסין (קלרנית); מוזיאון תל־אביב. 17.3.87.

שיתוף הפעולה רב־השנים של חברי רביעיית בארטוק הפך אותם לאנסמבל מגובש מאוד. בעל תפיסה אחידה ומצלול מאוזן ויפה המקבל ביטוי מלא ביצירות שהם מנגנים. כך ברביעייה של היידן. קלאסיקה מובהקת עם קריצה רומנטית. כולה פשטות ונועם לצד רגישות רבה.

הרביעייה השלישית של בארטוק, שיא של מיצוי ותמצית. עוצמה וריכוז עילאי. הביצוע היה מרתק לכל האורך, במרכיביה המסורתיים ובחידושי הטכניקה הזועקים לקראת סופה.

חמישיית הקלרנית של ברהמס, מן היפות ביצירות המוסיקה הקאמרית. ביטוי נדיר של עוצמת רגשות על כל היבטיה: אהבה, געגועים, יסורים וכאב. אלי חסין וחברי הרביעייה הביעו את היופי הנדיר הזה, בביצוע מושלם.

מופע

שלמה ארצי, שתי הופעות אחרונות בהחלט...

מאת עומר ניר

כבר אי־אפשר לסמוך על פרסומים בעיתון. אומרים לבנאדם הופעה אחרונה בהחלט, וכעבור זמן לא רב מבקשים סליחה ומודיעים שיש עוד כמה הופעות בדרך. זוכרים כמה פעמים נתן שלום חנוך הופעה אחרונה בהחלט של „מחכים למשיח"? עכשיו תורו של שלמה ארצי.

הוא ישוב עם „לילה לא שקט" שלו לשתי הופעות בסינרמה, שכפי הנראה, גם יוקלטו לטלוויזיה ואולי יוקלטו לתקליט „חי". הופעה ראשונה תתקיים ב־21 במארס והופעה נוספת (אחרונה בהחלט) ב־18 באפריל. לצורך כך יטיסו ארצה את כמבי המפורסם, שהיה אחראי לתאורה ולאפקטים והוא מתפרנס מזה יפה מאוד באנגליה.

יחד עם שלמה ארצי יופיעו על במת הסינרמה חברי הלהקה שליוותה אותו עד הנה — מאיר ישראל, עדי רנרט, רני הוכמן, עמוס הדני ומיכה מיכאלי. מבטיחים גם תוספות... נראה.

קולנוע

הקורבן הנשי הניצחי

„ללא רחמים" — בקולנוע „פאר" בת"א החל מ־20.3

הצלה מזרועות הסדיסט הצרפתי. בתמונה: ריצ'ארד גיר וקים באסינגר

מאת יעל ישראל

האם לא נמאס לקים באסינגר לגלם את דמות הקורבן הנשי הנצחי של הקולנוע האמריקני? „ללא רחמים" הוא סירטה השלישי ברציפות. בו היא מגלמת אשה־קורבן במערכת יחסים סאדו־מזוכיסטית, שבוייה לגחמותיו של גבר סאדיסט פתולוגי.

ב„תשעה וחצי שבועות" של שכרון חושים של אדריאן ליין היא גילמה אשה צעירה השבוייה בפרשת אהבה אובססיבית והרסנית לצידו של השחקן מיקי רורק, שגילם סאדו־מזוכיסט שארמנטי שמתעלל בה ב„אהבה" במיני עינויים משונים. ב„אהבה מטורפת" של רוברט אלטמן לצידו של השחקן־מחזאי סם שפארד, היא היתה אחותו למחצה ואהובתו של גבר מטורף, שמענה אותה ומושך אותה חליפות. ושוב היא חוזרת לתפקיד הקורבן הכנוע בסירטו של ריצ'ארד פירס („קאונטרי"): „ללא רחמים", הפעם היא משועבדת לסאדיסט צרפתי אלגנטי מניו־אורליאנס, שרכש אותה בילדותה, ומאז הוא שליט בלעדי על גופה ונשמתה. בסרט זה היא אפילו אנלפבתית, ולכן אינה מסוגלת להשתחרר ממנו. עד שבא השחקן ריצ'ארד גיר שמגלם את דמותו של שוטר קשוח, המתאהב בה ומצילה מידי הסאדיסט. ממש סיפור קורע לבבות. שמתאים לסרטי ג'ורג' עוקדיה.

באסינגר, בעלת עיני האיילה הכחולות והנפחדות וגוף חטוב הרוטט חליפות מיראה ותשוקה, משמשת בסרטיה כמוקד גירויים לכל מיני צופים סאדיסטיים. גברים חומדים בה ומפחידים אותה, והיא מגישה להם בהכנעה מזוכיסטית את גופה המרטט, החטוב והאירוטי כמתנה, ואפילו נהנית מזה. סרטיה — פרי מחשבה גברית מעוותת וסוטה — הם ממש תשדירי שירות לאונס, מעודדים את הגישה הפרמיטיבית, לפיה אשה נהנית להילקח בכוח.

על באסינגר היפהפיה אמרו כבר שהיא „מרלין מונרו הבאה" ולהבדיל „מריל סטריפ הבאה". אבל באסינגר החושנית כמונרו, חסרה את הכריזמה הקולנועית הייחודית של „האגדית". מונרו התברכה לא רק בחזה שופע אלא גם בחוש הומור, ואף שלרוב גילמה את דמות האשה־ילדה, לעולם לא היתה קורבן נשי קלאסי, תמיד התמרדה או עמדה על שלה, ומקסימום הפעילה חינחונים ילדותיים הממיסים לבבות גברים קשוחים כדי להשיג את מה שהיא רוצה.

כיום באסינגר היא השחקנית היחידה בבד האמריקני שבמאים מנצלים את נתוניה הפיזיים המרשימים ואת מראה השביר לבניית „סמל מין" חדש בסרטים עם מסר שוביניסטי מוצהר ומקומם. בין עשרות סרטים פמיניסטיים בהם מככבות במרץ סטריפ, פונדה ואחרות, היא היחידה שמגלמת את האשה הטוטאלית שכל קיומה מותנה לתנוחה מאוזנת כחתולתו של גבר בעלתן. היא אינה היחידה שמשתמשת במיניותה ובנשיותה. הכוכבת קטלין טרנר מוכיחה בסרטיה שאפשר להיות סקסית ונשית וגם לגלות אופי ייחודי. נוכחות כריזמטית ואישיות חזקה, לרוב חזקה מעמיתיה הגברים. אולי בסרטיה הבאים תיגאל באסינגר מהסטיגמה של „אשה קורבן" וייתנו לה הזדמנות להפגין את כישורי המשחק שלה ולא רק את נופי חמוקיה הנפלאים. בקרוב נראה אותה בקומדיה של בלייק אדווארדס: „פגישה עיוורת" לצד ברוס ווליס, ובסרט „נאדין" לצידו של ג'ף ברג'ס.

אל תאמר: שאריות; אמור — עודפים

מתחת לווה מראות ענק, באחד מחדרי הלימוד של בית־הספר למלונאות תדמור, הדגים השף חיים כהן מה אפשר לעשות מעודפי מזון. הוא מתעקש על עודפים, ולא שאריות, כי שאריות זה משהו לא כל־כך סימפטי. אם הגשת לאורחים קציצות שנשארו מאתמול, כולם יודעים שאכלו שאריות. אבל מאפה בשר ברוטב בולונז, שהוכן מעודפי אותן הקציצות — זה מעדן בפני עצמו, המכבד את הטבח ואת הסועדים.

השף חיים כהן הוא חבר ארגון אשפי המטבח, מורה לבישול וחבר פעיל מאוד במועצת המערכת של הירחון „מזון ומטבח". והוא גם מומחה במיחזור המזון, כמו כל המבשלים הגדולים, המולכים על מטבחי מלונות חמישה כוכבים, מסעדות • חמישה מזלגות או בתי מיליונרים. חיים כהן הוא השף של קבוץ נען.

„מזון ומטבח", המוגדר כ„כתב־עת להזנה מוסדית ולתעשיית המזון", קיים ארבע שנים. הוא מוצא בעריכת אסתר שלו.

לעריכת הירחון הגיעה שלו במקרה. במקצוע, לדבריה, פעם היתה מורה. עשתה את ראשון בספרות, מקרא ולשון ולימדה תיכון ברמת־השרון. לאחר שהחליטה לעבור הסבה מקצועית פנתה לפירסום ויום אחד באה ל„דפי זהב" להציע את מועמדותה למשרה פנויה. במקום זאת ערכו לה תשאול ובסוף הציעו לה לערוך את הירחון. היא בת 40, נשואה, אם לשלוש בנות (15, 13, 8) ומקדישה לעבודה בירחון הרבה מאוד זמן. גם להשתלמות, כי אין לה כל השכלה פורמלית בנושא והיא קוראת ולומדת ונעזרת בספרות מקצועית ומודה שכתבותיה אינן מדעיות.

על החלק המקצועי־מדעי אחראית במערכת (בת ארבעה אנשים פלוס שני אנשי מכירות) יעל דולב, תואר שני במיקרוביולוגיה. ואנשי מועצת המערכת, כמובן.

מועצת המערכת קובעת את הקו המקצועי. חבריה — כל אחד מהם מומחה בתחומו וכולם פועלים בהתנדבות) מציעים נושאים. מפנים אל הכותבים או המרואיינים ואחר־כך קוראים את החומר לפני פירסומו. לכן — מדגישה אסתר שלו — פשוט אין אפשרות שיכתבו אצלנו שטויות.

לדברי המו"ל — דפי־זהב — מודפס הירחון ב־8000 עותקים מדי חודש; 1000 עד 1500 מהם נמכרים בקיוסקים, תמורת 2.8 ש"ח הגליון, למינויים זה לא יוצא יותר זול — 39 ש"ח בשנה, כולל דמי משלוח — אבל נחסך מהם החיפוש. אילו הייתי אחראית על מטבח מוסדי, מכל סוג שהוא, הייתי תופסת מציאה כזאת, גם אם תמורת כמעט שלושה שקל שלי אפיק תועלת רק ממאמר אחד בחודש. אנשי מקצוע — אני בטוחה — מוצאים בכל גליון יותר ממאמר אחד מועיל.

בגליון מרץ מוקדשים ארבעה עמודים ברוטו (כולל תצלומים צבעוניים) לסלטים, תוך הדגשת הצד האסתטי וזה לא רק למקצוענים; שלושה עמודים פלוס העברה — לבדיקות חושיות של מוצרי מזון ואל תשאלו אותי מה זה, למרות שהמחבר, ד"ר יורם מלבסקי (טכנולוג מזון, יועץ לגופים בינלאומיים), משתדל לכתוב בצורה מאוד פופולרית: יש מאמר בסדרה על אריזות — והפעם: אריזות פח, המשך הסדרה על עיבוד בשר, כתבה מרתקת של יעל דולב על צמחי מרפא, ורפורטז'ה על מגמת „מסעדנות" בתדמור. במדור העיתונות המקצועית מדווחים על המגמות בחיפוש אחרי מוצרי מזון חדשים בתעשיות, וחדשות המזון בארץ ובעולם, ומוצרים חדשים, ומדור העוסק במרכיבי המזון והדן הפעם באבץ, סליניות ומוליבדן. וכמובן — כתבה כמעט מרכזית, שלכבודה הדגים השף חיים כהן את אומנותיו — „ניצול ומיחזור מזון, או: מה עושים עם אוכל שנשאר", מאת אסתר שלו.

אני, שבגלל המלחמות והמצור והצנע, חונכתי לא לזרוק מזון, ראיתי את עצמי כמומחית בנושא. אבל לא — יש לי הרבה מה ללמוד. הידעתם שמעודפי כבד ניתן להכין ממרח, כבד קצוץ, כופתאות, מילויים לבצק, גולש ומאפה בצק עלים? ומתפוחי אדמה מבושלים עושים, למחרת, מחית או בצק, מילוי לבצק או פשטידה, פשטידה ספרדית או קרוטונים, לביבות או סלטים קרים. ואם נשאר מעט — משתמשים בהם לעיבוי גולשים, רטבים ומרקים...

אין לך דבר שאי־אפשר למחזר ולהפוך למעדן שלא יסגיר את מקורו — מבטיח השף כהן, טבח — לדבריו — פותח את היום ב„בוקר טוב" שהוא אומר למקרר, בודק מה יש בו, ומחליט מה ניתן לעשות בזה.

אגב, עודפים אצל שלו וכהן זה לא רק אוכל מעובד. אלה גם ירקות או פירות שאיבדו את טריותם ומראם אינו מעורר תיאבון, או כנפי עוף והודו, שבדרך־כלל מבשלים (צולים) כחלק מהמנה, והכל, כי ניתן להכין מהם מנות עיקריות דה־לוקס (כמו מספר־ריבס), בפרט במטבח מוסדי שבו מצטברת כמות רצינית.

בכל מקרה — חשבו אנשי הירחון — טוב מראה עיניים מסתם קריאה בעיתון, וטעימה עדיפה עוד יותר, ואירגנו את ההדגמה בתדמור פלוס ארוחה שלמה שכמוה ניתן להכין מעודפים, כולל עוגה יבשה, שחוממה וצופתה ברוטב חם.

צב"ש

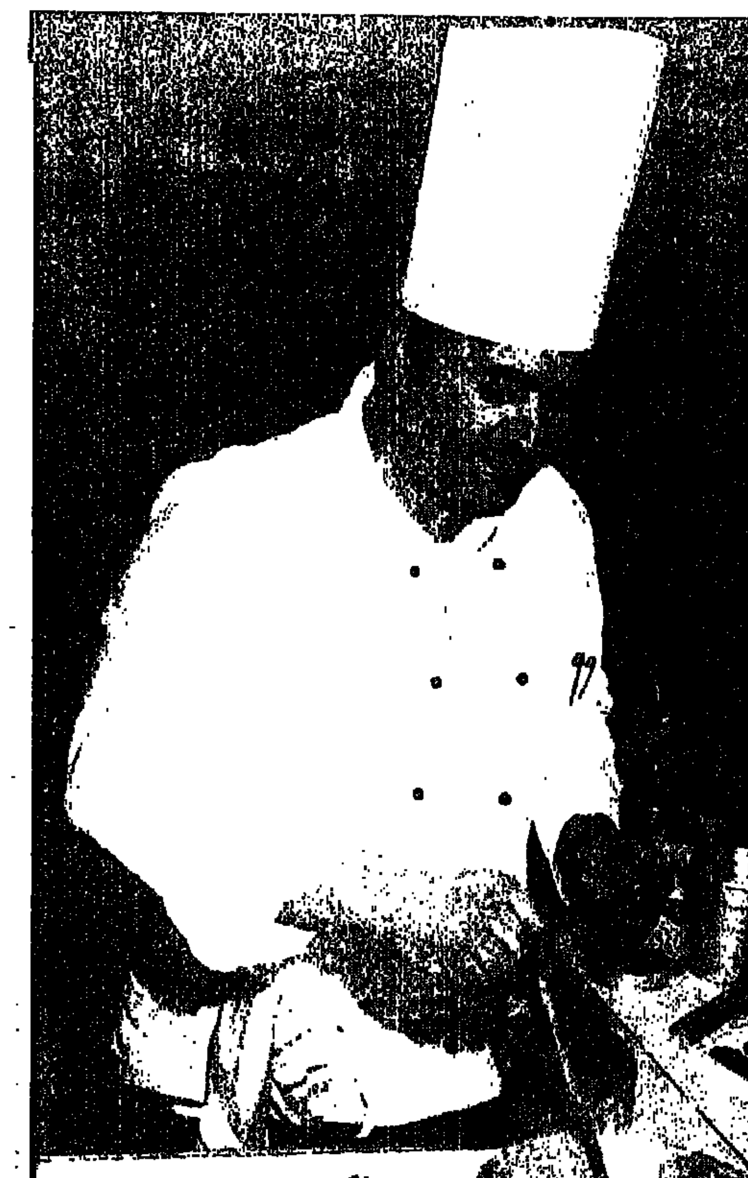

השף חיים כהן מדגים ניצול ומיחזור עודפי מזון

מטעמים מעודפים

הצעות של השף חיים כהן, מנען. כל המתכונים ל־10 מנות.

ג'לוזי

מאפה, המורכב מבצק עלים, שהמלית שלו עשויה להכיל עודפים של בשר, אורז וירקות. המתכון מבוסס על שאריות בשר מבושל, אך אפשר להמיר את הבשר בכמות זהה של כבד או דג.

1 ק"ג בצק עלים; 250 גרם אורז חלוט; 650 גרם פרוסות חצילים מטוגנות 500 גרם פרוסות עגבניות טריות; 3 ביצים קשות; 250 גרם פטריות שמפיניון מטוגנות במעט שמן (אם יש); 250 גרם בצל קצוץ ומטוגן; פטרוזיליה; מלח ופלפל לבן; שומשום.

מרדדים את הבצק לעלה ברוחב 10 ס"מ ובאורך התבנית. מניחים את העלה בתבנית, ועליו, במרכז, לכל האורך, שכבה של אורז (חשוב מאוד, תפקיד האורז לספוג את הנוזלים, כדי שהבצק יתאפה ולא יתאדה), פרוסות חצילים, רצועות של כבד (בשר), פרוסות עגבניות, פלחי ביצים קשות, בצל מטוגן, פטריות (אם יש), ופטרוזיליה קצוצה. אם משתמשים באוכל מעובד אין צורך לתבל בין השכבות.

סוגרים את העלה בעלה בצק נוסף, שאורכו כאורך התבנית אך רוחבו 15 סמ' (כדי שיכסה את המילוי), ומדביקים את השוליים בביצה בלולה. לפני שמניחים את העלה העליון מקפלים אותו לחצי וחורצים – בצד המקופל – חריצים אלכסוניים (כשפותחים את העלה יש לחריצים צורה של V) – זה לשחרור האדים. מורחים את העלה העליון בביצה, זורים שומשום ואופים כ־1 שעה בתנור, בחום בינוני.

פורסים לפרוסות עבות ומגישים חם, כמנת־ביניים או כמנה עיקרית, עם רוטב (פטריות, למשל).

קולביאק

אם משתמשים בעודפי דג (ללא עור ועצמות) במקום הבשר או הכבד מקבלים כרוכית רוסית מפורסמת (שאומצה על־ידי המטבח הצרפתי) קולביאק. במקור עושים אותה עם דג סלומון, אבל אצלנו כל דג הולך. למעלה זורים שומשום וקוקוס.

כנפי עוף ברוטב

2 ק"ג כנפי עוף מנוקים היטב, לא מבושלים; מעט שמן (למרוח על הכנפיים); פלפל לבן, מלח, פפריקה מתוקה;
לרוטב א': ½ כוס יין לבן; ½ כוס רוטב סויה; ½ כוס חומץ; 1 כף קורנפלור;
לרוטב ב': 1 כוס ריבה אדומה, חלקה; 1 כוס רוטב סויה; ½ כוס יין לבן; ½ כוס חרדל; 1 כף קורנפלור.

מתבלים את הכנפיים בחומרים יבשים, ומושחים קלות בשמן. מחממים תנור לחום בינוני גבוה. עורכים את הכנפיים בתבנית וצולים במשך כ־20 דקות. מערבבים את חומרי הרוטב, מבשלים על אש נמוכה, מביאים לרתיחה ויוצקים על הכנפיים. מחזירים לתנור למשך 10 נוספות. מגישים עם אורז, תפוחי אדמה מבושלים וכו', ברוטב, כמובן. אפשרות אחרת היא להגיש את הכנפיים בנפרד לצד קעריות עם סוגים אחדים של רוטב.

תרביך צ'יקן קרי

800 גרם עוף מבושל, ללא עור ועצמות, חתוך לקוביות קטנות; 3 כפות בצל קצוץ; 3 כפות גזר חי בקוביות; 3 כפות קוביות תפוחי־עץ (עדיף גרנד); 3 כפות צימוקים; 2 כפות סלרי חתוך לקוביות קטנות (אפשר אמריקאי או טרפס רגיל, כולל גבעול); 3 כפות אפונה משומרת או קפואה; 2 ליטר מרק צח, או נוזל מושלם בטעמו (הטבחים יודעים מה זה); 100 גרם קמח, 100 גרם מרגרינה, ¼ כוס יין לבן; לטעם: מלח, פלפל לבן, אבקת קרי, סירופ פטל, שום כתוש, מעט סוכר, אבל מתקבלת הרמוניה מעניינת מאוד (יש כאן ערבוב של טעמים שנראה מוזר).

ממיסים בסיר את המרגרינה ומוסיפים את החומרים לפי הסדר הבא: בצל, גזר, סלרי, תפוחי עץ, קוביות עוף, קרי, קמח, מרק צח קר, מעט שום. מתחים (מדללים) את הרביכה באמצעות המרק הקר, תוך כדי בחישה נמרצת (כדי לפורר את הגושים). מוסיפים את הצימוקים והאפונה. מרתיחים. מסירים שומן וקצף. מוסיפים את חומרי הטעם, כאשר הטעם המודגש הוא של קרי. מבשלים על אש נמוכה חצי שעה, טועמים ומשלימים את הטעם, אם יש צורך. מגישים על אורז לבן, מאודה.

פשטידה ספרדית

6 ביצים טריות; 2 ביצים קשות מרוסקות; 3 תפוחי אדמה בינוניים, מבושלים, חתוכים לקוביות גסות; ½ כוס גזר מבושל, בקוביות; ½ כוס אפונה מבושלת או משומרת; מלח, פלפל שחור, אגוז מוסקט, כורכום, מעט שמן.

טורפים ביד, תוך כדי בחישה, את כל החומרים יחד. מתבלים בחומרי הטעם. משמנים תבנית מאורכת (של עוגה אנגלית), רצוי רק את התחתית (הפשטידה תופחת, ואם הדפנות משומנות היא גולשת בחזרה; בלי שומן — היא נאחזת בדפנות ונשארת גבוהה). יוצקים את העיסה כדי ¾ מגובה התבנית. אופים בתנור, בחום בינוני, כחצי שעה. מצננים מעט, הופכים על מגש. פורסים למנות. מגישים חם או קר.

להשתזף בלי שמש

רוצים להיות שזופים מבלי להיחשף לשמש? זה קשה, אבל אפשרי, ובמובן גם עולה בכסף.

מכון ושמו מרכז לפוטותראפיה ולשיזוף מבוקר שקיבל את אישור משרד הבריאות מציע שיזוף לבריאים וכן לחולי פסוריאזיס (מחלת עור קשה) הטיפול בנורות ו־י. אי. המקרינות אור אולטרה סגול מסונן וכן מצויידות במראות המכפילות את עוצמת הקרינה.

ניתן לשזף רק את הפנים כפי שמבקשים כיום אנשי עסקים הרוצים להראות צעירים, או את כל הגוף דבר המבוקש על ידי נשות קאריירה וכו'. יש גם אנשים הרוצים להראות בשיזוף מלא גם בחורף או כאלה הסולדים משפת הים, אך לא מעור שחום. לשיזוף מלא מקבלים טיפול במיטת שיזוף דמויית מכשיר קלייה. זמן הטיפול במכון, שיש לו סניפים בשלוש הערים הגדולות, הוא 15־30 דקות. המחיר לשיזוף פנים 15 שקל ולשיזוף מלא 30 שקל. פתוח מ־9 עד 8 בערב במקומות הבאים: בתל אביב: בבית הרופאים ריינס 18, בירושלים: בבית הרופאים בשמואל הנגיד 1, ובחיפה: במרכז פנורמה, שדרות הנשיא 113. הטלפון בת"א: 244588.

מרים גורן

לא כל נשף פורים שמח

שוק פורים של ארגון אמהות עובדות היה במשך שנים החלק המרכזי של פעילות החברות. אחרי שהא.א.ע. היה ל„נעמת" שונה גם קצת האופי של השוק, אבל העיקרון נשאר: חודשים של פעילות בסניפים, שבהם עמלו החברות בהכנת עבודות־יד, עוגיות, פירות מסוכרים, חמוצים וכל מיני מטעמים אחרים שנמכרים היטב. אחרות אספו דברי־ערך כגון תמונות, פסלים, תכשיטים, ומאוחר יותר — גם דברי לבוש אצל היצרנים.

המוזמנים באו בהמונים. הכניסה היתה ללא תשלום וכרטיסי ההגרלה נמכרו בפרוטות. הגיעו מכל חלקי העיר ואפילו מחוצה לה. בשוק היתה אווירה של „מציאות", היו פינות אוכל, שבהן תמורת תשלום קטן אפשר היה לקבל מאכלי־בית (כי הרוב החברות הכינו בעצמן) ומטעמים של מסעדות יוקרתיות שראו בשוק נעמת אתגר ותרמו גם למען פרסומת: היו הצגות לילדים והופעות למבוגרים. הפעם בתשלום, אך הקהל נהנה וסניף ת"א אסף כמה מאות או כמה אלפים, פעם לירות ומאוחר יותר שקלים, קודש למוסדותיו.

מזכירות סניף תל־אביב התחלפו אך אף אחת לא שינתה את המפעל היוקרתי — שוק פורים המסורתי והמפורסם.

השנה — התבשרנו שיש שינוי. במקום חזור על ההכנות לקראת השוק הגיעה לידינו איגרת בזו הלשון: היכונו לנשף פורים משגע באווירת נשפי פורים של תל־אביב הקטנה — ריקודים, הופעות, שתייה כרת, הגרלות ועוד ועוד. גם תוכנית אומנותית הובטחה — תזמורת הטיילת, הלהקה „פנטזיה ברזילאית", הזמר ויין קרדינל ולהקתו עם הזמרת אלה סרג'נט וגם רקדנית הבטן דבי גולדמן, ואיך אפשר בלי תצוגת אופנה של „ראש אנדיאני" עם קולקציית הקיץ? כרטיסי כניסה ניתן להשיג ב־50 ש"ח בסניף נעמת תל־אביב־יפו. אך לוועדי עובדים נמכרו הכרטיסים ב־35 ש"ח.

הנשף היה אמור להיפתח במוצאי־שבת בשעה 10 בלילה. האורחים הראשונים הגיעו כבר בשעה 8. מי שהגיע כמוני כמה דקות אחרי 10, נכנס רק בשעה 11, לאחר שהצליח להידחק לתוך ביתן 31, שבו היה הנשף.

היה זה לילה גשום וקר מאוד, ובכביש לבני התערוכה ניסו מאות מכוניות להתקדם. כבר שם שמענו קללות וכעס גדול על האי־סדר, בביתן 31 היה עוד יותר גרוע. הרצפה היתה מלאה בוץ, האולם קר מאוד וחשוך (תאורה רומנטית) וקהל העצום (הגיעו כ־2000 אורחים), שניסה למצוא לעצמו מקום לנוח קצת אחרי הדרך הקשה, לא מצא כסאות פנויים. ממרחק גדול נראו אמנים על הבמה ומוסיקה בווליום של חתונות הרעישה באוזניים. הבטיחו „שתיה ואכילה כרת" ואנשים התחילו לחפש את המזנון. המזנון עצמו ניצב באולם אחר, שכדי להגיע אליו היו צריכים לעבור מסדרון צר שלא אפשר מעבר ליותר מאשר שני אנשים. מאות אנשים דחפו פנימה, ואלה שדחפו כדי לצאת משם צעקו: „לכו הביתה! אין אוכל ואין שתייה"...

לאחר שבכל זאת הצלחתי להיכנס, מצאתי מולי שולחנות ארוכים מכוסים במפות שהיו פעם לבנות, ועליהן כמה בורקס, חצי אבוקדו, כמה תפוחי־עץ ופירורי אוזני המן. פחדתי שהקהל המאוכזב והכועס, אשר היה מחופש ברובו, יתנפל על מארגני הנשף. אך למזלנו החברות הסתתרו מאחורי וילון, וחברה אחת דאגה שאיש לא ייכנס לשם.

הקהל, אשר רצה לצפות בהופעות, נדחק לכיוון האמנים. אך כיוון שהיו המונים מסביב לבמה אפשר היה רק לשמוע אותם. אלה שמזלם שיחק להם ומצאו כסא, הזיזו אותו קרוב לבמה, ולרוקדים לא נשאר הרבה מקום. וכך כמו הרבה „חוגגים" אחרים, פילסנו גם אנו את דרכנו מהמבוך הזה, החוצה. אגב, יש לציין עוד, כי לא היו מלתחות, והחוגגים היו צריכים להחזיק את מעיליהם בידיהם. גם את בתי השימוש לא יכולנו למצוא וגם לא היה את מי לשאול.

הזעם של הקהל היה גדול והכל דיברו סרה בנעמת, המציעה „להיות גבר ולתת לה יד", ועל כך ש„אנו אפילו אצבע לא קיבלנו". ההערות אשר לסיסמה „הכירי את גופך" אינן ראויות אפילו לדפוס...

כסף לא אספו בנשף זה כי בקושי ניתן היה לכסות את ההוצאות. אבל שם התנועה נפגם — ורוב הציבור לא הבדיל בין סניף ת"א המארגן לבין כל התנועה.

נפגשתי למחרת עם יוזמת ומארגנת הנשף, עדה רבנון, מזכירת סניף ת"א. היא אומרת: האירגון היה משהו יוצא מן הכלל. רצינו לתת לקהל שלנו את נשף השנה. ש„ידעו שנעמת היא צעירה, עליזה, הולכת עם הזמן, ולא דורכת במקום. שוק פורים זה כבר לא מה שהקהל רוצה. בשנים האחרונות היה משעמם ולא הגיעו אלה שרצינו שיבואו. הפשלה של הנשף שלנו היתה מזג האוויר והקהל הלא תרבותי, קהל לא משלנו... הם חיפשו שולחנות וכסאות כדי לשבת, לצפות בתוכנית, לאכול ולשתות. אנחנו הודענו לוועדי העובדים שלא יהיו כסאות. הכנו רק 800 כסאות ל־2000 מוזמנים. רצינו שהחוגגים ירקדו וישתתפו באופן פעיל. לא הכנו מלתחות, כי חשבנו שהחוגגים ישאירו את המעילים במכוניות שלהם.

עדה אינה מבינה על מה הכעס. לדעתה הארגון של הנשף היה מוצלח מעל ומעבר, וההמונים נהנו ואפילו אמרו לה שהיה נורא נחמד.

חיה יוסף

מדור זה ערכה חיה יוסף
צביה בן־שלום בחופשה

שולטים בסמבה

הקרנבל בריו הוא לא רק חגיגה טהורה לרקדנים ותיירים ● החוגגים האמיתיים הם סנדקי המאפיה של ההימורים הבלתי־חוקיים המממנים את הקרנבל, והנותנים את הקצב למשטרה ולפוליטיקאים

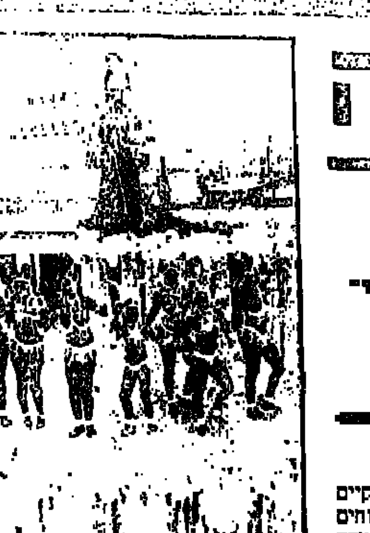

הקרנבל — "חגיגה של כסף בלתי חוקי"

מאת יהודה צור

אירועי הקרנבל בריו־דה־ז'נרו היוו מאז ומתמיד מוקד משיכה לרבבות תיירים מחוץ לארץ, והתקופה הנכספת עבור מאות אלפי עניי העיר. החולמים במשך כל השנה על אותם הימים, בהם ישכחו את העוני המרוד ויתחפשו, בתקווה לאושר, ראווה וחיים ורודים.

אולם מאחורי הפאר, המוזיקה המשגעת, הזיהפויות השחומות והמולת הקרנבל, מסתתרת מציאות הרחוקה מהנעימות העליזה, המאפיינת את אירועי הקרנבל הברזילאי.

ה"ביצ'ירוס", המאפיה של ההימורים הבלתי־חוקיים בברזיל, הם הסנדקים הכל יכולים העומדים מאחורי "המימון", שמאפשר את קיומו של הקרנבל בריו־דה־ז'נרו. הם אלה שמסוגלים בסיוע הכספים האדירים שעומדים לרשותם, להלבין את הרווחים האדירים מההימורים הלא חוקיים בקצב הסמבה. סנדקי המשחקים הבלתי־חוקיים הם למעשה הבעלים האמיתיים של הקרנבל בריו.

בברזיל סבורים, שכוחם לא נופל מזה של ראשי המאפיה באיטליה ומה שוודאי הוא, שהם פופולאריים לא פחות מהמנהיגים הלטינו־אמריקאיים, שהלהיבו את דמיונם של ההמונים כגון: וורגס בברזיל ופרון בארגנטינה. ראשי מאפיה יודעים להיות כמיליונרים, אך הם גם אינם מתרחקים מהמוני העם ובכיסם תמיד מטבעות ושטרות כסף, אותם הם מפזרים ביד נדיבה, כאשר מבקרים ב"פוולס" — שכונות עוני עשויות פחים הממוקמות בריו.

הבעלים האמיתיים של הקרנבל בריו יונקים את כוחם משליטתם ב"משחק החיות", סוג של טוטו בלתי חוקי, אשר מחזורו לא נופל ממחזור רגיל של בנק בינלאומי, והמעסיק רק בריו יותר מ־50,000 איש. אותם הסכומים מאפשרים לשחד את העקשן שבשוטרים, ולכרסם מהמוסר של הפוליטיקאי המוסרי ביותר. גם אם סבורים שרובו של אותו כסף שחור מולבן בעסקים דלא ניידי, סובבויות להשכרות רכב ומכירתם ומתן הלוואות, חושדים שלפחות חלק מהכספים מממנים הברחות וסוחרי סמים. אולם חלק מאותם כספים אדירים מולבנים במהלך הקרנבל.

לב הקרנבל

תריסר שליטי ההימורים הבלתי־חוקיים בריו הם אלה שמחלקים ביניהם את הרווחים ואת השליטה בפוליטיקאים. כל אחד מהם הוא הסנדק של אחת מאסכולות הסמבה החשובות בעיר. אמנם באורח רשמי באסכולות הסמבה, הלהקות העממיות, שהן ליבו של הקרנבל, מקבלות מימון קטן מן המדינה בנוסף למכירת כרטיסים, אולם עיקר המימון בא להם מ"ביצ'ירו", אשר הוא השליט הכל יכול על השכונה או ה"פוולס", אליה משתייכת קבוצת הסמבה. כמו "ביז'ה פלור", הנחשבת עד היום לאסכולת הסמבה החשובה ביותר, לפחות בעשרות השנים האחרונות.

מוצאם של הרקדנים מהשכונה מרובת הפשע הגדולה ביותר בריו. הסנדק של "ביז'ה פלור" הוא אנסיו אברהו, ממוצא לבנוני. אשר כינויו "טורקו" לא מונע ממנו להתגודר בווילה מרהיבה השמורה יום ולילה על־ידי עשרות שומרי־ראש. שמו של האיש מופיע במקביל ולעיתים קרובות, הן בעמודי רכילות חברתית בעיתונים, והן בריווחים של הכתבים המשטרתיים בעיתונים הנפוצים בריו.

השבועון "קמביו 16" מספר שהכסף של הסנדק מאפשר לשלם את הוצאות הדירות של טרינטה, הנחשב לבמאי מוכשר, שעומד מאחורי זכייתה הכפולה בשנתיים האחרונות של "ביז'ה פלור". הלהקה, שזכתה בפרס ב־86', "מנגירה", השיגה את זכייתה בעזרתם של שני סנדקים, וכאשר הסירו את תמיכתם הכספית בלהקה, היא נותרה במקום השישי בלבד.

בריאות ופוליטיקה

סנדקי ההימורים הבלתי־חוקיים מממנים גם את הקמתם של בתי־חולים, אך גם מפרישים סכומים ניכרים לשיחודם של מועמדים לפרלמנט. אפילו ליונל בריזולה, מושלה של ריו, המסיים עתה את תפקידו, נאלץ להתפשר עם שליטתם של סנדקי ההימורים. סגן המושל ריבירו נאלץ, למרות התנגדותו העקרונית, להשלים עם שליטתם בקרנבל והמשיך לשתף אותם במימונם.

אולם שליטי ההימורים לא מסתפקים בריו וגם בחלקים נרחבים של הארץ שליטתם ניכרת. שיטת המשחק, שהחל להיות נפוץ בברזיל בסוף המאה שעברה, מאפשר כיום לאחיו של מושל מנאוס ליר אמזונס, להמשיך בעיסוקו כראש מאפית ההימורים באיזור, למרות קירבתו למימשל ואולי דווקא בגלל זה. בבירת פרנאמבוקו בחרו התושבים, על פי הוראתם של ראשי מאפית ההימורים במקום, בפקד המשטרה דוס סנטוס כציר לפרלמנט. האיש דווקא גאה בכך ובתמיכתם של שולחיו, וטוען "אנחנו מאורגנים יותר מהמפלגה הקומוניסטית".

אדישות מוסרית

מיליוני הברזילאים אדישים לצדדים הבלתי־חוקיים של המשחק. כל רצונם הוא לזכות בפרסים הנכספים, שיוציאו אותם מעניותם. הם גם אינם דנים בחומרה את ה"בנקאים" העומדים מאחורי ההימורים, וסבורים שאין להשוותם עם פושעים שמחוץ לחוק. אולם המשטרה גילתה שרק בשנה האחרונה לפחות 50 איש נהרגו או נרצחו בריו, בהיותם מעורבים בעיסקי הימורים.

האיש החזק העומד מאחורי ההימורים בריו, והנחשב לחשוב ביותר מבין "בנקאי ההימורים", הוא קסטור דה־אנדרדה, הנחשב לאיש עסקים מצליח. מדי שנה הוא מזמין על חשבונו את האישים החשובים ביותר בעיר, לרבות, אמנים מפורסמים, פוליטיקאים וספורטאים לצפות יחד עימו בקרנבל.

בקמרוטה, המרפסות מהן צופים על הקרנבל אפשר לראות במהלכו, מתערבבים זה בזה, ראשי מאפית ההימורים, בנקאי ההימורים עם הבנקאים האמיתיים והתעשיינים החשובים ביותר של ברזיל. שליטתם של בנקאי ההימורים מאפשרת להם לשחד את השוטרים, המקבלים עבור שתיקתם שכר הכפול משכרם הרגיל, "אצלי תמיד יש כסף עבור המשטרה".

גם אם לעיתים קרובות מדברים בברזיל בצורך לתת תוקף ליגאלי למשחקים הלא חוקיים או לפתוח קאזינו למשחקים חוקיים, כל ההבטחות נותרות רק בגדר של הבטחות, במהלך מסע בחירות. אף ממשלה ואף שלטון אינם מעוניינים להיכנס לעימות עם הביצ'ירוס. אלה כמובן, מתנגדים בתוקף לכל ניסיון להעביר לפסים חוקיים את הטוטו המקומי, כדי לא לאבד את הרווחים העצומים בהם הם זוכים.

פורנו, ספגטי, פאשיזם

הימין השתלט כמעט על כל ערוצי הטלוויזיה בצרפת ● שיראק "המליך" את רובר הרסן איל העיתונות לבוס הערוץ החמישי

מאת ארנון יפה, פאריס

"טלוויזיית שיראק" כמעט בכל הערוצים. לצרפתים יש טלוויזיה חדשה, כמעט נקייה, מטוהרת מן השמאל. ראש ממשלת הימין, ז'אק שיראק, השתלט על כל שש ערוציה, במסווה של "מכירה" מורכבת לשהרורה ממונופול המדינה על פי תכנית הליברליזציה. אך אין זו אלא מכירה מורכבת מזוייפת. הערוצים, שהוחרמו ממקורבי הנשיא מיטראן, חולקו במסדרונות השלטון לנאמני מנגנון המפלגה הגוליסטית והימין הקיצוני.

איל העיתונות, רובר הרסן, שנידון לשלילת אזרחות על שיתוף פעולה עם שלטון הכיבוש הנאצי, זכה כנתח שמן. שיראק נתן לו את הערוץ החמישי. אשתקד, פתח מיטראן ערוץ זה כדי לשלול מהרסן את האפשרות לפתוח ערוץ משלו. עכשיו, המלך הרסן לבוס הערוץ החמישי. מקורבי מיטראן גומרו לשותפות זוטרים. למחרת, עיתוניו "להיפיגרו", "פראנס סואר" ואחרים, הרעיפו שבחים על הסדרות האמריקניות סוג ג', שמקרין הערוץ החמישי, עליהן שפכו עד כה קיתונות של "תרבות זרה".

מונופול המדינה אולי בוטל, אך במקומו נכפה מונופול מפלגתי ממונופול הרסן: אפילו בני־בריתו של שיראק ממפלגות המרכז מקוננים על שקופחו. שיראק לא הותיר להם אפילו פירורים ללקט מתחת לשולחן, לא בערוצים החדשים ולא בישנים.

איש אינו מטיל פה ספק כי הממשלה מימנית בחרה למכור דווקא את הערוץ הממלכתי הגדול "טפ 1", מפני שנבצר ממנה לטהרו ולהשתלט עליו.

ז'אק שיראק — טלוויזיה נקייה מהשמאל.

חזרת האח־הגדול

עכשיו הימין מתאווה להפקיד בידי מנוי את העדיצים. בשנת השלטון הראשונה שלו, חש הימין תסכול: הצירים הגוליסטים בכו מירי שבוע אצל שיראק במיטניון, על התנכרות הטלוויזיה כלפיהם. "מדוע הניחו לשמאל להשתולל בטלוויזיה?"

נבצר משיראק לבצע עריפת ראשים בערוצים הממלכתיים או להכתיב חדשות בטלפון, מערכות החדשות בערוצים הממלכתיים, נפשטו כעצמאיות, ומושפעות השמאלאניות מרי. הטלוויזיות קנו מעט אי־תלות מן השררה תחת שלטון השמאל. הימין קצף, ביחוד בימי מרי הסטודנטים, נגד מריניותו הריאקציונרית. על מסך הטלוויזיה ראו הצרפתים כתבות חיות על איך המשטרה לדיכוי מהומות מפעילה קבוצות אגרוף של הימין הקיצוני לחילול התגרויות. שוטרים לכושים אזרחית, הוצגו בשעה שרגמו חלונות ראווה באבנים. בסנאט אפילו הוקמה ועדת חקירה, שזימנה את הכתבים לחקירה משטרתית על הצורה בה הציגו את האלימות המשטרתית בהפגנות בפאריס. הטלוויזיה, מאוכלסת בעיתונאים שמוסמן על־ידי הסוציאליסטים, הפכה פתאום כלי ביקורתי מסוכן לשלטון, במקום למלא את תפקיד שופרו.

עכשיו השררה שוב תפסה על הטלוויזיה כאח־גדול. היא לא אוהבת טלוויזיה נועזת וחריפה, היא לא אוהבת מראיינים הלוחצים את הפוליטיקאים אל הקיר בשאלות מויקות. השלטון תמיד החזיק במצלמת טלוויזיה כמכונת אמת.

הוועדה, שהימין כונן וקרא לה "וועדה לאומית לתקשורת ולחופש הביטוי", כדי לנתק בין השלטון לכלי־התקשורת, קיבלה כביכול, סמכות לעדית על ערוצי הטלוויזיה והראדיו. אך חבריה פועלים בגאווה כמאריונטות של שלטון הימין, אפילו לא טורחים להסתיר זאת. מינויי מנהלים וחלוקת הערוצים בין קבוצות ההון, הוכרעו בחדרי חדרים במיטניון. למען הרושם, ערכו הצגה בה הופיעו המועמדים לקניית הערוצים בתחקיר לפני הוועדה. שיראק כפה עליה מינוי שני פקידים ממפלגת ר.פ.ר. למנהלי הערוץ השני, "אנטן דו" והשלישי "פ.ר.3", שנותרו בשליטת המדינה.

(רשימה ראשונה)

קונסטנטינובסקי: נצחון חוץ למכבי נתניה ומכבי חיפה

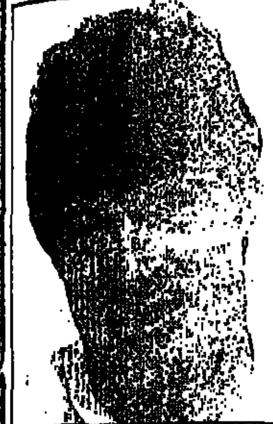

מאת יצחק ויטוזוף

לאון קונסטנטינובסקי, מאמן מכבי פתח־תקוה הציב לעצמו מטרה בתחילת העונה הנוכחית: להשאיר את קבוצתו בליגה. לא שלמאמן הצעיר (41) לא היו יומרות לצמרת. אולם עזיבתם של חלק מכוכבי הקבוצה בעונה שעברה כמו עודד כוכנס, שאסיק אליהוזייל, חיים יחיאל, משה מרכוס וסציעותיהם של גדי מכנס. דורון רבינזון ואייל בגלייבטר בתחילת העונה, הורידו את רמת הציפיות של ליאון.

כיום יש לקבוצת מכבי פ"ת 28 נקודות ליגה. בעונה שעברה, בדיוק באותו מחזור, גם היו לקבוצה 28 נקודות ליגה. מה שמראה כי מכבי פ"ת עומדה מעל ומעבר ממה שנדרש ממנה העונה.

ליאון קונסטנטינובסקי מאמן כבר 10 שנים. בעבר היה שחקן מצטיין במכבי רמת־עמידר ולאחר מכן במכבי ת"א. לפני פ"ת אימן כלאומית את מכבי רמת עמידר, הפועל ר"ג ומכבי יבנה ועוד הרבה קבוצות בליגה הארצית. כשמי שמוגדר כמצליחן הטלנו עליו השבוע את משימת ההימור.

● מכבי ת"א — מכבי יבנה. מכבי ת"א תעלה למשחק נגד יבנה כשהיא עייפה משהו. יבנה תשחק במוטיבציה גבוהה. הנצחון המכבי על הפועל פעמיים בדרבי יחדיר שאננות מסוימת בשחקניה.

התחזית: תיקו.

● הפועל ת"א — מכבי נתניה: במשחק זה הייתי מהמר על מכבי נתניה. הפועל ת"א נמצאת במשבר ונתניה עלתה על גל ההצלחות.

התחזית: נצחון למכבי נתניה.

● הפועל כפ"ס — הפועל פ"ת: הפועל כפ"ס טובה יותר מאשר הפועל פ"ת. הביתיות תעזור לה לנצח.

התחזית: נצחון להפועל כפ"ס.

● הפועל באר־שבע — מכבי פ"ת: זה המשחק של קבוצתי. אני לא רוצה לפגוע...

תחזית: תיקו.

● מכבי יפו — בני יהודה ת"א: חושב את בני יהודה מפסידה בשעניות הנ... לבית"ר ירושלים. היא קבוצה טובה ממכבי יפו ולכן תנצח.

תחזית: נצחון לבני יהודה.

● הפועל לוד — מכבי חיפה: מכבי חיפה חוזרת לעצמה. היא תוכיח זאת גם...

התחזית: נצחון למכבי חיפה.

● בית"ר נתניה — בית"ר ירושלים: חבל להרבות מילים על משחק זה.

התחזית: נצחון לבית"ר ירושלים.

● בית"ר ת"א — שמשון: ההפתעה ... המחזור בוינטר. שמשון בלי דמתי ... וחדד ששבר את ירו תאלך לגנה לשאפתנות בית"ר ת"א.

התחזית: נצחון לבית"ר ת"א.

למעלה מ־5000 רצים היום במרתון תל־אביב

בנקודת הזינוק ברחוב ארלוזורוב בת"א, מול הוועדה הפועל של ההסתדרות יינתן הבוקר בשעה 08.00 אות הזינוק למרתון ת"א השביעי בהשתתפות למעלה מ־5000 רצים.

תחילה יזנקו 3500 רצים במירוץ העממי למרחק 4 ק"מ. עשר דקות מאוחר יותר יזנקו כ־1500 רצי חצי־המרתון (למרחק 21.1 ק"מ) ובשעה 09.30 יזנקו 200 רצי המרתון (למרחק 42.195 מ').

מירוץ המרתון מאורגן זו הפעם השביעית ברציפות ע"י מרכז הפועל בשיתוף עיריית ת"א ועיתון "ידיעות אחרונות".

הקרב על הבכורה במירוץ המרתון יהיה בין האיטלקי ארמנדו סקוזרי בן 37 שהישגו 2.14 שעות. אחריו מדורג הבריטי דייוויד קלארק בן 43 (2.15 שעות) והצרפתי מישל קונסטנט בן 31 (2.16 שעות). מבין הישראלים בעל ההישג הטוב ביותר הוא אבי אלו מהפועל קרית־ביאליק (2.28 שעות) ואהרן ציון גבר מהפועל אשקלון (2.30 שעות).

בין המשתתפים שירוצו בחצי המרתון הוא קבוצות חיילים עם מפקדיהם, חיילים מכוחות יוניפי"ל ועוד.

אמש התקיים במלון הילטון ת"א נשף הפסטה המסורתי, בו נכחו כל הרצים הבכירים.

והמשטרה נערכת לקראת המרתון

מאת זהבה מוזס

700 שוטרים של משטרת מחוז תל־אביב יקחו היום חלק בהזרמת התנועה ובשמירה על הסדר ובטחון הציבור במקום ריצת המרתון.

דוברת מחוז תל אביב מסרה אתמול, כי המשטרה קיימה את היערכותה והיא פונה לציבור להימנע מלהגיע במכוניות פרטיות לאיזורים בהם מתקיים המירוץ ולהישמע להוראות השוטרים.

ריינג'רס — דנדי 0:4

קבוצת הכדורגל ריינג'רס בלאזגו, הגדילה את יתרונה בצמרת בארבע נקודות על סלטיק, כשהביסה במשחק חוזר את דנדי 0:4. במשחק חוזר ברבע גמר הגביע הסקוטי, ניצחה הארטס את מארוול 0:1 ותשחק בחצי הגמר מול סנט מירן.

סייפי קובה יגיעו לישראל

מאת יצחק אשל

נבחרתה החזקה של קובה בסייף תהיה ארצה לאליפות העולם הראשונה לקדטים שתתקיים בתחילת החודש הבא ברמת־גן.

יו"ר הוועדה המארגנת יוסף לאור כי אתמול בפגישת כתבים שהודעה על נכונות היבשת האמריקנית הגיעה אתמול להתאחדות לספורט ובה נמסר שבנוסף לקובה יגיעו גם ארה"ב, מכסיקו, קנדה, וארגנטינה וברזיל. הכל נרשמו עד כה 11 מדינות והתרבה האירופית צפוי גם בואה של נבחרות... אשר לנציגות היבשת האסיאתית טרם הגיעו פרטים על כך.

דיאמנט ישפוט במשחק הקצוות

מאת יוסף חכם

שופט הכדורגל יוסף דיאמנט ינהל בשבת הקרובה במחזור ה־21 את משחק החוץ של המוליכה הלאומית קבוצת בית"ר ירושלים מול בית"ר נתניה במיגרש טוברוק.

יצחק בן יצחק ישפוט כבר מחר במשחק המסקרן בין הפועל לוד למכבי חיפה.

שאר שופטי השבת בלאומית: אריה פרוסט (מכבי תל־אביב — מכבי יבנה); עובדיה צבי (הפועל תל־אביב — מכבי נתניה); עובדיה בן יצחק (הפועל כפר סבא — הפועל פתח תקוה); חיים ליפקוביץ (הפועל באר־שבע — מכבי פתח תקוה); יעקב שיינר (מכבי יפו — בני יהודה תל־אביב); יאיר טולנגר. (בית"ר תל־אביב — שמשון תל־אביב).

● בליגה הארצית ישפטו: עמית קליין (מכבי רמת־עמידר — בית"ר נהריה); יוסף דוד (הפועל ירושלים — הכוח מכבי ר"ג); יהושע להיה (הפועל חיפה — בית"ר רמלה); יוסף גרוסמן (הפועל עכו — הפועל מרמורק ביום שישי); יעקב בן־חמו (הפועל טבריה — הפועל דימונה); סבי אלנקווה (מכבי שעריים — הפועל יהוד); רחמים שאשו (הפועל צפרירים חולון — הפועל בית שאן); דינאצ'י (הפועל חדרה — הפועל רמת גן).

הרמן נויברגר כבר הגיע

מאת ראובן חנניה

נשיא ההתאחדות הגרמנית הרמן נויברגר הגיע אתמול לישראל ... למועד המשחק מול ... ריביעי הקרוב.

נשיא ההתאחדות הגרמנית, ... יו"ר פיפ"א, יקיים ... עיתונאים במלון הילטון בת"א.

עד למועד המשחק ... נויברגר במספר אתרים בישראל ... ההתאחדות לכדורגל הישראלית.

הפסד לבוסטון סלטיקס

קבוצת הכדורסל בוסטון סלטיקס נחלה הפסד ראשון לאחר תקופה ארוכה על ידי מילווקי באקס 128:115 במסגרת ליגת האנ.בי.איי.

תוצאות נוספות: אטלנטה — וושינגטון 98:118; קליבלנד — ניו ג'רסי 106:108; דנבר — גולדן סטייט 91:110; דאלס — מבריקס 111:133; יוטה ג'אז — סיאטל 96:114; פורטלנד — לוס אנג'לס קליפרס; סאן אנטוניו ספרס — סקרמנטו.

ינץ דרבי בגמר־סל

הפועל תל־אביב — הפועל חיפה 81:95 (43:44)

מאת יצחק ויטוזוף

דון רובינזון, שחקנה שחום העור של הפועל ת"א, הפך אמש בתום נצחון קבוצתו על הפועל חיפה (81:95) ל"גיבור בית ברנר". רובינזון הציל את כבודם הרמוס של אוהדי הפועל ת"א בשבוע הכי קשה שלהם העונה בשקלע 35 נקודות וקלט 10 כדורים חוזרים שהצעידו את חבריו למעמד גמר הפליי־אוף נגד מכבי ת"א ביום שני.

רובינזון לא היה בודד במערכה. כאחד המשחקים האגרסיביים ש־רשו העונה הצליחו רובינזון וחבריו לגבור על הקבוצה העקשנית של הפועל חיפה בלחימה יוצאת מהכלל של כל השחקנים ששותפו.

הפועל חיפה לא הגיעה לאולם הפועל ת"א כקבוצה נחותה. החיפאים לחמו בכל כוחם, אולם לא יכלו לעליונות בגובה של שחקני הפועל ת"א ששלטו בכדורים החוזרים.

הפועל ת"א קלטה 28 כדורים חוזרים לעומת 22 של הפועל חיפה. בשורלנד יוסטון קלט 14 כדורים חוזרים וחברו קילפטריק ווילס רק 3. ווילס יצא מהמשחק בדקה ה־36 בעוון 5 עבירות. חיפה צברה במשחק 28 עבירות וגם יוסטון וקסקי "יצאו בחמש עבירות" לעומת 18 בלבד של שחקני תל־אביב.

אם ניתן לציין שחקן שיכולתו המאכזבת "תרמה" להפסד קבוצתו זהו ג'ונתן דלול החיפני. דלול קלע 11 נקודות בלבד (5 מ־16). במצב זה לא היה לחיפנים מה לחפש הגם שרולנד יוסטון הצטיין.

הפועל ת"א מנגד התבססה על יכולתם של רובינזון ולאבאן מרסר. מרסר עם 23 נקודות ו־9 כדורים חוזרים היווה תאום לדון. ג'ון ווילס, הגם שקלע רק 7 נקודות, היה הציר עליו סובב כל משחק הפועל ת"א.

הפועל חיפה הצליחה למחוק פיגור של הפועל ת"א 24:33 (13) והוליכה 33:34 בזכות משחק הגנה של אסף ברנע ששיתק את מייק לארגי והגיע את משחק קבוצתו. הפועל ת"א הוליכה במחצית לאחר מאמצים רבים — 43:44.

במחצית השנייה לא הועמד יתרון התל־אביבים בספק. רק אבנר שמ־טוב בסלי שלוש נקודות "דגדג" את לוח התוצאות כשבסיום צהלו התל־אביבים עם נצחון 81:95.

שיפוטם של דור דגן ורמי פישר היה מעולה.

● קלעו להפועל ת"א: רובינזון 35, מרסר 23, טרישמן 12, לארגי 9, ווילס 7, דיקמן 5 וקאליש 3.

● קלעו להפועל חיפה: יוסטון 22, דלול 11, שם־טוב 11, ווילס 10, אופיר 8, שביט 8, ברנע 6 וקמקי 6.

השחקן המצטיין: דון רובינזון

דון רבינזון מהפועל תל־אביב מטביע לסל החיפני אמש בנצחון 81:95 שהעלה את הפועל תל־אביב לגמר־סל (צילם: אריה קנפר)

בפתח־תקוה יראו עוד דרבי

הפועל פתח־תקוה — מכבי פתח־תקוה 0:0

מאת משה רוזנברג

הדרבי הפתח תקואי בשלב שמינית גמר גביע המדינה הסתיים אתמול בתיקו ללא שערים; גם בתום 30 דקות הארכה.

אין ספק ששריקות הבוז אל אלף הצופים ביטאו היטב את המרירות והתסכול שלהם ממשחק הנפל.

אמנם בכל משחק דרבי יש מתיחות בדקות הפתיחה אבל בהמשך רואים כדורגל ראוי לשמו. כך לא היה אתמול.

שחקני הפועל החזיקו יותר בכדור אבל כשהגיעו לרחבת היריב גילן חוסר רגל מסיימת. ניר לוין ומני בסון, החלוצים, שגו לאורך כל המשחק. היחידים שראויים לשבחים בהפועל פ"ת היו הבלם גבע מרקוס שהיווה תחנה אחרונה לחלוצי מכבי והקשר בני קוזושווילי שניטרל את עושה המשחק של מכבי, אייל בגלייבטר.

מנגד הציגה מכבי פ"ת הציגה משחק ירוד, להוציא את הבלמים ירון פרסלני ומיכה צופין ואת המגן יעקב אז'ובל. בעיקר איכזב החלוץ רפי כהן, לו ניתנו שתי הזדמנויות של מאה אחוז להכריע את המשחק בדקות הארכה. אולם, רק רפי כהן יודע איך אפשר להחטיא מ־5 מ' (בדקה ה־113) ומ־4 מטרים (בדקה ה־116) מול שוער הפועל, רוני ג'רבי.

להפועל פ"ת שתקפה יותר ניתנו במהלך המשחק רק שתי הזדמנויות שהוחמצו. מני בסון לא ניצל בדקה החמישית טעות של הקשר מנשה נוריאל וניר לוין שבעט בדקה ה־109 כדור עונשין מ־16 מטרים שנהדף ע"י השוער עופר פביאן.

במהלך המשחק שולב במכבי פ"ת דורון רבינזון אך הוא איכזב את אוהדיו לאחר שחזר מפציעה בתום 3 חודשים.

השופט אריה פרוסט שלף שני כרטיסים צהובים לעברם של דוד לוי ובני קוזושווילי מהפועל.

המשחק נערך באיצטדיון בפתח־תקווה.

● הפועל פתח־תקוה: ג'רבי, לסרי, אלון, מרקוס, לוי, מחפוד (קלמנוביץ), אליה, קוזושווילי, בסון, לוין, חזן.

● מכבי פתח־תקוה: פביאן, אז'ובל, פרסלני, צופין, ג'אן, לוי, נוריאל (רבינזון), שעשוע, בגלייבטר, רפי כהן, בן־שמעון.

שתי הקבוצות תפגשנה ב־31 במארס למשחק גומלין.

השחקן המצטיין: גבע מרקוס

מנסדורף ניצח ברוטרדאם

גיבור גביע ויירס עמוס מנסדורף, פתח את הופעתו ברוטארדאם בנצחון בסיבוב הראשון על החולנד מנו אוסטינג 3:6, 3:6.

האלוף ההולנדי מיכאיל סחייפרס גבר על האוסטרלי קרול לימברגר 3:6, 6:2, 1:6.

הצ'כי קרול נובאצ'ק, אותו ניצח מנסדורף במשחק הקובע, גבר על האמריקני צ'יפ הופר 3:6, 4:6.

באורלנדו, פלורידה, ניצח ג'ימי קונורס את הניו זילנד קלי אוורנדן 6:7, 2:6.

גרין, קנדי, סינר ומרנשטיין לחצי הגמר

הטניסאים גרין (דרום אפריקה), קנדי (ארצות הברית), סינר (גרמניה) ומרנשטיין (ישראל) העפילו לשלב חצי הגמר בסבב פרנקל הנערך ביפו.

גרין גבר על הישראלי חיים ציון 2:6, 6:7, קנדי הכניע את קונטי מאיטליה 0:6, 6:4, 3:6, סינר גבר על זורן משבדיה 6:7, 6:4, 3:6. מרנשטיין ניצח את עוזר מארצות הברית 5:7, 6:7.

בסבב לנשים העפילה אילנה ברגר מישראל לשלב חצי הגמר לאחר שניצחה את היין מגרמניה 4:6, 3:6.

עוד עלו תרונטון מאירלנד שגברה על לאוויג מגרמניה 2:6, 0:6, גורי מצרפת שניצחה את וילמניק מהולנד 6:7, 3:6. וויטוט מהולנד שהכניעה בנקל את הוגנט מצרפת 1:6, 3:6.

משחקי חצי הגמר יחלו היום בשעה 2 במרכז הטניס ביפו.

המועמדים לנצחון במרתון. מימין לשמאל הצרפתי מישל קונסטנטין, האיטלקי ארמנדו מריוז והאנגלי דויד קלארק (צילם: אריה קנפר)

באיירן — אנדרלכט 2:2

אלופת מערב גרמניה, באיירן מינכן סיימה את משחק החוץ שלה ברבע גמר גביע אירופה לאלופות בתיקו 2:2 עם אנדרלכט הבלגית. בעקבות התיקו עלו הגרמנים לחצי הגמר שניצחו במשחק הראשון 0:5.

לבאיירן כבשו וולפרט ומתאוס ואילו לאנדרלכט הבקיעו לוצאנו ווינס.

קבוצת דינאמו קייב שניצחה באיזמיר 0:5 את הקבוצה התורכית בשיקטש הסתפקה אמש בנצחון 0:2 בקייב לעיני 100 אלף צופים. הוותיק אולג בלוחין, כבש את השער הראשון בדקה ה־50 וואדים יבטושנקו השלים את התוצאה כעבור 20 דקות.

פורטו מפורטוגל העפילה לחצי הגמר למרות שסיימה בתיקו 1:1 עם ברונדביינס מדנמרק. במשחק הראשון בפורטו ניצחו הפורטוגלים 1:2.

שער עצמי העלה את בורדו במחזיקות

מחזיקת הגביע הצרפתי בפורטוגל, קבוצת בורדו, עלתה לחצי גמר גביע אירופה למחזיקות גביע, והיות שהפסידה בגומלין מבולגיה, לקבוצת טורפדו מוסקבה 1:0, וזאת תודות לשער עצמי שכבש פיעגה בדקה ה־59.

הצרפתים שניצחו במשחק הראשון 1:0, עלו לשלב הבא, תודות לשער החוץ שהבקיעו בטביליסי, בעקבות התיקו 3:3 בסיכום שני המשחקים.

אנאצ'קוב הבקיע שני שערים לטורפדו בדקות 49 ו־70, בבעיטת 11 מטר וצ'ירינבקוב (61). את השערים לבורדו כבשו: טור (38, בבעיטת 11) ופריגורדה (59, שער עצמי).

באמסטרדם ניצחה אייאקס את מאלמו משבדיה 0:3 ועלתה לחצי הגמר של גביע מחזיקות הגביע, לאחר שהמשחק הראשון נסתיים בנצחון של מאלמו 0:1. את השערים הבקיעו לאייאקס ואן באסט (23 ו־72), וינטר (61). למאלמו הבקיע לינדמאן בדקה ה־81, לעיני 25,000 צופים.

סיון (שוויץ) — לוקומוטיב לייפציג 0:0 לפייצג עלתה לחצי הגמר לאחר שניצחה 0:2 במשחק הראשון.

ריאל סראגוסה ניצחה סופיה את ויטושה 0:2, באותה תוצאה בה ניצחה בסארגוסה. את השערים הבקיעו חוזה מחיאס (33) ורוברטו אלבירה (82). 50 אלף צופים חזו במשחק.

אינטר מילאן בורדו הדיחה את טורינו באופ"א

קבוצת טורינו האיטלקית הודחה ממשחקי גביע אופ"א לאחר שנוצחה באוסטריה על ידי אינסברוק טירול 1:1. במשחק הראשון לא נכבשו שערים. המשחק היה במסגרת רבע הגמר.

מילנו ושטקולט כבשו לאוסטרים, פרניצי כבש לטורינו.

אינטר מילאן וגוטנבורג משבדיה סיימו בתיקו 1:1. אולם גוטנבורג עלה לחצי הגמר הודות לשער־חוץ. במשחק הראשון ביניהן נסתיים בתיקו 0:0. את השער לאינטר כבש לארס צורלונד ושער עצמי בדקה ה־39. ולגוטנבורג לנארד נילסון בדקה ה־70, לעיני 35,000 צופים.

בנימארש נפרדו בתיקו 2:2 ויטוריה המקומית מפורטוגל ובורוסיה מינשנגלדבאך. הגרמנים שניצחו במשחק הראשון 0:3 עלו לחצי הגמר. קאשקאבל (35) ובאמיד (70) כבשו לגימאריש. באקלורו (30) והייטור (86, שער עצמי) כבשו לבורוסיה מינשנגלדבאך. 25 אלף צופים חזו במשחק.

הנוער הוגרל עם הונגריה ואיטליה

מאת יוסף חכם

בהגרלת מוקדמות משחקי אליפות העולם בכדורגל לנוער שהיתה אתמול בבזל שבשוויץ, הוגרלה נבחרת הנוער של ישראל בבית אחד עם הונגריה ואיטליה.

שלמה פוזנר, מזכיר איגוד הכדורגל, אמר אמש כי הבוקר יפנה למשרדי התאחדות הבינלאומית ויציע שהמשחקים יתקיימו בארץ בחודש יוני.

הסתבך המצב בצמרת הליגה בכדוריד:

הפועל ר"ג הכניעה את מכבי ראשל"צ

מאת יוסף חכם

קבוצת הפועל ר"ג סיבכה את מאבק הצמרת בליגה הלאומית בכדוריד, מחזור אחד לפני הסיום. כשגברה במשחק צמרת בראשון לציון על מכבי המקומית 17:22 (9:12).

נצחון הפועל ר"ג צימק את הפער בצמרת לנקודה אחת. לר"ג במקום השלישי 33 נקודות, למכבי ראשל"צ (2) 34 נקודות והפועל ראשל"צ ראשונה עם 37 נקודות.

במחזור האחרון כיום ראשון ישחקו הפועל ומכבי ראשל"צ בדרבי. נצחון של הפועל ראשל"צ ונצחון הפועל ר"ג על נוף ים יותיר את הפועל ראשל"צ והפועל ר"ג במאבק על הכתר.

כתבנו בראשל"צ יאיר ביטון דיווח ששחקני הפועל ר"ג הוליכו בדקה ה־48 — 12:19. בשורותיהם בלט השוער נתן וייס. לר"ג הבקיעו: גרא 8, זלינגר 5, אריאלי 3, פרוכטר 2, גרמונסקי 2, ספרן 1 ודגן 1. שערים לראשל"צ: דרוקר 4, אוסלנדר 3, כנען 2, כשן 2, יוסיפוביץ 2, צרפתי 1, פופקו 1 ומוכשוביץ 1. שפטו פוקס והרמן.

בקרב תחתית שהיה באולם בקיבוץ רמת הכובש גברה מכבי פ"ת על הפועל נוף ים 23:31 (11:13). במכבי פ"ת בלט דני ציליבון שכבש 12 שערים.

● באולם האוניברסיטה בת"א גברה המוליכה הלאומית קבוצת הפועל ראשון לציון על מכבי הארזים רמת גן 14:24 לאחר 9:8 במחצית. שחקני הארזים הוליכו בדקה ה־6 2:10. שערים להפועל ראשל"צ: ורד 7, קושניר 5, רפאלי 5, דיין 3, כהן 1, אקרמן 1, אבירן 1 ונחמני 1. שערים להארזים: שמש 4, מועלם 4, כני גוז 3, גונן גוז 1, אליגב 1 ווולמנוביץ 1 שפטו גרוס וצ'בירין לעיני 100 צופים.

● בהיכל הספורט העירוני ברחובות סיימו קבוצות הפועל רחובות ואס"א תל אביב בתיקו 18:18 (10:7). כתבנו תמיר חופיר דיווח שאת שער השיוויון כבש הרחובותי נועם זלצר 15 שניות לסיום. שערים להפועל רחובות: אדלר 4, רון 4, זלצר 3, כהן 2, שלום 2, טיקוצנסקי 1, מוריץ 1 ועופר דורוביץ 1 שערים. לאס"א: טורקניץ 6, אפוליג 4, גלעדי 3, נגל 2, אורן 2 וגיסין 1. שפטו פלם וברנדווין.

● באולם הי"א במכון וינגייט גברה קבוצת אליצור הרצליה על מכבי רחובות 14:24 (4:14) שערים לאליצור הרצליה: פיינזילבר 9, שמידט 6, הרטמן 3, לייבה 2, זלצר 2, יורם גוגלטש 1 ווינר 1 שערים למכבי רחובות: זיו 5, מדינה 4, איזנברג 3, גולדפישר 1, לוי 1, קיבייץ 1 ווינוקור 1. שפטו לוי וגרוסמן.

● באולם ביהוד ניצחה קבוצת הפועל פתח תקוה את מכבי נתניה 20:25 (10:12) כתבנו שמעון קרוזר דיווח שאת השערים לפתח תקוה כבשו: טננבאום 7, אגויר 6, שיבי 5, ולבינגר 2, ברו 2, כוזם 1 ואוברקוביץ 1. שערים למכבי נתניה: שרצר 5, גל 5, דוראי 5, פינקלשטיין 3, לימן 1 ובכר 1. שפטו הרט ווילברצוויג.

טבלת הכדוריד (לאחר המחזור ה־21)

.1	הפ. ראשל"צ	398–484	37
.2	מכ. ראשל"צ	347–505	34
.3	הפועל ר"ג	386–468	33
.4	הפועל פ"ת	374–434	28
.5	הארזים ר"ג	416–468	24
.6	מכ. רחובות	412–388	21
.7	מכבי נתניה	413–416	20
.8	אלי. הרצליה	429–408	16
.9	הפ. רחובות	423–361	13
.10	הפ. נוף־ים	437–382	10
.11	מכבי פ"ת	547–416	9
.12	אס"א ת"א	487–395	7

משחקי הפועל ה־13. 4-11 במאי 1987

מתעמלים מרחבי העולם בביצועים נדירים על רחבת האצטדיון. 579 זמרים וזמרות. 2000 נציגי משלחות מכל קצווי תבל. תזמורת בת עשרות נגנים בניצוחו של יצחק גרציאני. 46,000 צופים.

אבל מי ידליק את הלפיד?

רגע השיא כולו שלך.

הפצה ראשית: גוש דן: "הדרך" טל. 03-240787 "קסטל" טל. 03-444725 ירושלים: "קלעים" טל. 02-228463 חיפה והצפון: "גרבר" טל. 04-384777 למחזיקי "ישראכרט" טל. 03-239258

מופע הפתיחה של משחקי הפועל ביום העצמאות

Turbosound · Dynamic · אל על · Hertz · בנק הפועלים · ישראכרט

שלומי גולד סטודיו

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. 5358
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 116 בגוש 7161 רח' שער הגיא מס' 6 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 478 מ"ר בשתי הקומות.
ב. לכל דיירי הבית.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים/ב/1.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון, מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
בת-ים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה בת-ים בקשה למתן הקלה לאחוד 2 חלקות מס' 190, 198 בגוש 7148 הנמצאת ברח' ליואי 1.
לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב'.
לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום, מיום פרסום הודעה זו.
אהוד קנמון, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת-ים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/ בנית מגורים לבית על חלקה 203 בגוש 8274 רח' צרפת בחריגה כהקלה: 6% בניה.
את התכנית מס' 90/87 ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלדואי
יו"ר הוועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
יהוד
רח' ספריה התוכה 44 ת.ד. 1 יהוד מיקוד 56374 טלפון: 161626
פרסום הקלה/שימוש חורג עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה יהוד בקשה להקמת בית מגורים
בתיק בניה מס' רמ/2468/49/
בגוש 6694 חלקה 68/5 ישוב יהוד שם המבקש ציון צברי מהות החריגה / הקלה במספר קומות ובסה"כ בניה עד 6%.
כל המעוניין, אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעותקי התכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
ע. רגב, עו"ד יו"ר הועדה לתכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נס-ציונה
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה נס-ציונה בקשה להקלה באחוזי בניה בגוש 3844 חלקה 8 וארעית. החלקה נמצאת באזור מגורים ב' שבו מותר לבנות בהתאם לתכנית מפורטת נס/4/65 מבנה בן 3 קומות ע"ג קומה מפולשת סה"כ 75%. הה"ה שטרנזקס מבקשים להתיר תוספת של 209.93 מ"ר המהווה הקלה של 13.5% וכן 5% עבור מעלית, 6% הריסת מבנים ישנים ו-2.5% עבור קומה חלקית.
לכל מי שיש התנגדות לבקשה הנ"ל מאיזו סיבה שהיא יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בנדון.
ניסן קרופסקי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
וועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אישור להקלה בקו בנין אחורי ולפרגולות, ברחוב המצביאים מס' 17, גוש 6336 חלקה 190 תיק בנין 012-653/2.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסמי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי
ראשון לציון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון הופקד שינוי תכנית המתאר הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רצ/1/1/30 ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד חלקה מאזור מגורים ג' לאזור מגורים מיוחד. שמור מבנה קרקע הכולל בית כנסת ובניית 2 קומות נוספות.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3936 חלקה 145 רחוב סמילנסקי.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה. ועליה לכלול פירוט הנימוקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.
רב שיש
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
5.3.87

הוועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת-השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון בגוש: 6551 חלקה: 134, מגרש 49 ברח' יהודה הנשיא, המסווגת כאזור מגורים א'1 בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבנית בית מגורים וקוטג'.
ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל-6%.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אשור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיד לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
מנחם שרמן יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
עמק חפר
הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה עמק חפר בקשה למתן הקלה בגוש 8333 חלקה 11 שכון עין-ורד/שושנת העמקים.
ההקלה המבוקשת היא כדלקמן: 248 מ"ר לבניה במקום 220 מ"ר.
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה רשאי להגיש לועדה את התנגדותו המנומקת בתוך 14 יום מפרסום הודעה זו.
ע. דגני, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה עמק חפר

מרחב תכנון מקומי
כפר-סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
בדבר בקשה להקלה ושמוש חורג
הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר-סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 28 בגוש 6431 מגרשים 7-8 רחוב אנוה. הקלות כלהלן: 1) 10% בקו בנין צדדי — 3.15 מ' במקום 3.5 מ'. 2) תוספת עד 6% לאחוזי הבנייה המותרים. 3) שינוי בי תפרוסת אחוזי הבנייה המותרים בין הקומות. ובקשות להיתרים מס' 12238-12252; 12252-12253; 12276-12277.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר-סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת-קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.
יצחק ולד, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אשור להקלה בקוי בנין צדדי ואחורי, פרגולות, בקו בנין אחורי והקלה מתכנית 1680 והצמדת המרתפים לדירות בקומת הקרקע ברחוב עגנות מס' 27 גוש 6615 חלקה 50, תיק בנין 027-2001, בקשה מס' 86/2514.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסמי סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

טלוויזיה
08.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל. 08.03 שעת כושר. 08.15 מושגים ביהדות – מצה זו. 08.40 בלי סודות – צירה 2. 09.00 ארץ מולדת – עיר קמה מן החולות. 09.20 מרעי הטבע – חקר ימים ואגמים. 10.00 שעת כושר. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 הגיל הרך – רחוב סומסום. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מדוברת – ג'ואב סלמה. 11.30 אנגלית ח'. 12.00 טלטקסט – עד כאן – „אתמול במשפט דמיאניוק" (ש"ח מיום ד') 12.25 אנגלית ט'. 13.00 הסטוריה – העשרה – המהפכה של לנין. 13.30 ספרות – מי אני. 14.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 קשר משפחתי – בתכנית משוחחת טלי שנפתלי בת 15 עם אחיה יותם על יחסיה עם אחיה, הוריה והחברה. בחלק השני של התכנית משתתפת אמה של טלי. 15.00 טאו טאו – שלושת העכברונים וציפור הזהב. 15.25 רחוב סומסום. 16.00 שעת כושר. 16.10 גברת פלפלת – פלפלת וכספא. 16.30 מדינת ישראל נגד ג'ון (איוואן) דמיאניוק – משדר מיוחד של ערב חדש. 17.00 ערב חדש – מנחה: דן מרגלית. 17.30 „מקרון 1" – הפרק האחרון: „המתקפה על אסטרויד" צוות בתה מצליח להרוס תחנת חלל, שממנה התכוונו גרים וכוחותיו לצאת לכיבושים נוספים ביקום. 17.56 „משפחת קמבל" – הפרק השביעי: „הרחק ממקום ישן". 18.25 „פסוקו של מקום" – מבט אל סרוס. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „שבועון טלוויזיה" (ערבית). 19.00 „מפגש" (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 מבט ספורט. 20.45 לקראת שידור. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 „444 ימים בשבי האיראני" – סרט תעודה – החלק הראשון. חמש שנים לאחר ששוחררו 52 החטופים האמריקנים באיראן, משחזר הסרט הזה את 15 חודשי החוויה הקשה. ב-4 בנובמבר 1979 חטפו את האמריקנים – קנאים מוסלמים, סטודנטים איראנים, שביקשו נקמה באמריקנים, על שמדינתם אפשרה לשאה המודח לקבל טיפול רפואי בארה"ב. השתלטו על השגרירות ועל אנשיה. בסרט משולבות עדויות מרשימות מפי כמה מן החטופים, עדויות שלא סופרו לפני כן, וגם סרטים שצילמו האיראנים עצמם בתוך השגרירות. הסרט משודר בשני חלקים. 22.20 „ראשון בין שווים" – הפרק האחרון. 23.10 „גלריה" – תכנית העוסקת באמנויות בארץ ובעולם. 23.50 „הגיע זמן לשון" – פינה לענייני לשון. בהגשת אבשלום קור. הפעם: „לא טחו עינינו מראות". חדשות הלילה.

רדיו
קול המוסיקה
06.02 „צלילי בוקר". 07.00 „בהאזנה נינוחה". 09.00 „קונצרט בוקר" – שוברט: סימפוניה מס' 1 ברה מז'ור ד. 82; דוסק: קונצ'רטו בסי במול מז'ור לשני פסנתרים; דבוז'אק: רבי עיה לפסנתר במי במול מז'ור; שומאן: פרק קונצרטי ל-4 קרנות; סטרווינסקי: „התחונה". 11.57 „מגישים שיר". 12.00 „מאוצר הסרטיה". 13.05 „בהאזנה נינוחה". 15.00 „מפגשים". 16.00 „אתנחתא" – שידור חי מאולם ימק"א מילכה לקס – פסנתר/איר קלס – כנור/גד לברטוב – ויולה/עמנואל גרדבר – צ'לו: מאהלר: פרק מרביעיית פסנתר בלה מינור; ע. פרטוש: רביעיית פסנתר; ברהמס: רביעיית פסנתר בלה מז'ור. 17.30 „קשת של צלילים". 18.03 „אנתולוגיה בצלילי" – הכוסרקה הבנסיינית בספרד של המאה ה-16. 19.00 „מוסיקה קלאסית קלה". 20.05 „אינטרלוד" – רצף מוסיקלי. 20.27 „מגישים שיר". 20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית רשות השידור – קונצרט מס' 4: שידור ישיר מאולם הנרי קראון מנצח: רוג'ר נורינגטון/סולנית: ליליאן קליף; היידן: סימפוניה מס' 44; בטהובן: 12 מחולות; אנתולוגיה קטנה לשירה; בטהובן: קונצ'רטו מס' 1 בדו מז'ור לפסנתר ותזמורת, אופוס 15; היידן: סימפוניה מס' 103. 22.00 „דור הזהב" – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות „אלפרד קורטו ושותפיו" – תכנית חמישית; מנדלסון: שלישיית פסנתר ברה מינור; ס. פרנק: סונטה בלה מז'ור לכנור ופסנתר

רשת א'
07.30 „דידיקל" – תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 „חוגה" – עם בני הגדל 09.05 „טלרדיו" – שירות מידע למאזינים 10.05 „מנוי בוקר" 11.10 השידור היומי לבתיה"ס 11.30 „בית על כף השמיים" 11.30 „השכלה ודעת לכל" 12.05 „מרחבא" ערבית מדוברת „מעורב ירושלמי" – עם מרגלית צנעני 13.00 חדשות ותכנית באנגלית 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית 14.05 „בראש צעיר" – מגזין יומי לילדים ולבני נוער 15.30 „השכלה ודעת לכל" – „תולדות כוח המגן העברי" – ד"ר מאיר פעיל. „לגיונות בחמות בריטית או מליציה במדים ציוניים" 16.05 „סרנים הם חברים" – עם אוריאל אופק ו"ל 17.10 שירים עבריים 17.20 „האוניברסיטה הפתוחה". „צרפתית למתחילים" 18.05 „מנחת ערב" 19.05 „שער בתנאי" 19.30 שירונים לעולם 22.05 „יש לי חלום" – עורך ומנחה: יובב כץ

רשת ב'
07.00 „הבוקר הזה" 08.05 „עושים עניין" – עם גבי גזית ושלום קיטל 09.05 „ביקור בית" – עם רבקה מיכאלי 10.05 „כל צבעי הרשת" – מגוון יומי 11.30 „סעו לשלום" – עם גרעון הוד 12.10 „אלף־אלף" ב„ביתי" – עם אהוד מנור 13.05 „בחצי היום" – חדשות וסופנים 14.05 „לראות או לא לראות" – יומן חדשות לתרבות ולאמנות 14.30 „בת צחוק" – הוי והומור 15.05 „רגע ססי" 16.05 „שירים ושיעורים" 17.05 „יומן כלכלה" 17.30 „על מספרים ואנשים" – מגוון המשק והחברה 18.06 שירים עבריים 18.45 היום בספורט 19.00 „היום הזה" 19.35 השבוע בכנסת 20.05 „כורשים" – שבועון לעניני פולקלור ועדות 22.05 שירים עבריים 23.05 „בינינו לבין עצמנו" – שיחות עם מאזינים בשידור חי

גלי צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת – טכנולוגיה וחברה: פרגמטיזם מול פרגמטיזם. מרצה: ד"ר יוסף אגסי. 06.30 „פוקחים עין" 07.05 „שבע אפס שבע" – עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל – שעה אקטואלית יומית 09.05 „אילה בוקר" – עם לאה עץ. 10.05 „הפסקת 10" – עם מיכל ניב. 11.05 „נכון לעכשיו" – עם יוסי עבארי. 13.05 „מקום טוב באמצע" – עם יצחק בן נר ואורלי יניב. 14.05 „רו רה יומי" – עם דני קרפל. 15.05 „מה יש" – עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים – שעה של שירים עבריים. 16.54 „באופן מילולי" – פינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל" – עם רן שילון, יעל דן וגוני סביה. 18.05 שעה קלה על כלכלה – עם שמואל נחושתן. 18.45 „משולש" – עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 „שירים מכאן". שירים ארציים – עם שירה גרא. 19.50 „תיק פלילי 371/86" – מדינת ישראל נגד ג'ון איואן דמיאניוק – יומן מיוחד לסיקור ארועי המשפט. 20.05 „יער משודר" – מגאזין לענייני צבא וביטחון (ש.ח) 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת. טכנולוגיה וחברה (ש"ח) 22.05 על הרכש ועל הכיפאק – שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 עשרים וארבע – „היום שהיה" – עם ירון וילנסקי. 23.55 „שיחת חצות" – עם מנכ"ל הקאמרי עודד פלדמן 00.05 ציפורי לילה מבלות – עם ענת דולב. 03.05 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר – שירים עבריים. שידורי צה"ל ב-FM 19.05 „רדיו רדיו" – עם יואב קוטנר. 20.00 „סבבבבסיס" – מידע, רשי"ם, משחקי רדיו ומוסיקה לחיילים שנשארו בתורנות. עם: אברי גלעד. 22.05 „על הרכש ועל הכיפאק" – שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 „הקול הנ'או הזה" – עורך ומגיש: דני קרפל.

רשת ג'
06.05 „בחורה לאושר" – להיטים ותיקים 07.05 „שיר בבוקר בבוקר" 09.05 „מה כבר תשמע" 10.05 „שבעים מי יודע" 11.05 „אהבה יומיומית" 12.05 „רק מוסיקה" 13.05 „רק בימי חול" 14.05 „סומק חוזר" 15.05 „חדש, חדיש ומחודש" 16.05 „הצגה יומית" עם יקיר אביב 18.05 „קולי-בוי" – שבועון פופ 20.05 „לי ולך" – שיר וברכה 21.05 „מוסע רוק" 23.05 „הלילה הוא שירים".

קולנוע
תל־אביב
4.10, 7.15, 9.30
אסתר: הזוב 5, 7.15, 9.40
אורלי: סגור
בית לסין: כנות 23.15
בית ציוני אמריקה:
ג'ינג'ר ופרד 4.10, 7.15, 9.10
שבלול 23.45
בן־יהודה: ניפגש בחוף 5, 7.15, 9.30
גת: ג'ק פלאש המקפץ 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: הזוב 7.00, 9.30
דקל: קרוקודיל דנדי 5, 7.15, 9.30
דרייב אין:
ניפגש בחוף 5.45, 7.45, 9.45
דוד: מרדף אדם 5, 7.15, 9.50
לימור תרש: להתחתן שנית 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: חנה ואחיותיה 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: בובה 5, 7.15, 9.30
פאר: חלומות מתוקים 5, 7.30, 9.30
פארים: בטי בלו 12, 2, 7.15, 9.50
בית מטבחיים 23.30
רב־חן:
חן 1: צבע הכסף 5, 7.30, 9.50
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 5, 7.25, 9.45
חן 3: אל תקרא לי לבן 5, 7.40, 9.45
חן 4: מלקולם 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: חטיפה נעימה 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחף: פלאטון 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: האוצר מארץ האש 5, 7.15, 9.30
תכלת: דקה לחצות 4.30, 7.00, 9.35
רמת־גן
ארמון: צבע הכסף 4, 6.40, 9.30
לילי: פלאטון 7.15, 9.30
ארמון: הזוב 5, 7.30, 9.45
רב־חן:
גן 1: אל תקרא לי לבן 5, 7.20, 9.40
גן 2: ג'ק פלאש המקפץ 5, 7.20, 9.40
גן 3: כולם נפלו על הראש 5, 7.30, 9.40
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 6.15, 9.15
ירושלים
אדיסון: האוצר מארץ האש 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: שוטר במשרה חלקית 4.30, 9.15
בית אגרון:
סרט בגרמניה 16.30
סורי ביותר 18.15
ג'ליפולי 19.45
טנגוס 22.00
מונטי פייטון צהוב הזקן 24.00
כסית: פלאטון 4.30, 7.00, 9.30
אורגיל: צבע הכסף 4.30, 7, 9.15
מיטשל: הזוב 7.00, 9.00
סמדר: המכבסה היפהפיה שלי 7.00, 9.30
הבירה: הקשר הגורדוני 4.30, 7.15, 9.15
אורין
אור 1: קרוקודיל דנדי 4, 6.30, 9
אור 3: ג'אק פלאש המקפץ 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: ג'ק פלאש המקפץ 6.30, 9.00
אור 5: דמעות של שתיקה 4.30, 7.00, 9.00
עדן: ניפגש בחוף 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים: הכוורת 18.10
חיפה
ארמון: שוטר במשרה חלקית 4, 6.30, 9.00
אורה: פלאטון 4.30, 7.00, 9.15
חן: מלקולם 4.30, 6.45, 9.00
עצמון 1: ניפגש בחוף 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: ג'נג'ה איש הזעם
פאר: קרוקודיל דנדי 4.45, 7.15, 9.10
רון: האוצר מארץ האש 4.30, 7.00, 9.15
אמפיר: הנועזים במלכות 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: להתחתן שנית 6.45, 9.15
נתניה
שרון: ניפגש בחוף 5, 7, 9.15
סטודיו: זכרונות אהבה 5, 7, 9.15
חולון
סבוי: האוצר מארץ האש 5, 7.15, 9.10
מגדלי: צבע הכסף 6.00, 9.00
ארמון: ג'ינג'ר ופרד 5, 7.30, 9.30
בת־ים
עצמאות: האוצר מארץ האש 5, 7.15, 9.10
הרצליה
היכל: האוצר מארץ האש 5.00, 7.15, 9.30
באר־שבע
חן: בובה 4.30, 7.30, 9.30
פתח־תקוה
היכל 1: פלאטון 5, 7.15, 9.30
היכל 2: האוצר מארץ האש 5, 7.15, 9.30
היכל 3: בובה 5, 7.15, 9.30
עפולה
מטמורון: המקצוע לוחם 8.10
רעננה
אורות: אהבה בשחקים 4.30, 7, 9.30
גבעתיים
הדר: עוץ לי גוץ לי
חמים וטעים 5.00, 7.15, 9.30

תיאטרון
הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 19.3
חדוד ונוח: 20.30
מירלה אפרת – כפ"ס: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה' 19.3 בשעה 20.30
רכוש נטוש

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת
בת־ים
מור — חביבה רייך 20.
חולון
אהרון — הופיין 52.
קופ"ח מכבי — שנקר 31.
ירושלים
בית וגן — הפסגה 59.
נתניה
קרניאל — מ. מסורי ק. נורדאו.
פתח־תקוה
סופרפארם — שפירא 69.
רמת־גן
גרמונה — ביאליק 30.
תל־אביב
ארלוזורוב — ארלוזורוב 76.
קינג ג'ורג' — קופ"ח מכבי, קינג ג'ורג' 25.
חיפה
נורדאו — נורדאו 31.
רחובות
כללית — בני משה.
רעננה־כ"ס
ארוה — אוסטרובסקי 36, רעננה.

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244. חדרה – 22444.

רכבות
מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'-ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.40, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים
תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית, ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
ביקור חולים — ילדים, שערי צדק – פנימית, נשים, הדסה ע"כ — כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג.
מוקד קופ"ח כללית
המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'-ה' 08.00-20.00, בימי ו': 08.00-13.00, טלפונים: 03-433500, 03-433500.
יד ביד – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02-243358
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי – 04-922222
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ר"ח – טל. 222732.
„קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה
עזרה ראשונה לשיניים שלך
החברה לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 13.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 333366 פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה.
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות שירות טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעביר) קומה א'. טל: 294869, 03-285822.
מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואיזור השרון. טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35516
סילוק מיטורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 5781111. חולון — טל' 03-221022. עפולה, רמלה — 101, טל' 063-93334. טבריה — 101. נהריה — טל' 04-925333. ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767.

בית דין לעבודה הורה לבטל ההודעה על סיכסוך העבודה ברשת הימלפרב
הסכסוך הוכרז על־ידי איגוד העיתונאים ● בית הדין נענה לבקשת הנהלת הרשת ● קבע: הכרזת סכסוך עבודה נוגדת את ההסכם הקיבוצי

בית־הדין האיזורי לעבודה בתל־אביב הורה ביום רביעי על ביטול ההודעה בדבר סיכסוך העבודה בעיתונים הלועזיים של החברה המאוחדת לפירסומים, שהוכרז בשעתו על־ידי האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל.
בית־הדין פסק, כי הכרזת סיכסוך העבודה נוגדת את ההסכם הקיבוצי ואת הדין ונענה בכך לבקשתה של החברה המאוחדת לפירסומים בעניין זה.
בפסק־דין, פסקה השופטת ציונה ליפס כי „בתקופת תקפו של ההסכם הקיבוצי, אין להעלות תביעות כלכליות ומשפטיות כאשר דינם של אלה להתברר בערכאות שיפוטיות או במוסדות הבירור שעל פי ההסכם הקיבוצי." השופטת אומרת כי „תוקפו של ההסכם הקיבוצי עומד לפוג בימים הקרובים; על המשיב — האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל — להתאזר בסבלנות עד ה־31.3.87 ואז יוכל להעלות תביעות כלכליות וינוהל מו"מ לקראת כריתתו של הסכם קיבוצי חדש".
פסק הדין ניתן בעקבות סיכסוך העבודה שהוכרז בעיתונים הלועזיים של החברה המאוחדת לפירסומים בהנהלתו של שבתאי הימלפרב. החברה מצידה הגישה בקשה לבית הדין לצוות על ביטול הודעת סיכסוך העבודה.
השופטת מציינת כי ב־17 באוגוסט 1986 שלח ועד העיתונאים של העיתונים הלועזיים מכתב להימלפרב ובו פורטו דרישותיהם. אגודת העיתונאים בתל־אביב החליטה לתמוך בדרישות אלה.
לאחר שהמו"מ בין הצדדים לא העלה דבר, פנתה האגודה לממונה על יחסי העבודה ב־17 בנובמבר 1986 וביקשה להכריז על סיכסוך עבודה.
הנהלת החברה המאוחדת לפירסומים עתרה לבית הדין האיזורי לעבודה טוענה, בין היתר, כי בין הצדדים קיימים הסכמים קיבוציים בני־תוקף, אשר מונעים העלאת תביעות כלכליות בתקופת תוקפו של ההסכם."
השופטת קבעה, כי התביעות של העיתונאים שבגינן הוכרז סיכסוך העבודה, נושאות בחלקן אופי כלכלי ובחלקן אופי משפטי, וכאמור היא מציינת, כי בתקופת תוקפו של ההסכם הקיבוצי אין להעלות תביעות כלכליות או משפטיות.
אי לכך, פסקה, מנוע איגוד העיתונאים מלהכריז על סיכסוך עבודה.
(עתי"ם)

ישראל במקום ה־2 בעולם בתמותת נשים ממחלות לב
מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"
ישראל נמצאת במקום השני בעולם בשיעור תמותת נשים ממחלות לב, אמר אתמול במסיבת עיתונאים פרופ' דניאל ברונר. 47 מדינות השתתפו בסקר של ארגון הבריאות העולמי הנערך מדי ארבע שנים. בין המשתתפות: סין, בריה"מ, יפן, מדינות אירופה המערבית והמזרחית. בשיעורי תמותה של גברים ממחלות לב, תופסת ישראל את המקום השמיני.
ממצאי המחקר נאספו במסגרת תכנית „מוניקה" למניעת מחלות לב, שנערכה בישראל מטעם אירגון הבריאות העולמי בינואר 85'. תושבי חולון ובת־ים הם המדגם בסקר. כבר עכשיו, שנתיים אחרי תחילת התכנית, מצאו החוקרים לנכון להתריע על עודף כולסטרול אצל רבע מהגברים בגילאים 25־64, לשליש מהגברים הנסקרים עודף משקל.
מהסקר נובע, כי אוטם שריר הלב פוגע בשיעור העולה והולך בעובדי כפיים ולא רק במקצועות של הצווארון הלבן. נמצאה רמה גבוהה מהמותר של כולסטרול אצל נערים ואף נערות. עוד נאמר, כי מבין אלף גברים, 300 עלולים ללקות באוטם שריר הלב וזאת כאמור בשל עודף כולסטרול, עודף משקל, עישון וחוסר פעילות גופנית. יש לציין גם את הגורם התורשתי.
משתתפי הפגישה פרופ' חיי ברוייקס מתל השומר, פרופ' דניאל ברונר, פרופ' אפרים יערי מאוניברסיטת ת"א, ביקשו מאמצעי התקשורת לעשות למען הגדלת המודעות לגורמי סיכון ודרכי מנע. זו פעולה שתרמה להורדת התחלואה והתמותה באחוזים רבים בארה"ב, אמרו.

תיקים נגד עו"ד החשודים בזיוף הועברו לפרקליטות
היחידה לחקירת פשעים של המשטרה העבירה בימים אלה לפרקליטות מחוז המרכז 36 תיקי חקירה נגד עורכי הדין אורי בן יהודה וסמי מועלם, לצורך הכנת כתבי אישום נגדם.
דובר המשטרה מסר, כי השניים חשודים בזיוף בקשר לפרשת הקרקעות ביהודה ושומרון. הם נעצרו בעבר ל־8 ימים ושוחררו בערבות בפקודת בית המשפט.
צוות החקירה בפרשת הקרקעות סיכם בימים אלה סיכום ביניים את ממצאי החקירה. בנוסף לתיקים שהועברו ישנם כיום 45 תיקי חקירה בדיון בבית הדין הצבאי בשכם נגד סוחר הקרקעות אחמד עודה, בחשד לעבירות מירמה, זיוף ומתן שוחד. 30 תיקים נוספים נגדו נמצאים עדיין בחקירה.
30 תיקי חקירה נגד 27 חשודים הועברו לפרקליטות הצבאית ולפרקליטות מחוז הצפון לצורך הגשת כתבי אישום.
דובר המשטרה הוסיף, כי הצוות המונה 13 איש ממשיך עדיין בחקירת פרשת הקרקעות וצפויים מעצרים נוספים.
(עתי"ם)

הועדה המקומית לתכנון ובניה
עומר
בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ד 1964, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי מר שמואלביץ אבנר להקלה באחוזי בניה כ־4% מעל המותר בגוש 38558 חלקה 334 רחוב סיגלון 17 מספר 17 בנגוד לתכנית/שנוי תכנית 2/100/03/14.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרד המחלקה הטכנית במועצה מקומית עומר, ברחוב רותם בימים: א', ד', ה' — בין השעות: 8.00־12.00 לפנה"צ וביום ג' בין השעות: 17.00־19.00 אחה"צ ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.
זיק ארז,
תאריך: 6/3/87
יו"ר ועדה מקומית עומר מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור לסגירת מרפסת ושימוש חורג ממגורים למשרד עורכי־דין בדירה בקומה ב' ל־5 שנים ברחוב אבן גבירול מס' 35 גוש 6951 חלקה 123, תיק בנין 037—188, בקשה מס' 862653.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שדרות בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסמי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג מחדר הסקה או במרתף למקצוע חופשי לתקופה של 5 שנים, ברחוב אליהו ספיר מס' 14 גוש 7111 חלקה 56.
תיק בניין 0345/014 בקשה מס' 862638.
בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסמי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

פסטיבל ראשון בים המלח להגברת התיירות
מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"
פסטיבל בידורי ייערך לראשונה לחופי ים המלח, בסוף מארס וראשית אפריל 87'. המארגנים: משרד התיירות והרשות האיזורית. רוצים להגדיל בדרך זו את מספר המבקרים באזור. באירועים ישתתפו להקות מחול, זמרה, תזמורות ועוד. יהיו מופעי ג'ז, תצוגות אופנה, הופעות פנטומימאים, חידונים מוסיקאליים ועוד. „בכוונתנו להפוך את האירוע לפסטיבל שנתי", אמר אמנון ליפשיץ, ממשרד התיירות.
חנוך שגב מנכ"ל האגודה לקידום התיירות אמר, שהפסטיבל ייערך בשיא העונה בים המלח, כאשר במקום ישהו כאלפיים אורחים ובתי המלון יהיו בתפוסה של מאה אחוזים.

סוף שבוע עם
הארץ
עיתון לאנשים חושבים

יצחק היקר
רבין מארגן את שורותיו
איל ארליך
קשר המסחר
מערכת היחסים עם דרום אפריקה/יונתן שרמן
לחיי הבג"צים שבדרך
המערכה על הגיור הרפורמי
דן כסלו

בתי חרושת לכוכבים
על מרכזי הטניס
מיכאל קרונן
זהירות, מתח גבוה
עומס יתר בחברת החשמל המזרח ירושלמית/רומן פריסטר
מלפ על האמממת הכפולה ● יואל מרקוס על עניינים קטנטנים ● אברהם טל על מריבות ריבית ● זאב שיף על היחסים הצבאיים עם ארה"ב ● מרדכי ארציאלי עם הגב' נקש ● זאב על חקריקטוריסט דומיא
מקורות מדיניים/עקיבא אלדר ● שיחת השבוע/לילי גלילי ● כספת/יהודה שרוני ויונתן שרמן ● חריקות/זאב יפת ● חמוש במשקפיים/קובי ניב ● הטלוויזיה של השבוע/הדה בושס

פינה חמה ללב"י
הקרן לטעון בטחון ישראל
השבוע
☆ התרומה הגבוהה
מעזבונה של המנוחה גב' מוליקה איצקוביץ
31,998 ש"ח
☆ התרומה המרגשת
גב' אנה גבנטר תרמת ע"ש משפ' סילברשטיין לכבוד 53 שנה לנשואיהם
80 ש"ח
☆ התרומה הצעירה
תלמידי בית הספר למסחר פיטמן, ת"א
800 ש"ח
היום יותר מתמיד - תן לבך ללב"י
קרן לב"י: רח' ד' (אדניא) 17, הקריה, תל-אביב 64734

מבטחים
מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ
דחיית אסיפה כללית שלא מן המנין
ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית שלא מן המנין שנועדה להתקיים ביום שלישי – 24.3.87
נדחית
על המועד החדש תפורסם הודעה.
דורון בנימין
מזכיר מבטחים

מחר ב"על המשמר" ובמוספו השבועי חותם
ב„חותם"
סנה, סנהאיזם ו„הקידוש"
15 שנה לפטירתו של משה סנה
מאת ישראל זמיר
לחמוק מטהראן
סיפורו של ישראלי שומלט ברגע האחרון
מאת ירון זליג
הנגוע – וידויו של הומוסקסואל על רקע ה„איידס"
מאת רונית מורגנשטרן
סטודנטים סוף סוף
האמנם מרד סטודנטים נוסח אירופה?
מאת ורד לוי
על דבשת הג'יפ – חגששים אחו מסתננים
מאת אבי בניהו
אנגולה – שטח אש – אנגולה – באש צולבת
מאת רוברט נייט
גברת לוי קונה צלב – דיוקנה של חושבת מעברה
מאת אהוד דור
ראיון – „לצלול לתוך מעמקים אפלים"
זיווה פוסטאק מספרת על עריכת הסרט „שואה"
מאת חיים מאור
תלו חותם
חותם אישי / יונה גולן
שלום בית / חיה יוסף
טורים: עודד ליפשיץ, לוי מורב, ישראל זמיר, ראובן רחוביצקי, זאב צחור, נתן רענן, דן מלר, שמואל בונים, עמית רוט
במוסף לשבת
בני־עירובה בבחירות – מתי זה ייגמר? והאם?
מאת עוזי מרחיימי
מה שלומנו, באמריקה – מאת דליה רפאל, וושינגטון
מוזמנים לבידור: רמי אילתן, אביאם סלע,
אירית ארב וחברים נוספים
מאת מארק גפן
המלה האחרונה בשוק הלבנות – מאת נועם שפנצר
זכרונות אכזבה מפירנצה
מאת פ. סבר
„יש דיבור" – עמוד לנוער: פינת החכם מה היא אומרת
פחד ג'ונתן – מאת יעקב רבי
פוקוס אישי: גיורא מנור, גדעון ספירו, עדנה רוי, יהודה להב, שמוליק כץ
אאוט אוף פוקוס: מכרים מרהיבים בשדה
תערוכות – דורית קידר; קולנוע – דני ורט;
מסביב לעולם – דוד ארן; עפעופי כנסת – מוטי בסוק
ספרות
יעל לוטן – „מותו של ארי בן־כנען"
(על שלושה רומנים עבריים חדשים)
יגאל תומרקין: „אכזבות תאל"
(על „התנ"ך לכף חובה" למשה גרנות)
א.ב. יפה: למרגלות הר־געש – (על מלקולם לורי)

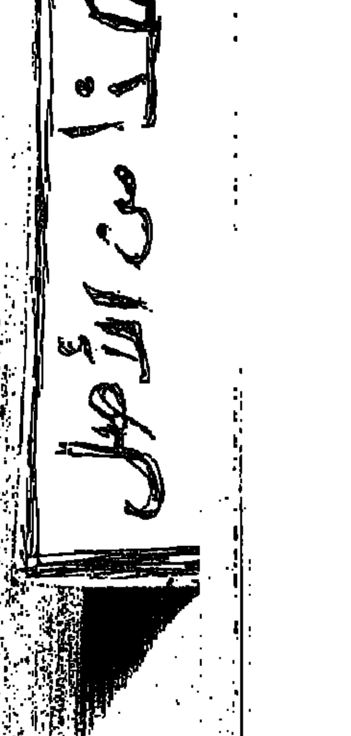

בנק ישראל לא מתכוון להוריד שיעור הריבית בשבועות הקרובים

כך עולה מדברי מנהל מחלקת המחקר של הבנק מרדכי פרנקל

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

בנק ישראל לא יוריד את הריבית בשבועות הקרובים. כך עולה מדברים שאמר מנהל מחלקת המחקר של הבנק, מרדכי פרנקל, אתמול בירושלים.

פרנקל אמר לעיתונאים, שאמנם בשבועות האחרונים יש התייצבות בגידול האשראי, אולם מוקדם לקבוע אם זו המגמה של האשראי במשק. הוא ציין שאם אמנם ישתכנע בנק ישראל שהגידול באשראי נבלם, הוא יוריד את שיעור הריבית.

אם יהיו פריצות בתקציב...

לדברי מנהל מחלקת המחקר, בנק ישראל גם ייקח בחשבון את ההתפתחות של הדיונים על התקציב, בוועדת הכספים. הוא ציין שאם יהיו פריצות בתקציב, יהיה פחות מקום לשקול הורדה בריבית.

פרנקל הגן על החלטת בנק ישראל ואמר, שהדבר תרם להאטה בגידול באשראי. הוא ציין שלדעת בנק ישראל, יש קשר בין הגידול באשראי לבין האינפלציה, ושהמכשיר הטוב יותר לשלוט על האשראי הוא שער הריבית.

להוריד השכר הריאלי

כלכלני מחלקת המחקר ציינו, שיש סיכויים טובים שלאחר מאי תשוב האינפלציה ותרד לרמה נמוכה לאחר עלייה מסויימת בחודש או חודשיים הבאים. הם אמרו שהמדד המפתיע של חודש פברואר אשר עלה רק באחוז אחד, תרם למיתון הציפיות לאינפלציה.

עוד אמרו כי גם תוספת היוקר תהיה מוקטנת ומכאן שלא ייווצר לחץ מחודש על המחירים מצד עלויות השכר. אף-על-פי-כן קראו כלכלני בנק ישראל להורדת השכר הריאלי ולחתימה על הסכם שכר "ממותן" לקראת הדיונים על ההסכמים הקיבוציים הנפתחים בחודש אפריל.

המשבר בהתיישבות מקורו במדיניות האשראי של האוצר ובנק ישראל

אומר שר האנרגיה משה שחל ● ד"ר רביד: ללא הון חוזר בסך 250 מיליון דולר ייכשל שיקום המושבים

מאת אורי נחשון ומאת יוסף גלילי, כתבי "על המשמר"

המשבר אליו נקלעו תנועות ההתיישבות, מפעלי חברת העובדים והתעשייה הפרטית הוא כאשמת מדיניות האשראי של הממשלה ובנק ישראל, ורק שמיטת חובות תוכל לפתור את בעיית החובות ותשלומי הריבית הגבוהים המעיקים על הגורמים האלה — אומר שר האנרגיה, משה שחל, הראיון לשבועון התנועה הקיבוצית המאוחדת "הקיבוץ".

שחל אומר, כי לפחות שליש מהחוב של התנועות הקיבוציות ושל המושבים, מקורו בטעות ממלכתית של בנק ישראל והאוצר, ועד שלא תתבצע שמיטת חובות, לא יוכלו הקיבוצים להגיע לצמיחה מחודשת. "ראשי בנק ישראל הודו בפני, שהם הטילו ריבית גבוהה יותר מזו שהוחלט עליה בממשלה", אומר שחל. "הם היו קמצנים בהורדת הריבית משום שחששו מהמלצות האקדמיה ותומכיה".

מסקר שנערך עבור חברת הפרסום "בינג ליניאל" עולה כי כ-43 אחוז מהציבור סבורים כי יש לסייע לתנועה הקיבוצית ללא כל תנאי ו-20 אחוז סבורים, כי אין לסייע לתנועה זו בכלל. עוד כ-13 אחוז סבורים כי יש להתנות את הסיוע בסיוע ליישובי יהודה ושומרון. הסקר נערך באמצעות מהגם טלפוני שכלל כ-500 נשאלים. עובדה מעניינת שעולה מהסקר: ילידי חו"ל תומכים בסיוע לקיבוצים יותר מילידי הארץ.

חוב המושבים מסתכם ב-1,300 מיליארד ש"ח, מתוכם 65 מיליון ש"ח לפריסת חובות בין שנתיים ל-20 שנה ב-8% ריבית בממוצע. בסך הכל צריך למחוק חוב של 150 מיליון ש"ח. מזה תוותר המוכנות על חוב של 62 מיליון ש"ח והבנקים 88 מיליון ש"ח. מחיקת החוב לא תיפול על שכם משלם המיסים או על תקציב המדינה. נתונים אלה מסר ד"ר שמעון רביד, יו"ר הוועדה הממשלתית לפתרון בעיית תושבי המצוקה. הדברים נמסרו אתמול בישיבת מזכירות תנועת המושבים בתל-אביב.

ד"ר רביד מסר כי 2,600 יחידות במושבים יצטרכו להתחסל, מאחר והם מהווים רוב של 30 מושבים, המכונה שלהם ישתנה טוטאלית. אם לא יובטח הון חוזר בסך 250 מיליון דולר, צופה ד"ר רביד שבעוד 5 שנים יחזרו לאותה נקודה. וועדה חדשה תצטרך לחפש מחדש פתרונות למצוקת המושבים.

ד"ר רביד הכחיש שהוא מתפטר מתפקידו, כפי שנמסר אתמול בבוקר ברדיו. עם זאת הודה, כי הדרך ליישום המסקנות היא ארוכה מאוד. הן טעונות אישור הממשלה והכנסת ולאחר מכן להקים גוף שילווה את ביצוע המסקנות.

הרפורמה לא תהיה משמעותית לבעלי הכנסה בינונית ומטה — מודה נסים

אינו פוסל שינויים קלים בהצעתו, אך עומד על אישור עיקריה במלואם

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

שר האוצר משה נסים הודה אתמול בפני חברי ועדת הכספים של הכנסת שאין ברפורמה במס הכנסה, שאותה מציע האוצר, תשובה מלאה לבעלי הכנסה נמוכה ובינונית.

השר נסים אמר בדיון בוועדת הכספים שלאחר שהכנסת תאשר את חוק התקציב ואת הרפורמה במיסים, הוא ימנה ועדת מומחים כדי לפתור בעיה זו.

ניסים קרא לחברי ועדת הכספים לאשר את הרפורמה ולהשאיר את מלאכת התיקונים לוועדת הכספים. הוא אמר שהרפורמה המקורית אותה הוא הציע, נרתחה על-ידי ההסתדרות. ולכן, נאלץ לבחור באפשרות פחות טובה וזאת בהסכמה מלאה עם ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס.

ניסים אמר שהשינויים במס הכנסה הם בבחינת "רפורמה סוציאלית". לדבריו, הרפורמה תתרום ליציבות ולהגברת הפריון.

הוא לא הוציא מכלל חשבון שינויים קלים בהצעתו, אך עמד על כך שהרפורמה תאושר במלואה בעיקריה על-ידי ועדת הכספים.

אחיות פרטיות לא יועסקו בבתי-חולים

שרת הבריאות שושנה ארבלי-אלמוזלינו החליטה ביום רביעי להפסיק בהדרגה את שירותי הסיעוד הפרטיים בכל בתי החולים הממשלתיים.

שרת הבריאות ציינה, כי העסקת אחיות פרטיות בבתי חולים הגבירה את הדמורליזציה, חוסר השיוויוניות והתיסכול בקרב אחיות בתי החולים והורתה להנהלות בתי החולים, כי מעתה ואילך יתבצעו שמירות פרטיות והשגחות מיוחדות רק בתיאום משרדי אחות ראשית ועדיפות ראשונה תינתן לכוח האדם המצוי במוסד.

בתי החולים התבקשו להערך בהתאם, ובימים הקרובים יינתנו הנחיות חדשות לרופאים בנושא זה. סמנכ"ל משרד הבריאות הביע גם הוא את עמדתו בעניין זה, וציין כי ההסדר שהיה קיים עד כה בכל הקשור להעסקת אחיות פרטיות בבתי החולים היה מעוות וגרם עוול לציבור האחיות.

הנהלת משרד הבריאות קיימה ישיבה במטרה להסדיר את כל הנושאים השנויים במחלוקת בקשר ליישום הסכם האחיות, שנחתם לפני ארבעה חודשים. שרת הבריאות ציינה, כי המשרד איננו משהה ומעכב את יישום ההסכם, וכל עיכוב הוא לטובתן של האחיות ובמטרה למצוא דרך טובה יותר לביצוע סעיפי ההסכם. שרת הבריאות קראה לציבור האחיות לנהוג באורך רוח ובסבלנות עד שייפתרו כל הבעיות הקשורות ביישום ההסכם.

רופא שסיים התמחות בלא לנתח ופוטר תובע את משרד הבריאות

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

רופא שסיים את התמחותו בלי לבצע ניתוחים פוטר על ידי משרד הבריאות. המשרד טוען כי הרופא אינו יכול לקבל תואר מומחה בשל רמתו הירודה. הרופא והסתדרות הרופאים טוענים, כי משרד הבריאות מפר את ההסכם הקיבוצי.

פרשה זו נדונה בבית הדין האזורי לעבודה בחיפה, שם הגישו ד"ר אליהו לנזארו והסתדרות הרופאים תביעה נגד משרד הבריאות ומדינת ישראל.

בתביעה טוען הרופא, כי התמחה כחמש שנים באורולוגיה ובכל תקופת התמחותו נמנע ממנו לבצע ניתוחים הדרושים לקבלת תואר מומחה. הרופא טוען עוד, כי עם סיום חמש שנות התמחותו קיבל מכתב מהסמנכ"ל לענייני עובדים במשרד הבריאות שהודיע לו כי עבודתו במשרד הבריאות מופסקת. הרופא טוען כי לפי סעיף 19 להסכם הקיבוצי שנחתם בין הרופאים למשרד הבריאות בשנת 1978, חייבת המדינה להחזיקו עד שנה לאחר שיבצע את מבחן ההתמחות.

עורכת הדין רחל לבצלטר מפרקליטות מחוז חיפה המייצגת את המדינה, הציגה מכתבים ממנהל בית החולים בנהריה, ממנהל המחלקה הכירורגית בבית החולים רוטשילד בחיפה וממנהל המחלקה האורולוגית בבית החולים רבקה זיו בצפת, שבכולם מבקשים המנהלים להפסיק את עבודת הרופא, בשל רמה ירודה מאוד של בקיאות. יצוין, כי ללא המלצת אחד ממנהלי המחלקות לשחות לא יכול הרופא לגשת למבחן ההתמחות.

הוגברו החיפושים אחר החייל הנעדר מאשקלון

משטרת אשקלון הגבירה את מאמציה לאתר את החייל דני מאצ'י בן ה-18 וחצי, הנעדר זה השבוע השלישי. יחידה צבאית ירדה ביום ג' לאילת, כדי להתחקות על עקבותיו של החייל.

אתמול תוגברה קבוצת המחפשים, על ידי קרובי משפחה, שוטרים וגם אנשי המשטרה הצבאית; הם סורקים את איזור חוף הים והאזורים באזור אשקלון. אחד מכיווני החקירה הוא שהחייל מסתתר ואינו רוצה לשוב ליחידתו, אולם קיים גם חשש שמא נפל קורבן למעשה פלילי.

ילדי כפר ערבי צועדים 8 ק"מ — לביה"ס וחזרה

מאת יהודה צור כתב "על המשמר"

ילדי הכפר הערבי ערבה אל נעים השוכן כ-4 ק"מ מסכנין הולכים ברגל מדי יום 8 ק"מ עד לבית ספרם. הורי התלמידים תובעים בתוקף להקים בכפר בית ספר. הבטיחו לטפל בבעיה.

לטענת ההורים, הם פנו כבר לכל גורם ממלכתי אפשרי, כדי למצוא פתרון לבעיה. אולם עד כה ללא הצלחה.

בן-שמחון תובע להקים רשות ממלכתית לבטיחות

מאת כתבנו לענייני עבודה

יושב-ראש המחלקה לבטיחות ולגהות בהסתדרות, שאול בן שמחון דרש אתמול, בישיבת הוועדה והרווחה של הכנסת להקים לאלתר רשות ממלכתית, שתטפל בנושאים אלה.

בישיבת הוועדה התריע בן שמחון כי עדיין לא נערך בארץ מיפוי של מפעלים מסוכנים. כמו כן קבל על כי אין משרד הביטחון מטפל בעניין, למרות המלצת ועדת שרים שהחליטה כי הנושא יהיה בטיפולו.

משרד הפנים יכסה גרעון הרשויות הערביות

מאת קאסם זייד כתב "על המשמר"

משרד הפנים יכסה את גרעונותיהם של הרשויות המקומיות הערביות מתקציבו הרגיל. זאת הודיע אתמול מנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי לחברי מזכירות הוועד הארצי של הרשויות המקומיות הערביות. בין הצדדים הוסכם שכל מועצה מקומית תגיש דו"ח מפורט ומדוייק על גרעונותיה למשרד הפנים כתנאי לקבלת הסיוע.

הוועד הארצי של הרשויות הערביות מעריך את גרעונותיהם של הרשויות הערביות בכ-15 מליון ש"ח.

ברלב: נתוני פתיחה קשים למשטרה השנה

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

קיצוץ של מאה תקני כוח אדם, הקפאה של שש מאות תקנים נוספים, וקיצוץ של מיליון שבע מאות וחמישים אלף ש"ח בתקציב הם נתוני פתיחה קשים מאד לשנת העבודה הקרובה, הדגיש אתמול השר בר-לב. בעת שסקר בפני הכנסת את פעולות המשטרה בשנה הקרובה.

במהלך הדיון הממושך שקיימה הכנסת על משטרת ישראל, התלונן מוחמד וותד (מפ"ם) על ששוטר ערבי בשטחים מקבל משכורת נמוכה מעמיתו היהודי באותה דרגה ובאותה תחנה.

30 אלף תלונות לחודש בפרקליטות הצבאית

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

הפרקליטות הצבאית הראשית מטפלת מידי חודש ב-30 אלף תלונות נגד קצינים וחיילים בגין הפרות משמעת. שנתית, 70 אחוז מהמקרים מרווחים על ידי המשטרה הצבאית. מקור צבאי מוסמך אמר אתמול בשיחה עם כתבים צבאיים כי צה"ל מעדיף מידי פעם להתפשר בעזיבת הצבא, במקום טיפול משפטי כנגד קצינים זוטרים ובכירים. מדובר בעיקר בעברות מוסר, או בחשד לעברות שאינן גובלות בפליליים. "יש כעשרה מקרים מידי שנה בהם פורשים קצינים מהשירות תמורת זיכוי מהעמדה לדין" אמר המקור.

המקור גילה כי בשבועיים האחרונים נשפטו שני סגני אלופים והורדו לדרגות סרן, המדובר בנסיון של הקצינים ל"טייח" ולהעלים עבירות. כל הקצינים בצה"ל מדרגות סגן אלוף ומעלה נשפטים בבית דין מיוחד לקצינים בכירים.

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 18.3.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.6741	1.6949	1.6853
דולר אמריקני	1	1.57	1.65	1.6080	1.6280	1.6183
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8746	0.8855	0.8822
לירה סטרלינג	1	2.54	2.66	2.5808	2.6130	2.5939
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2635	0.2668	0.2651
ין יפאני	100	1.04	1.09	1.0600	1.0732	1.0664
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7759	0.7855	0.7807
פרנק שוויצרי	1	1.03	1.08	1.0479	1.0610	1.0550
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2512	0.2544	0.2527
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2318	0.2347	0.2332
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2329	0.2358	0.2343
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3576	0.3620	0.3597
דולר קנדי	1	1.20	1.26	1.2254	1.2406	1.2331
דולר אוסטרלי	1	1.06	1.14	1.1023	1.1160	1.1109
ראנד דרום אפריקני	1	0.53	0.78	0.7729	0.7825	0.7780
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4229	0.4282	0.4253
שילינג אוסטרי	10	1.22	1.28	1.2450	1.2606	1.2530
לירה איטלקית	1,000	1.21	1.29	1.2340	1.2494	1.2383

סניגורו של בלס מבקש לזמן את ענבל לעדות מבלי לעוצרו

התביעה: לא יעלה על הדעת שעבריין נמלט יבוא להעיד ויהיה חופשי לעזוב את הארץ

השופטת שושנה ברמן, הדנה במשפטו של איש העסקים דוד בלס, תודיע בשבוע הבא על החלטתה בקשר לבקשת הסניגור כי אליעזר ענבל, לשעבר מאנשי הכספים של התק"ם, אשר יצא מן הארץ, יוזמן להעיד מטעם הסניגוריה, מבלי שייעצר עם בואו.

הסניגור, עו"ד יעקב ויינרוט, אמר, כי אליעזר ענבל הוא עד חיוני להגנה, והוא מבקש להגיש לבית-המשפט את הודעותיו במשטרה, המחזקות את טענות הסניגוריה.

כיוון הענבל נמצא בלוס אנג'לס, ביקש הסניגור לאפשר לו לבוא ולהעיד ולתת לו לחזור אח"כ לארה"ב. אפשרות אחרת היתה שבית-הדין יעבור לצורך שמיעת העדות ללוס אנג'לס, או שתיגבה עדות מענבל ע"י התביעה והסניגוריה בנוכחות הקונסול הישראלי וכל המהלך יוסרט בווידאו ויועבר להקרנה בבית-המשפט בת"א.

התובעת עו"ד פנינה דבורין טענה, כי ענבל הוא בבחינת עבריין נמלט והוגש נגדו כתב-אישום בגין עבירות שונות. לא יעלה על הדעת, שהאיש יבוא להעיד ויהיה חופשי לעזוב את הארץ. כמו-כן התנגדה לעשות כל מחווה ולגבות ממנו עדות בחו"ל.

כאמור, תודיע השופטת ברמן על החלטתה בעניין זה בתחילת השבוע הבא.

העסיק שתי מחלקות

הסניגור גם ביקש מן השופטת לאפשר לנאשם להשתתף היום בהלוויית אביו ולאפשר לו לשבת שבעה בביתו תחת שמירה משטרתית.

השופטת הודיעה, כי בעניין ההלוויה קיימים נוהלים של שירות בתי-הסוהר, ובאשר ל-ז' ימי האבל היא תחליט על כך היום, לאחר שתקבל חוות דעת התובע המחוזי והסניגוריה.

במשפט העיד אתמול מצד ההגנה יצחק אהרוני, פקיד בכיר בבנק "דיסקונט". הוא אמר בין היתר, כי בלס היה הלקוח הפרטי הגדול ביותר של בנק דיסקונט והעבודה בניהול חשבונותיו בבנק "העסיקה שתי מחלקות".

מטעם התביעה העיד משה ריבוא, מנהל החשבונות של חברת א.ש.ת. של התק"ם, שניהלה את העסקים עם בלס. הוא טען, כי הריבית על כספים לפי דרישה, שקיבלה א.ש.ת. מבלס, היתה 16 אחוז, ולא 24 אחוז כמו שטען.

הוא אמר, כי ההפרש בין הריבית הזאת לבין הריבית הבנקאית שיכלה החברה לקבל היה 3 אחוזים בלבד.

(עתים)

יו"ר הוועד מודה: התלונות נגד אליהו עמר לא נבדקו

למרות זאת המליץ הוועד על פיטוריו על רקע גילויי חשד שחיתות במינהל מקרקעי ישראל

יו"ר ועד עובדי מינהל מקרקעי ישראל במחוז המרכז, יהודית כהן, הודתה בעדותה בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, כי 8 תלונות שהוגשו נגד עובד המינהל אליהו עמר לא נבדקו. ולמרות זאת כונסה אסיפת עובדים ובה הוחלט שלא לשתף עימו פעולה.

במהלך עדותה סיפרה יהודית כהן, כי שלושה עובדי המינהל התלוננו על עמר. התלונות הוגשו לוועד, אולם לא נערך בירור ולא נמסר לעמר שהוגשו תלונות נגדו.

אליהו עמר הועבר מחיפה למחוז המרכז. הוא ממשיך לעבוד, לאחר שמבקר המדינה מנע פיטוריו על רקע גילויי חשד שחיתות במינהל חיפה. לאחר שאסיפת עובדים החליטה שלא לשתף פעולה עימו, הוא עתר לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב נגד 12 עובדי המינהל באמצעות עו"ד מיבי מוזר וביקש לבטל את אי-שיתוף הפעולה עימו במסגרת עבודתו.

לאחר שיו"ר הוועד העידה, כי התלונות נגד עמר לא נבדקו, שאל אותה השופט שאול אלוני: איך יכול היה הוועד להמליץ על פיטורי עמר או העברתו, בלי שהתלונות נבדקו? העדה השיבה, כי זה לא היה פסק-דין.

להלן העידה יו"ר ועד העובדים, כי הוועד פנה להנהלה וביקש לפתור את בעייתו של עמר. בתשובה לשאלה נוספת היא אמרה, כי "ייתכן ופעם אחרת ביקשנו להעביר אותו למחוז אחר".

עו"ד מוזר קרא ממכתב הוועד להנהלה בו נאמר בין היתר: "נוכחנו שאי-אפשר להמשיך את העסקת עמר במחוז". והמשך: "אם לא יוציאו את עמר ננקוט בצעדים".

עו"ד מוזר שאל את העדה אם המכתב הזה בוטל לאחר שנודע כי עמר לא ידע על התלונות. העדה השיבה, כי המכתב בטל מאליו וכי הוועד לא נקט בשום פעולות נוספות.

(עתים)

"פרס" לנאשם בפריצה שלא התייצב למשפט

[illegible]

מזכיר סיעת "כך" נקנס על תקיפת ערבי

מזכיר סיעת "כך" בכנסת, ברוך מרזל, נדון אתמול בבית-משפט השלום בירושלים ל-6 חודשי מאסר על תנאי ולקנס של 400 ש"ח, לאחר שהורשע בתקיפת ערבי בתוך אוטובוס בקריית-ארבע.

יחד עימו הורשע גם שמואל מידה, תושב תל-רומידה בחברון, שנדון ל-3 חודשי מאסר על תנאי ולקנס של 300 ש"ח.

בחודש יולי 1985 עלה לאוטובוס ציבורי בקריית-ארבע המתלונן חאלד שריף, שרצה לנסוע מרחק קצר, מבלי לשלם עבור הנסיעה. על-פי כתב-האישום התגלע ויכוח בינו לנהג. הנאשמים התערבו, דרשו מן הערבי תעודת זהות ומשסירב הוא הוכה ונדחף מחוץ לאוטובוס. במהלך המשפט שמעה השופטת רים נאור עדויות סותרות על שאירע באוטובוס.

היא קבעה, כי המתלונן לא הפריע לנסיעה על-ידי הנאשמים לנסיעת האוטובוס וכי אין לקבל את טענת הנאשמים, כי פעלו מתוך הגנה עצמית. השופטת נאור קבעה, כי מרזל סטר למתלונן והעיפו מן האוטובוס ומידה נטל חלק בהעפתו מתוך הרכב ובכך עברו השניים עבירה של תקיפה.

בגזר-הדין העירה השופטת נאור, כי גם המתלונן נקט בהתנהגות פרובוקטיבית ולדעתה אין לקבל את עמדת התביעה כי חלקו של המתלונן בתקרית היה מועט.

לדבריה, השניים חרגו מכל פרופורציה של הפעלת סמכות שיטור, אפילו אם היתה בידיהם סמכות כזו.

עם זאת, לדבריה, בקשת התביעה להטיל מאסר בפועל על מרזל לא עומדת בקנה-מידה לתקרית.

(עתים)

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז

לוח פעילות שבועית

מה-19.3.87 — 25.3.87

תוכנית כנסים — מחאה נגד אגרת החינוך

19.3 יום ה' — 19.00 עפולה — ח"כ אמירה סרטני
22.3 יום א' — 21.00 נהריה — ח"כ חייקה גרוסמן
26.3 יום ה' — 18.00 קרית חיים — חנן ארז
26.3 יום ה' — 19.00 אשדוד — ח"כ אמירה סרטני
26.3 יום ה' — 19.00 כפר סבא — רעית רטיג
29.3 יום א' — 19.00 תל-אביב — ח"כ אמירה סרטני
29.3 יום א' — 19.00 רמת גן — ח"כ יאיר צבן
29.3 יום א' — 19.00 באר שבע — בנג'ילה
29.3 יום א' — 19.00 ירושלים — ח"כ ויקטור שם טוב

יום ה' — 19.3

"צוותא" תל-אביב — 18.00 — ח"כ חייקה גרוסמן — "עיתון חי" — משפט דמיאניוק

יום ו' — 20.3

אשקלון, "גני שולמית" — 16.00 — פיני גביש — שבת עיון לעובדי מוסך "מאן" ראשון-לציון
קיבוץ ניר דוד — 21.00 — אלישע שפירא — קיבוץ — מפלגה

שבת — 21.3

כפר מכר — 10.00 — חוסיין פארס — מפגש מזכירויות קיבוץ שמרת וסניף מפ"ם במכר
פתח תקוה — 11.00 — ח"כ אלעזר גרנות — שבת תרבות
כפר ויתקין — 11.00 — מאיר יצחקי — מסיבת יום האם
סניף תל-אביב — 19.00 — משה סמולר — תמרה שמחוני — מסיבת פורים — מועדון יידיש
קיבוץ עמיר — 21.00 — ח"כ חייקה גרוסמן — שיחת קיבוץ

סמינר דור צעיר נצרת
גבעת חביבה — ב-21/22.3.87
בהשתתפות: דני פלג, וולדי מורג, אידריס מואסי, אילן שדה, נעמי ריפתין

יום א' — 22.3

חיפה - ביה"ס "בסמת" — 08.30 — ח"כ חייקה גרוסמן — מפגש תלמידים
קיבוץ שער הגולן — 09.00 — אוטקה בונה — אירוח ויום עיון לגננות מנצרת
בת-ים - תיכון — 09.30 — ח"כ אלעזר גרנות — מפגש תלמידים
פ.פ. הרצליה — 17.00 — משה סמולר — מועדון וותיקים
קיבוץ משמר העמק — 17.00 — חנן ארז — מועדון וותיקים
כפר דנין — 18.00 — מנחם רז, אלי ספרן — חוג בית
מה שאנן - נוה יוסף — 18.00 — אשר ליבלינג — חוג בית
סניף בת-ים — 19.00 — אבי שיין — מפגש מזכירות הסניף ורכזי אזורים
באר שבע — 19.00 — אריה יפה, דוד שורק — במועדון הלוחמים של יוצאי בדה"מ
הוד השרון — 19.30 — ח"כ אלעזר גרנות — ערב זכרון לחנה ואריה וקסמן — הרצאה בנושא: מאבק על שלום ובטחון
קרית אתא — 20.00 — ח"כ אמירה סרטני — כנס בתי ספר — "אלימות בקרב הנוער"
סניף רעננה — 20.00 — דודו פרי — אסיפת סניף
קיבוץ גזית — 21.00 — ג'ומס — קיבוץ — מפלגה

יום ב' — 23.3

חיפה - תיכון "בסמת" — 9.00 — אמרי רון — מפגש תלמידים
כפר איכסל — 11.00 — אמירה זכאי, מאיר יצחקי — מסיבת יום האם
קרית-ים "דוזמן" — 16.00 — ישראל דינג — מפגש הורים ותלמידים
קרית-חיים-מזרחית — 18.30 — רבקה כהן — מועדון יידיש — עגנון
קיבוץ כפר מסריק — 20.30 — נעמי ריפתין — "צוותא" משותפת של הקיבוץ עם קרית מוצקין

סניף קרית-שמונה — חנן ארז, וולדי מורג, מיכאל יעקבי, אלי ספרן — מזכירות איזור הצפון

יום ג' — 24.3

סניף פתח-תקוה — 10.00 — יעקב חורוביץ — מועדון ותיקים
אשקלון - מתנ"ס וולדבורג — 17.00 — יצחק שושני — מועדון יידיש
כפר עומשה — 18.00 — צומי, מנחם רז — חוג בית
סניף חיפה — 18.00 — פרויקה רוזן — אסיפה בנושא: קיבוץ — מפלגה

טקס חלוקת מילגות ע"ש אידה ויהושע קרינסקי ז"ל
בסניף תל-אביב — בשעה 18.00
בהשתתפות דב פלג, ד"ר ארנסטו כהאן, פנינה אייל

סניף רמלה — 19.00 — אבי שיין — ישיבת מזכירות הסניף
סניף חולון — 19.30 — חיים בורנשטיין — התוכנות היהודית לאן?

יום ד' — 25.3

סניף רחובות — 17.00 — נועם מן — לקראת ועידת הגימלאים
גבעת-חביבה — 21.00 — חנן ארז — סמינר שליחי ההנהגה העליונה
במרכז — מטה 1/1 יערך פגישות אישיות עם מזכירי הסניפים, שליחים ורכזי אזורים. תיאום — דינה באירגון

במרכז — בשעה 13.00 — פורום ערים גדולות

ישיבת מזכירות חברית העולמית
יום רביעי 25.3.87, בשעה 14.00, במרכז
סדר היום:
• מעמד פליטים ליהודי בריה"מ — דוד שורג, ברוך שילדקרוט
• יחסי יהדות ארה"ב-ישראל — אברהם שנקר
מוזמנים: חברי הפורום ליהודי בריה"מ
חברי מזכירות המפלגה

מרכז מפ"ם מתייחד עם זכרו של
מאיר יערי ז"ל
ביום רביעי 25.3.87, בשעה 17.00 ב"צוותא" תל-אביב
בהשתתפות: חברי מרכז מפ"ם, חברי הועה"פ של הקבה"א
חבריו בהסתדרות, משלחת השומר-הצעיר
משלחת סניפי מפ"ם ואורחים

איגוד מקצועי

יום א' — 22.3

בית הקבה"א — גלריה — 16.00 — ח"כ אלעזר גרנות, דב אלקנתי, צבי באורי — תא משען

יום ב' — 23.3

ועד הפועל — 8.00 — אפרים ז'ילוני, דב אלקנתי — מזכירי האיגודים המקצועיים

ליואב בן נפתלי ומשפחתו
אתכם באבלכם
על מות
האם
קיבוץ מענית

לסנקה ולכל משפחת ניסנילביץ'
איתכם באבלכם הכבד במות
זלדה
חברים
בקיבוץ עין-החורש

לחיה רשף ומשפחתה
משתתפים באבלכם במות
האב
ממנהל המתנ"ס ביהוד
ומצוות העובדים

עובדי סניף "על המשמר" חיפה
אבלים על מותו של
נתן פריד
ומשתתפים בצער המשפחה

במלאת שנה לפטירתה של יקירתנו
עמליה טנא-שוסדק ז"ל
נתייחד עם זכרה
העליה לקבר ביום א' 22.3.87 בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ גן-שמואל